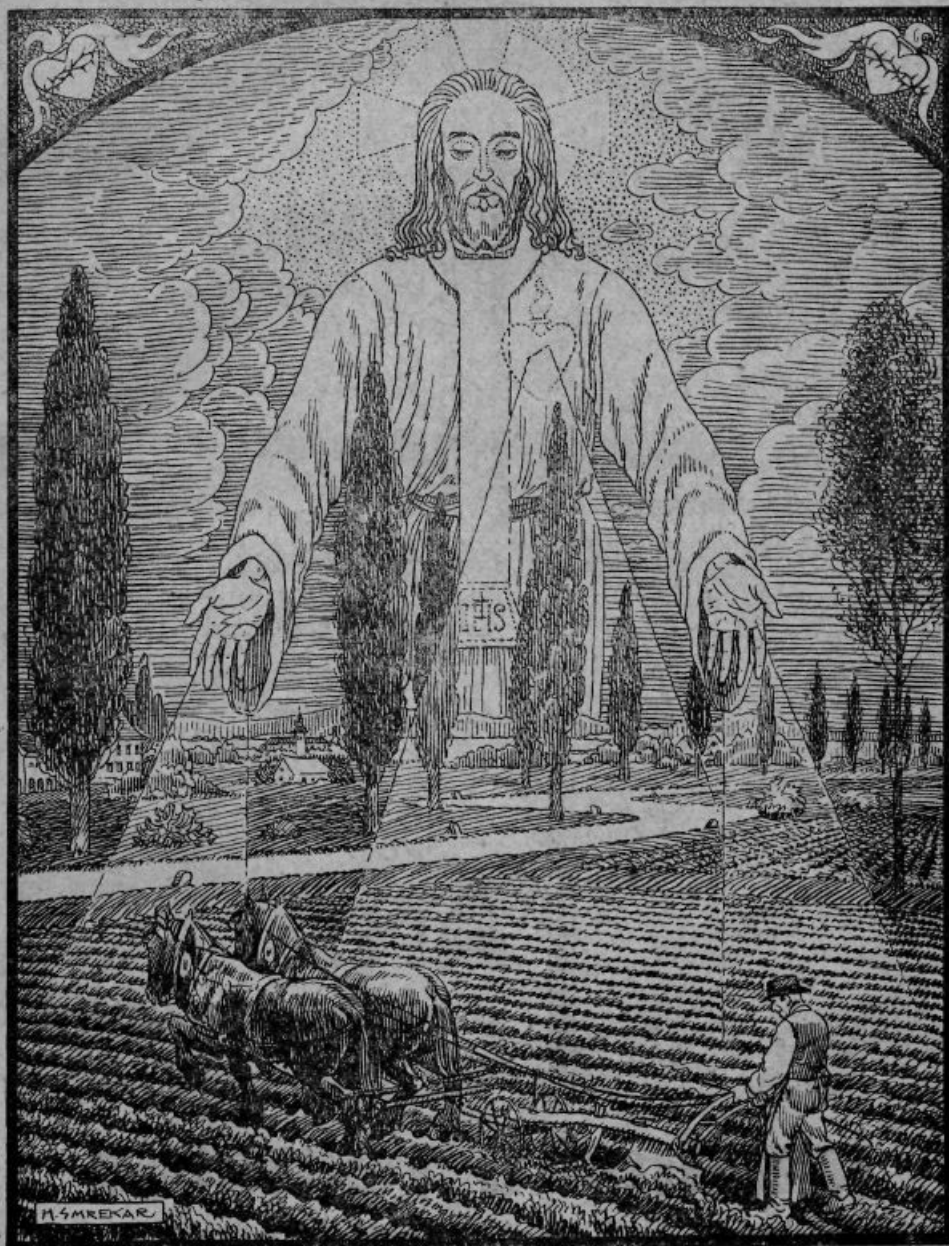

KALENDAR SRCA JEZUSOVOGA

za leto 1932.

Cena 8 Din.

Dobi se pri upravi
M. LISTA v ČRENŠOVCIH.

Tisk PREKMURSKÉ TISKARNE. Za tiskarno odgovoren: HAHN IZIDOR v Murškoj Soboti.

SUKIČ JÜRI

klobučar
v MURSKOJ SOBOTI.

Odávam krščáke nájnovéše mode. V za-
logi mam vsakovrstne gotove moške
i za deco punčuke, papuče, sandále,
hobe i moške fusaklne itd.

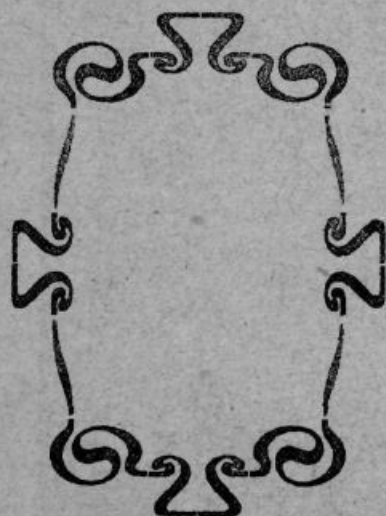
Dobro blago! Niske cene!

Molitvene knjige

v našem prekmurskom
jeziki izdavlem i odavlem
po jako nizkoj ceni. Sprej-
mem pa tüdi vse vrste
knjige v popravek.

ZVER IVAN

knigovezarski majster i trgovec s
papirom i šolskimi potrebščinami
v MURSKOJ SOBOTI
Lendavska cesta (poleg Benkove oštarije)

Edina največša trgovina z

LEDROM

i z vsemi šujsterskimi pot-
rebščinami je pri vdovici

ANA CÖR

v MURSKOJ SOBOTI,

kde se dobi tüdi najbolše

mašinsko remenje

od vsake širine iz najbolših čeških fabrik po najfa-
lejšoj ceni. Vsaki falat je fabriško garanterani.

2129/29

KALENDAR

SRCA JEZUSOVOGA

za prestopno leto 1932.

Dobl se pri upravi MARIJINOGA LISTA v Črensovcih.

PREKMURSKO
MUZEJSKO
DRUŠTVO
V
MURSKI SOBOTI

2129/29

D 7800 / 1958

Sečen — Januar

Ma 31 dni.

Prekmurec pravi :

Če dež ide na den novoga leta, bo šo tudi meš-njeka. Je januara mokrilo, pole de slabo nosilo.

Posvečen :
Jezuši, Krali.

„Jaz sem alfa i omega, začetek i konec, pravi Gos-pod Bog, šteri je, šteri je bio i šteri bo prišeo, vsemo-gočni.“ Skr. raz. I. 8.

Den		Sunčni		
		shod	zahod	
1	Petek	Novo leto	☾	7 59 16 8
2	Sobota	Makarij opat		7 59 16 9
Kda je Herod vmro.				
3	Nedela	Ime Jezušovo. Genovefa		7 59 16 10
4	Pondelek	Tit. p. Angela		7 59 16 11
5	Tork	Telesfor		7 58 16 12
6	Sreda	Sv. Trije krali		7 58 16 13
7	Četrtek	Lucijan m.		7 58 16 14
8	Petek	† Severin opat	☉	7 58 16 16
9	Sobota	Julian in Basil		7 57 16 17
Dvanajstletni Jezuš v cerkvi.				
10	Nedela	I. Sv. Družina. Agoton p.		7 57 16 18
11	Pondelek	Higin p. m.		7 56 16 19
12	Tork	Arkadij. Ernest		7 56 16 21
13	Sreda	Veronika		7 55 16 22
14	Četrtek	Feliks Nolaški. Hilarij		7 55 16 24
15	Petek	† Maver opat	☾	7 54 16 25
16	Sobota	Marcel papa m.		7 53 16 26
Gostüvanje v Kani.				
17	Nedela	II. Anton püščavnik		7 52 16 28
18	Pondelek	Sv. Petr. stol v R.		7 52 16 29
19	Tork	Marij in tiv. m.		7 51 16 31
20	Sreda	Fabjan in Šebeštjan		7 50 16 33
21	Četrtek	Neža dev. m.		7 49 16 34
22	Petek	† Vincencij		7 48 16 36
23	Sobota	Zaroka M. D.	☉	7 47 16 37
Delavci v gorica j.				
24	Nedela	1. predpeeln. Timotej		7 46 16 39
25	Pondelek	Spreobrnitev sv. Pavla		7 45 16 40
26	Tork	Polikarp p. m.		7 43 16 42
27	Sreda	Janoš Zlatoustni		7 42 16 44
28	Četrtek	Marjeta		7 41 16 46
29	Petek	† Franc Saleški		7 40 16 43
30	Sobota	Martina d. m.	☾	7 38 16 49
Sejač in semen.				
31	Nedela	2. predpeeln. Peter Nol.		7 37 16 50

Vremen :

Za prva južno vetrov-
je, sneg, 8—15 mrzlo,
15—23 sever, 23—30
toplejše.

Spremembe meseca :

☾ 1. ob 2 23
☉ 8. ob 0 29
☾ 15. ob 21 55
☉ 23. ob 14 44
☾ 30 ob 10 32

Sečen — Januar ma 31 dni.

Zapisnik

PRENEMARSKO
MUZEJSKO
DRUŠTVO
V
MURSKI SOBOTI

Süšec — Februar

Ma 29. dni.

**Prekmurec
pravi :**

Zemlja de v leti
malo pila, če v
süšči je preveč
vlage dobila.

Posvečen :
Sv. Držini.

„Što n. ene najde,
najde življenje i
prime zveličanje
od Gospoda.“

Preg 8. 35.

Den			Sunčni	
			shod	zahod
1	Pondelek	Ignacij	7 36	16 52
2	Tork	Svečnica	7 34	16 54
3	Sreda	Balaž p. m.	7 33	16 56
4	Četrtek	Andraš Korzini	7 32	16 57
5	Petek	† Agata d. m.	7 30	16 59
6	Sobota	Dora devica	7 28	17 1
Jezuš ozdravi slepca.				
7	Nedela	3. predpepeln. Romuald op.	7 27	17 2
8	Pondelek	Janoš od Mata	7 25	17 4
9	Tork	Apolonija	7 24	17 6
10	Sreda	†† Pepelnica. Skolastika d.	7 22	17 8
11	Četrtek	†† Lurška D. M.	7 20	17 9
12	Petek	†† Sedem sv. ustanov	7 18	17 11
13	Sobota	†† Gregorij	7 17	17 13
Hüdi düh sküšava Jezüša.				
14	Nedela	1. postna. Valentin düh ☉	7 15	17 26
15	Pondelek	†† Faustin in tiv.	7 13	17 28
16	Tork	†† Julijana	7 11	17 30
17	Sreda	†† Kvatri. Donat m.	7 10	17 32
18	Četrtek	†† Šimeon p.	7 8	17 34
19	Petek	†† Konrad pušč.	7 6	17 35
20	Sobota	†† Eleutarij	7 4	17 37
Jezuš se na gori spremeni.				
21	Nedela	2. postna. Severin m.	7 2	17 14
22	Pondelek	†† Sv. Petra stol v Ant. ☽	7 0	17 16
23	Tork	†† Peter Dam.	6 58	17 18
24	Sreda	†† Modest p.	6 59	17 20
25	Četrtek	†† Matjaš ap.	6 54	17 21
26	Petek	†† Valburga dev.	6 52	17 23
27	Sobota	†† Matilda dev.	6 50	17 25
Jezuš stira hüdogo düha.				
28	Nedela	3. postna. Leander ☾	6 48	17 38
29	Pondelek	†† Roman opat	6 46	17 40

Vremen :

Za prva južno vetrov-
je, 6 14 sneg, 14—22
mrzlo, na konci mrzlo.

Spremembe meseca :

☉ 6. ob 15 45
☽ 14. ob 19 16
☽ 22. ob 03 07
☉ 28. ob 19 03

Süšec — Februar ma 29 dni.

Z a p i s n i k

A large rectangular area with a solid black border and horizontal dotted lines, intended for writing the minutes of the meeting.

Mali traven — Marc

Ma 31. dni.

Prekmurec pravi:

Če je svečna mraz, je v malom travni moker obraz. Gda se fašenk na sunci pečé, te leto dober pov nesé.

Posvečen:

Sv. Jožefi.

„Včinite vreden sad pokore.“
Mat. III. 8.

Den			Sunčni	
			shod	zahod
1	Tork	†† Albin	6 44	17 42
2	Sredo	†† Simplicij	6 42	17 43
3	Četrtek	†† Kunigunda	6 40	17 45
4	Petek	†† Kazimir	6 38	17 47
5	Sobota	†† Friderik	6 36	17 48
Jezuš nasito 5000 možov.				
6	Nedela	4. postna. Fridolin	6 34	17 50
7	Pondelek	†† Tomaž ☉	6 32	17 51
8	Tork	†† Janoš od Boga	6 30	17 53
9	Sreda	†† Frančiška Rim.	6 28	17 55
10	Četrtek	†† 40 mantrnikov	6 25	17 56
11	Petek	†† Sofronij	6 23	18 58
12	Sobota	†† Gregor	6 21	18 0
Jezuša ščejo kamenivati.				
13	Nedela	5. Črna. Rosina dev.	6 19	18 1
14	Pondelek	†† Matilda kr.	6 17	18 3
15	Tork	†† Klemen ☽	6 15	18 4
16	Sreda	†† Agapit	6 12	18 6
17	Četrtek	†† Jedert dev.	6 10	18 8
18	Petek	†† Marija 7 žal. Ciril iz Jer.	6 8	18 9
19	Sobota	†† Sv. Jožef	6 6	18 11
Jezuša prihod v Jeruzalem.				
20	Nedela	6. Cvetna. Volfram	6 4	18 12
21	Pondelek	†† Benedikt opat	6 2	18 14
22	Tork	†† Katarina ☽	5 59	18 16
23	Sreda	†† Viktorija	5 57	18 17
24	Četrtek	†† V. Četr. Gabrijel	5 55	18 19
25	Petek	†† V. Pet. Ceplena Marja	5 53	18 20
26	Sobota	†† V. Sob. Emanuel	5 51	18 22
Jezuš stane od mrtvih.				
27	Nedela	Vüzem. Rupert	5 48	18 23
28	Pondelek	Vüz. pond. Janoš Kap.	5 46	18 25
29	Tork	Čiril ☽	5 44	18 27
30	Sreda	Janoš Klim.	5 42	18 28
31	Četrtek	Modest p.	5 40	18 30

Vremen:

V začetki mrzlo, 7—15
spremenljivo, 15—22
dež, 22—29 dež.

Spremembe meseca:

☉ 7. ob 8:44
☽ 15. ob 13:41
☽ 22. ob 13:37
☽ 29. ob 4:44

Mali traven — Marc ma 31 dni.

Zapisnik

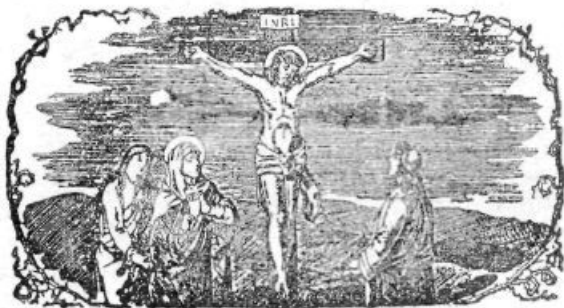

Velki traven — April

Ma 30. dni.

**Prekmurec
pravi:**

Žito ma velko
klasovje, če čez-
migovec lepo
cvečé

Posvečen :
Trpečemi Ježuši.

„Glejte, zdaj je
prijeten čas:
glejte, zdaj je den
zveličanja !

II. Kor. VI. 2.

Den			Sunčni	
			shod	zahod
1	Petek	† Hugon	5 38	18 31
2	Sobota	Leon	5 36	18 33
Jezuš se prikaže vučenikom.				
3	Nedela	1. bela. Francisek Pavl.	5 33	18 34
4	Pondelek	Izidor	5 31	18 36
5	Tork	Vincencij	5 29	18 37
6	Sreda	Sikst papa	5 27	18 39
7	Četrtek	Herman Jožef	5 25	18 41
8	Petek	† Albert	5 23	18 42
9	Sobota	Marcel	5 20	18 44
Jezuš dober pastir.				
10	Nedela	2. Mehtilda	5 18	18 45
11	Pondelek	Leon p.	5 16	18 47
12	Tork	Zenon p.	5 14	18 48
13	Sreda	Var. sv. Jož. Hermenegild	5 12	18 50
14	Četrtek	Tiburcij. Justin	5 10	18 51
15	Petek	† Teodor	5 8	18 53
16	Sobota	Benedik	5 6	18 55
Jezuš napove svoj prihod.				
17	Nedela	3. Anicet	5 4	18 56
18	Pondelek	Apolonij	5 2	18 58
19	Tork	Leon veliki	5 0	18 59
20	Sreda	Marcelin	4 58	19 1
21	Četrtek	Anzelm	4 56	19 2
22	Petek	† Soter in Kaj	4 54	19 4
23	Sobota	Adalbert	4 52	19 5
Jezuš obeta sv. Dūha.				
24	Nedela	4. Jurij	4 50	19 7
25	Pondelek	Marko	4 48	19 9
26	Tork	Kletus	4 46	19 10
27	Sreda	Peter Kanizij	4 44	19 12
28	Četrtek	Pavel od križa	4 42	19 13
29	Petek	† Peter m.	4 41	19 15
30	Sobota	Katarina	4 39	19 16

Vremen :
V začetki hladno,
6—14 lepo, 14—20
lepo, na konci spre-
menljivo.

Spremembe meseca :

6. ob 2:21
14. ob 4:16
20. ob 22:27
27. ob 16:14

Veliki traven — April ma 30 dni.

Z a p i s n i k

Risalšček — Maj

Ma 31. dni.

**Prekmurec
pravi :**

Risalšček moker,
ivanšček pa
mlačen, kmet
tisto leto boš
žeden i lačen.

Posvečen :
Majniškoj
Kralici.

„Glej, odsehmal
me bodo blaže-
no imenivali vsi
narod.“

Luk. I. 48.

Den		Sunčni	
		shod	zahod
Jezuš vči na molitev.			
1	Nedela	5. Filip in Jakob	4 37 19 18
2	Ponedelek	Atanazij	4 35 19 19
3	Tork	Najdenje sv. Križa	4 34 19 21
4	Sreda	Florjan	4 32 19 22
5	Četrtek	Vnebohod. Pij V. p. ☉	4 30 19 24
6	Petek	† Janoš pri Lat. vr.	4 28 19 25
7	Sobota	Stanislav m.	4 27 19 27
Od pričaküvanja sv. Düha.			
8	Nedela	6. Prikazanje Mihaela	4 25 19 28
9	Ponedelek	Gregor Naz.	4 23 19 30
10	Tork	Antonin	4 22 19 31
11	Sreda	Mamert	4 20 19 33
12	Četrtek	Pankracij	4 19 19 34
13	Petek	† Servac ☽	4 17 19 36
14	Sobota	†† Bonifacij	4 16 19 37
Prihod sv. Düha.			
15	Nedela	Risali. Zofija	4 14 19 39
16	Ponedelek	Ris. pond. Janoš Nep.	4 13 19 40
17	Tork	Pashal Bajl.	4 12 19 41
18	Sreda	Kvatri. Feliks sp.	4 10 19 43
19	Četrtek	Celestin p.	4 9 19 44
20	Petek	† Bernard op. ☽	4 8 19 45
21	Sobota	Valens sp.	4 7 19 47
Meni je dana vsa oblast.			
22	Nedela	Sv. Trojica. Julija	4 6 19 48
23	Ponedelek	Deziderij	4 4 19 49
24	Tork	Mar. pomočn. kršč.	4 3 19 51
25	Sreda	Orban	4 2 19 52
26	Četrtek	Telovo. Filip Ner.	4 1 19 53
27	Petek	† Beda čast. ☽	4 0 19 54
28	Sobota	Augustin	3 59 19 55
Prilika od velike večerje.			
29	Nedela	2. Maksim	3 58 19 57
30	Ponedelek	Ivana Orł.	3 58 19 58
31	Tork	Angela	3 57 19 59

Vremen :

V začetki spremenlji-
vo, 5—13 lepo, 13—20
dežovje, na konci
spremenljivo.

Spremembe meseca :

☉ 5. ob 19 12
☽ 13. ob 15 02
☽ 20. ob 6 09
☽ 27. ob 5 55

Risalšček — Maj ma 31 dni.

Zapisnik

Ivanšček — Junij

Ma 30. dni.

**Prekmurec
pravi :**

Žitno leto slabo
rodi, kda se na
Telovo nebo
skuzi. Štirideset
dni se nebo skuzi,
če na Medardo-
vo ž njega rosi.

Posvečen :
Presvetomi Srci
Jezušovomi.

„Srce Jezušovo,
krao i središče
vseh src, naj ži-
vi, kraljuje, vlada
naša srca!“

Den			Sunčni	
			shod	zahod
1	Sreda	Fortunat	3 56	20 0
2	Četrtek	Eugenij papa	3 55	20 1
3	Petek	† Srce Jezušovo. Klotild	3 55	20 2
4	Sobota	Frančišek Kar. ☉	3 54	20 3
Prilika od zgübljene ovce.				
5	Nedela	3. Bonifacij III.	3 53	20 4
6	Pondelek	Norbert sp.	3 53	20 4
7	Tork	Robert	3 52	20 5
8	Sreda	Medard	3 52	20 6
9	Četrtek	Primož in Fel.	3 51	20 7
10	Petek	† Marjeta	3 51	20 8
11	Sobota	Barnabaš ap. ☾	3 51	20 8
Od velikoga lovljenja rib.				
12	Nedela	4. Janoš	3 50	20 9
13	Pondelek	Anton Pad.	3 50	20 9
14	Tork	Bazilij p.	3 50	20 10
15	Sreda	Vid	3 50	20 11
16	Četrtek	Jošt	3 50	20 11
17	Petek	† Adolf	3 50	20 11
18	Sobota	Efrem ☽	3 50	20 12
Od farizejske pravičnosti.				
19	Nedela	5. Julijana	3 50	20 12
20	Pondelek	Florentina lev.	3 50	20 12
21	Tork	Alozij sp.	3 50	20 13
22	Sreda	Ahacij m.	3 51	20 13
23	Četrtek	Eberhard	3 51	20 13
24	Petek	† Ivan krstiteo	3 51	20 13
25	Sobota	Viljem ☾	3 51	20 13
Jezuš nasiti 4000 možov.				
26	Nedela	6. Janoš in Pavel	3 52	20 13
27	Pondelek	Mati v pomoči	3 52	20 13
28	Tork	Leon. Vidov dan	3 53	20 13
29	Sreda	Peter in Pavel ap.	3 53	20 13
30	Četrtek	Spomin Pavla	3 54	20 13

Vremen :

V začetki spremenlji-
vo, 4—11 dežovje,
11—18 spremenljivo,
do konca lepo.

Spremembe meseca :

☉ 4. ob 10:16
☾ 11. ob 22:40
☽ 18. ob 13:38
☾ 25. ob 21:36

Ivanšček — Junij ma 30 din.

Z a p i s n i k

Jakopešček — Julij

Ma 31. dni.

**Prekmurec
pravi :**

Štirideset dni bo
še lepo, če je
drugi den julija
vedro.

Posvečen :

Presv. Krv
Kristušovej.

„Gospod, če
ščeš, me moreš
očistiti.“

Mat. VIII. 2.

Den			Sunčni	
			shod	zahod
1	Petek	† Presv. krv.	3 54	20 13
2	Sobota	Srpna Marija	3 55	20 12
Od lažljivih porokov.				
3	Nedela	7. Eliodor ☉	3 56	20 12
4	Pondelek	Vori. Berta	3 57	20 11
5	Tork	Ciril in Metod	3 57	20 11
6	Sreda	Izaija pror.	3 58	20 10
7	Četrtek	Vilibald p.	3 59	20 10
8	Petek	† Elizabeta	4 0	20 9
9	Sobota	19 mantr. Gorkam	4 1	20 9
Od krivičnoga špana.				
10	Nedela	8. Amalija dev.	4 2	20 8
11	Pondelek	Pij papa ☽	4 3	20 7
12	Tork	Mohor i Fortunat	4 4	20 7
13	Sreda	Marjeta d. m.	4 5	20 6
14	Četrtek	Bonaventura	4 6	20 5
15	Petek	† Henrik	4 7	20 4
16	Sobota	Karmelska B. M.	4 8	20 3
Jezuš joče nad Jeruzalemom.				
17	Nedela	9. Aleš sp. ☽	4 9	20 2
18	Pondelek	Friderik	4 10	20 1
19	Tork	Vincencij Pavl.	4 11	20 0
20	Sreda	Elijaš pror.	4 13	19 59
21	Četrtek	Prakseda d	4 14	19 58
22	Petek	† M. Magdalena	4 15	19 57
23	Sobota	Apolinar	4 16	19 56
Od farizeja in publikanuša.				
24	Nedela	10. Kristina	4 18	19 54
25	Pondelek	Jakob ap. ☽	4 19	19 53
26	Tork	Ana, mati D. M.	4 20	19 52
27	Sreda	Pantaleon	4 22	19 50
28	Četrtek	Inocencij p.	4 23	19 49
29	Petek	† Marta	4 25	19 48
30	Sobota	Abdon in Senon	4 26	19 46
Jezuš ozdravi glühonemoga.				
31	Nedela	11. Ignacij Lojol.	4 27	19 45

Vremen :

V začetki lepo, 11—17
dežovje, plohe. Grm-
lenca, 17— do konca
spremenljivo.

Spremembe meseca :

☽ 3. ob 23 20
☽ 11. ob 4 07
☽ 17. ob 22 06
☽ 25. ob 14 42

Jakopešček — Julij ma 31 dni.

Zapisnik

Mešnjek — August

Ma 31 dni

**Prekmurec
pravi:**

Gda je na Lovrencovo grozdje mehko, goričanec si obeta vino sladko.

Posvečen:
Presvetomi Srci Marijinomi.
„Vsaki, ki se povisi, se znizi, i ki se znizi, se povisi.“
Luk. 14. 11.

Den			Sunčni	
			shod	zahod
1	Ponedlek	Verige Petra ap.	4 28	19 43
2	Tork	Porcijunkula	4 30	19 42
3	Šreda	Najdenje sv. Štefana	4 31	19 40
4	Četrtek	Dominik sp.	4 33	19 38
5	Petek	† Mar. Snežna	4 34	19 37
6	Sobota	Preobrazenje Gosp.	4 36	19 35
Od smilenoga samaritanuša				
7	Nedela	12 Kajetan sp.	4 37	19 33
8	Ponedlek	Cirjak m.	4 38	19 32
9	Tork	Roman m.	4 40	19 30
10	Šreda	Lovrenc m.	4 42	19 28
11	Četrtek	Tiburcij. Suzana	4 43	19 26
12	Petek	† Klara	4 44	19 25
13	Sobota	Hipolit in Kas.	4 46	19 23
Jezuš ozdravi 10 gobavih				
14	Nedela	13. Euzebij	4 47	19 21
15	Pond.	Velika Meša	4 49	19 19
16	Tork	Rok. Joahim	4 50	19 17
17	Šreda	Liberat opat.	4 52	19 15
18	Četrtek	Helena kr.	4 53	19 13
19	Petek	† Ludovik	4 55	19 11
20	Sobota	Bernard op.	4 56	19 9
Od bože previdnosti				
21	Nedela	14. Ivan Franč. sp.	4 58	19 7
22	Ponedlek	Timotej	4 59	19 6
23	Tork	Filip Ben. ap.	5 1	19 4
24	Šreda	Bertalan ap.	5 2	19 1
25	Četrtek	Ludovik kr.	5 4	18 59
26	Petek	† Zefirin	5 5	18 57
27	Sobota	Jožef Kalazancij	5 7	18 55
Od mladenca v Naimi				
28	Nedela	15 Auguštín	5 8	18 53
29	Ponedlek	Glavosek sv. Ivana	5 10	18 51
30	Tork	Rozá L'm.	5 11	18 49
31	Šreda	Rajmund sp.	5 13	18 47

Vremen:

Spremenljivo, 9 16. lepo, velika vročina, 16-24. južno vremen, dežovje, na konci lepo.

Spremembe meseca:

☉ 2. ob 10:42
☽ 9. ob 8:40
☽ 16. ob 8:42
☽ 24. ob 8:21
☽ 31. ob 20:55

Mešnjek — August ma 31 dni.

Z a p i s n i k

Z a p i s n i k	
1	Četrtek
2	Petek
3	Sobota
4	Nedelja
5	Nedelja
6	Torek
7	Sreda
8	Četrtek
9	Petek
10	Sobota
Od prvotnega dne	
11	Nedelja
12	Ponedeljek
13	Torek
14	Sreda
15	Četrtek
16	Petek
17	Sobota
18	Nedelja
19	Nedelja
20	Torek
21	Sreda
22	Četrtek
23	Petek
24	Sobota
Od gostovnjive dni	
25	Nedelja
26	Ponedeljek
27	Torek
28	Četrtek
29	Petek
30	Sobota

Mihalšček — September

Ma 30. dni.

**Prekmurec
pravi:**

Či na Mihalovo
sever vleče, veli-
ko zimo i sneg
prinese.

Posvečen :

Žalostnoj Materi
božoj.

„Ne ljubimo z
rečjov, ne z je-
zikom, nego v
dejanji i istini.“

Jan. I. III. 18.

Den	Sunčni	
	shod	zahod
1 Četrtek	Egidij sp.	5 14 18 45
2 Petek	Štefan kralj	5 16 18 43
3 Sobota	Mansvet p.	5 17 18 41
Jezuš ozdravi vodičenoga.		
4 Nedela	16. Angelska. Rozalija	5 19 18 38
5 Pondelek	Viktorin p.	5 20 18 36
6 Tork	Pelagij m.	5 22 18 34
7 Sreda	Regina dev.	5 23 18 32
8 Četrtek	Mala Meša. Rojstvo M. ☾	5 25 18 30
9 Petek	† Peter Klav.	5 26 18 28
10 Sobota	Nikolaj Toled.	5 28 18 25
Od največje zapovedi.		
11 Nedela	17. Prot in Hiacint	5 29 18 23
12 Pondelek	Guidon. Ime Marijino	5 31 18 21
13 Tork	Notburga	5 32 18 19
14 Sreda	Povišanje sv. Križa ☽	5 33 18 17
15 Četrtek	Nikodem	5 35 18 15
16 Petek	† Ljudmila	5 37 18 12
17 Sobota	Lambert	5 38 18 10
Jezuš ozdravi z žlakom vdarjenoga.		
18 Nedela	18. Jožef Kup.	5 40 18 8
19 Pondelek	Samarij	5 41 18 6
20 Tork	Evstahij	5 43 18 4
21 Sreda	Kvatri. Matej ap.	5 44 18 1
22 Četrtek	Tomaž vil.	5 46 17 59
23 Petek	† Tekla dev.	5 47 17 57
24 Sobota	Marija reš. voznikov ☾	5 49 17 54
Od gostivanja krala.		
25 Nedela	19. Kleofa sp.	5 50 17 52
26 Pondelek	Ciprijan m.	5 52 17 50
27 Tork	Kuzma in Damjan	5 53 17 44
28 Sreda	Vaclav kral	5 55 17 45
29 Četrtek	Mihael ark.	5 56 17 44
30 Petek	† Hieronim (Oremuš) ●	5 58 17 41

Vremen :

V začetki lepo, 7—14
spremenljivo, 14—23
dežovje, na konci do-
sta deža.

Spremembe meseca :

☾ 7. ob 13 48
☽ 14. ob 22 6
☾ 23. ob 1 47
☽ 30. ob 6 39

Mihalšček — September ma 30 dni.

Zapiski

A large rectangular area with a dotted horizontal line pattern, intended for handwritten notes or a ledger.

Svesvišček — Oktober

Ma 31 dni

**Prekmurec
pravi:**

Zima rada z re-
pom bije, če du-
go toplo sunce
sije.

Posvečen:

Angelom čuva-
rom.

„Ar angelom svo-
jim je zapovedao
zavolo tebe, ka
naj te čuvajo na
vseh tvojih po-
taj.“ Ps. 90. 11.

Den			Sunčni	
			shod	zahod
1	Sobota	Remigij	5 59	17 39
Jezuš ozdravi kraleskoga sina.				
2	Nedela	20. Rožnov. Ang. čuv.	6 1	17 37
3	Ponedelek	Terezija od det. Jez.	6 2	17 35
4	Tork	Frančišek Ass.	6 4	17 33
5	Sreda	Placid in tov.	6 6	17 31
6	Četrtek	Brunon sp. ☾	6 7	17 28
7	Petek	† Kralica sv. Rožn. venca	6 9	17 26
8	Sobota	Brigita	6 10	17 24
Prihika od računa krala.				
9	Nedela	21. Dionizij	6 12	17 22
10	Ponedelek	Mikloš Tol.	6 13	17 20
11	Tork	Firmin p.	6 15	17 18
12	Sreda	Maksmilijan p.	6 17	17 16
13	Četrtek	Edvard kr.	6 18	17 14
14	Petek	† Kalist ☽	6 20	17 12
15	Sobota	Terezija dev.	6 21	17 10
Od davčnih penez.				
16	Nedela	22. Gal	6 23	17 8
17	Ponedelek	Lambert	6 24	17 6
18	Tork	Lukač evang.	6 26	17 4
19	Sreda	Peter Alk. sp.	6 28	17 2
20	Četrtek	Janoš Kancij	6 29	17 0
21	Petek	† Orša ☽	6 31	16 58
22	Sobota	Kordula	6 33	16 56
Od jairove hčeri.				
23	Nedela	23. Severin	6 34	16 54
24	Ponedelek	Rafael ark.	6 36	16 52
25	Tork	Krizant. Darija	6 38	16 50
26	Sreda	Evarist p.	6 39	16 48
27	Četrtek	Frumencij p.	6 41	16 46
28	Petek	† Simon in Juda ap.	6 42	16 45
29	Sobota	Narcis p. ☽	6 44	16 43
Vihar na morji.				
30	Nedela	24. Kr. kralj. Alfonz sp.	6 46	16 41
31	Ponedelek	†† Volbenk p.	6 47	16 39

Vremen:

V začetki mrzlo, 6—14
dež, 14—22 lepo vre-
men, na konci se pa
svadi vremen.

Spremembe meseca:

☾ 6. ob 21:05
☽ 14. ob 14:18
☽ 22. ob 18:14
☽ 29. ob 15:56

Svesvišček — Oktober ma 31 dni.

Zapisnik

A large rectangular area with a solid border and horizontal dotted lines, intended for writing notes or a journal.

Andrejšček — November

Ma 30. dni.

**Prekmurec
pravi:**

Mraz vsehsvecov
to pomeni, da
Martinov den bo
lepi.

Posvečen:

Vsem svecom.

„Če so mogli ti
i tē, zakaj ti
ne bi?“

(Sv. Augt.)

Den			Sunčni	
			shod	zahod
1	Tork	Vsi sveci	6 49	16 38
2	Sreda	Dušni den	6 51	16 36
3	Četrtek	Hubert p.	6 52	16 34
4	Petek	† Karol Bor.	6 54	16 33
5	Sobota	Zaharija ☉	6 56	16 31
Kokoj med pšenicev.				
6	Nedela	25. Lenart sp.	6 57	16 29
7	Ponedelek	Engelbert p.	6 59	16 28
8	Tork	Bogomir p.	7 1	16 26
9	Sreda	Božidar	7 2	16 25
10	Četrtek	Andrej Avel.	7 4	16 23
11	Petek	† Martin	7 6	16 22
12	Sobota	Martin papa	7 7	16 20
Od muštarskoga zrna.				
13	Nedela	26. Koska Stanislav ☽	7 9	16 19
14	Ponedelek	Josafat m.	7 11	16 18
15	Tork	Leopold	7 12	16 16
16	Sreda	Otmar opat	7 14	16 15
17	Četrtek	Čüdačineči Gregor	7 16	16 14
18	Petek	† Odon opat	7 17	16 13
19	Sobota	Elizabeta	7 19	16 12
Razdjanje Jeruzalema in sodba.				
20	Nedela	27. Val. Feliks sp.	7 20	16 11
21	Ponedelek	Darüvanje D. M. ☾	7 22	16 10
22	Tork	Cecilija d. m.	7 23	16 9
23	Sreda	Klemen	7 25	16 8
24	Četrtek	Janoš od Križa	7 26	16 7
25	Petek	† Katarinà	7 28	16 6
26	Sobota	Janoš Berhmans	7 29	16 5
Od slednje sodbe.				
27	Nedela	I. Adv. Virgil. Ahacij	7 31	16 4
28	Ponedelek	Gregor ☽	7 32	16 3
29	Tork	Saturnin	7 34	16 3
30	Sreda	Andrej	7 36	16 2

Vremen:

V začetki mrzlo, 5—13
dež, 13—21 mrzlo,
21—28 sneg.

Spremembe meseca:

☉ 5. ob 7-50
☽ 13. ob 8-28
☾ 21. ob 8-59
☽ 28. ob 1-43

Andrejšček — November ma 30 dni.

Zapisnik

A series of horizontal dotted lines for writing, contained within a rectangular border.

Božič — December

Ma 31. dni.

**Prekmurec
pravi :**

Lucija kratki
den, je
znano vsem
ludem.

Posvečen :

Božemi Deteti.
Vera krščanska
je pa, da časti-
mo ednoga Boga
v Trojstvi i
Trojstvo v edi
nosti.
Sv. Athanazij.

Den			Sunčni	
			shod	zahod
1	Četrtek	Eligij papa	7 36	16 1
2	Petek	† Bibiana d.	7 38	16 1
3	Sobota	Frančišek Ksav.	7 39	16 0
Ivan Krstiteo v vozi.				
4	Nedela	II. Adv. Barbara ☾	7 40	16 0
5	Ponedelek	Saba	7 41	15 59
6	Tork	Mikloš	7 43	15 59
7	Sreda	Ambrozij	7 44	15 59
8	Četrtek	Nevt. popr. D. M.	7 45	15 59
9	Petek	† Peter For. p.	7 46	15 58
10	Sobota	Lauret M.	7 47	15 58
Ivan da svedočno od Kristuša.				
11	Nedela	III. Adv. Damaz	7 48	15 58
12	Ponedelek	Sinezij	7 49	15 58
13	Tork	Lucija ☽	7 50	15 58
14	Sreda	Kvatri. Spiridijon	7 51	15 58
15	Četrtek	Kristina	7 52	15 59
16	Petek	† Euzebij	7 53	15 59
17	Sobota	Lazar	7 53	15 59
Glas kriččega v pustini.				
18	Nedela	IV. Gracijan	7 54	15 59
19	Ponedelek	Nemez	7 55	16 0
20	Tork	Liberat ☾	7 55	16 0
21	Sreda	Tomaž ap.	7 56	16 0
22	Četrtek	Zeno m.	7 56	16 1
23	Petek	† Viktorija dev.	7 57	16 1
24	Sobota	Adam in Eva	7 57	16 2
Jezuš rojen v Betlehemu.				
25	Nedela	Božič. Rojstvo Jez.	7 58	16 3
26	Ponedelek	Števan m.	7 58	16 3
27	Tork	Janoš ev. ☽	7 58	16 4
28	Sreda	Nedužna deca	7 58	16 5
29	Četrtek	Tomaž p.	7 59	16 6
30	Petek	† David kral	7 59	16 7
31	Sobota	Silvester	7 59	16 8

Vremen :

V začetki sneg, 4-13
južno vremen, sneg
zgine, v drugoj polo-
vici znovič spadne
sneg.

Spremembe meseca :

☽ 4. ob 22:45
☾ 13. ob 3:21
☽ 20. ob 21:22
☾ 27. ob 12:22

Božič — December ma 31 dni.

Zapisnik

A large rectangular frame containing horizontal dotted lines for writing, typical of a ledger or notebook page.

BLAGOSLOVLENO NOVO LETO

PRESTOPNO

1932.

Ma 366 dnevov, začne se s petkom i dokonča se s sobotov.

Premakljivi svetki.

Prva predp. nedela	24. Jan.
Pepelnica	10. Febr.
Marija 7 žalosti	18. Marc
Vüzem	27. Marc
Vnebohod	5. Maj
Risalska nedela	15. Maj
Sv. Trojstvo	22. Maj
Telovo	26. Maj
Srce Jezušovo	3. Jun.
Ime Marijino	12. Sept.
I. Adv. nedelja	27. Nov.

Svečnica, Ceplena Marja, Vüzemski ponedelk, Mala meša in Števanovo ne so več cerkveno zapovedani svetki.

Kvatrni postji.

- I. Postne kvatre 17., 19., 20 Febr.
- II. Risalske kvatre 18., 20., 21. Maj.
- III. Jesenske kvatre 21., 23., 24. Sept.
- IV. Adventne kvatre 14., 16., 17. Dec.

Letni časi.

Sprotoletje se začne 20. marca ob 20.54 vüri
 Leto se začne 21. jun ob 16.23 vüri.
 Jesen se začne 23. sept. ob 7.16 vüri.
 Zima se začne 22. dec. ob 2.16 vüri.

Postni red.

Po najnovejšem cerkvenom zakoni (C. I. C. Tit. Tit. XIV. Can. 1250—1254.) se etak glasi:
 „Zakon zadržanja prepove vživanje mesa i župe iz mesa, ne prepove pa belic, mleka i zabela kakšegakoli niti onoga ne iz slanine stvari. Zakon posta predpiše, da se do sitosti na den samo ednok najemo; ne prepove pa zajtra i večer hrane k sebi jemati, a pri kakovosti i količini hrane se moremo držati navade svojega kraja. Ne je prepovedano pri ednom jeli skupno vživati meso i ribe, niti večerje z obedom spremeniti. (To je, sme se večer do sitosti najesti, poldne pa samo polovico navadne večerje zavživati.) Zakon samoga zadržanja veže vsaki petek. Zakon zadržanja i posfa moremo držati na pepelnico, po petkaj i sobotaj velikoga posta i kvatre, pa tisti den pred Risali, Velikov Mešov. Vsemi sveci i Božičom. Zakon samoga posta nas veže vse ostale dni velikoga posta. Zakon zadržanja ali zadržanja i posta ali samoga posta ne veže po nedelaj, z povedanih svetkaj zvün svetkov vu velikom postji i se mesto teh dni rej trebe en den prle postiti i odpadne tüdi post z zadržanjem na Veliko soboto popoldnevi. Z teti predpisi se nikaj ne spremeni pri posebnih olejšavaj, pri oblübjaj kakše osebe ali kakšega društva, pri pravilaj i vodilaj kakšega reda ali potrjene družbe s skupnim življenjom bodisi moške ali ženske, čeravno nema oblüb. Zakon zadržanje veže one, ki so sedmo leto svoje starosti spunili. Zakon posta veže od spunjenoga edendvajsetoga do začetoga šestdesetoga.“

To je zdaj postna zapoved. Ar jo v celoti objavimo, križov k postnim dnevam nesmo djali.

Mraki sunca i meseca.

Leta 1932 potemne sunce dvakrat in mesec dvakrat. Pri nas bo viden samo drugi mrak meseca.

Delni sunčni mrak bo 7. marca; začne se ob 6 vüri 31 m. in se konča ob 11 vüri in 20 m; viden bo na Južnom ledenom morji, v Južnoj Novoj Zelandiji, v Australiji in nizozemskoj Indiji. Drugi popolen sunčni mrak bo 31. maja; začne se ob 18. vüri in 45 m. in se konča ob 23. vüri in 22 m; viden bo deloma v Aziji, severnom ledenom morji, Grönlandiji in Islandiji, v Severnoj Ameriki i sev. deli Južne Amerike in na obmejnih otokih Tihega in Atlantskoga oceana.

Delni mrak meseca bo 22. marca ob 11. vüri in 59 m. in se konča ob 15. vüri in 5 minuti; viden bo v Aziji, na Indijskom oceani, v sev. Ameriki in zahodnih delih Južne Amerike. Delni drugi mrak meseca bo 14. septembra ob 20. vüri in 18 minut in se konča ob 23. vüri in 43 minut; viden bo v zhodnoj Severni Ameriki, v Južnoj Ameriki, na Atlantskom oceani, v Europi, Afriki, Aziji, Australiji in na Indijskom oceani.

Znamenja meseca.

Mlad ☉ Pun ☽ Prvi krajec ☽ Zadnji krajec ☾

Naša Kraljevska Rodovnica.

Aleksander I.,

krao kraljevine Jugoslavije rojen 17. dec. l. 1888. na Cetinji; regent od 24. junija l. 1914.; krao od 17. avgusta 1921.

Marija,

kralica, rojena kak romunska kraličina 9. jan. l. 1899. zdana 8. juna l. 1922.

Peter,

prestolonaslednik, rojen 6. sept. l. 1923. v Belgradi.

Tomislav,

kraljevič, rojen 19. jan. l. 1928. v Belgradi.

Andrej,

kraljevič, rojen 28. juna l. 1929. na Bledi.

Papa Pij XI.,

rojen 31. maja l. 1857. v Desio pri Milani z imenom Ahil Ratti; za mešnika posvečen 20. dec. l. 1879.; apoštolski nuncij na Poljskom 6. junija l. 1919.; kardinal i eršek (nadškof) v Milani 13. juna l. 1921.; za papo zvoljen 6. februara l. 1922.; koronan 12. febr. istoga leta.

Narodni svetki.*)

28. junij: Vidov den, spomin na bitko na Kosovom I, 1389.

1. december: Osvetek narod. zjedinjenja Srbov, Hrvatov i Slovencov.

17. december: Rojstni den Njeg. Vel. krala Aleksandra I.

Poštna pristojbina.

Pisemske pošilke		Paketi (tüzemstvo)	
v tüzemstvo	v inozemstvo*	Cene	
P i s m a		težne	vrednostne
do 20 gr. 1 Din do 40 gr. 1 50 „ itd. za vsakih 20 gr. 50 par več.	do 20 gr. 3 Din do 30 gr. 4.50 „ itd., za vsakih 20 gr. 1.50 Din več.	do 1 kg. 6 D do 5 kg. 10 D do 10 kg. 20 D do 15 kg. 30 D do 20 kg. 40 D	do 100 D 1 D do 500 D 2 D do 1000 D 5 D do 5000 D 10 D
D o p i s n i c e		Ekspresnina 6 Din Povratnica 3 Din Poizvednina 6 Din	
navadne 50 par	navadne 1.50 par	Nakaznice (utalvány)	
do 50 gr. 25 par do 100 gr. 50 par itd. za vsakih 50 gr. 25 par več.	do 50 gr. 50 par do 100 gr. 1 Din itd. za vsakih 50 gr. 50 par več.	Za znesek: do 25 Din 1.50 Din do 50 Din 2 Din do 100 Din 3 Din do 300 Din 4 Din do 500 Din 5 Din do 1000 Din 6 Din	
Priporočnina 3 D Ekspresnina 3 D Poizvednina 3 D	Priporočnina 3 D Ekspresnina 6 D Poizvednina 6 D	Ekspresnina 3 Din Poizvednina 3 Din	
Zvün štamplov na navadna pisma se računajo ešče té cene.			
*) vün z orsaga. V inozemstvo se na štróf ne vzeme gor nikaj.			

*) Narodni svetki ali državni prazniki so tisti dnevi, štere obhajati zapove država, ne pa cerkev, — na spomin kakših vekših državnih dogodkov.

Naročnikom !

Kalendar Srca Jezušovoga dobijo vsi naročniki Marijinoga Lista brezplačno ! Kim hodi Marijin List na skupni naslov, to je ki plačajo samo 10 Din. za njega, plačajo 2 Din. poštnine, kda ga do rok dobijo. Kim hodi Marijin List na lastni naslov ali doma ali prek mej države, to je, ki plačajo več kak 10 Din. za njega, ne plačajo nikše poštnine posebi, ar je poštnina zračunana v povečšano naročnino.

Naročniki samo Novin dobijo kalendar Srca Jezušovoga za polovično ceno to je za 4 Din. Ki ga želejo meti, naj pošlejo 4 Din. upravi v Črensovce na položnici. Ne naročnikom Novin i Marijinoga Lista se oda kalendar za 8 Din. Dobi se pri vredništvu i upravi M. Lista v Črensovcih, v Prekmurskoj tiskarni v M. Soboti i pri širitelaj Novin i M. Lista v vsakoj fari.

Vse vas srčno pozdravla i vam vsem vse dobro žele v Srci Jezušovom, posebno toga obilen blagoslov

Vredništvo i uprava M. LIŠTA v Črensovcih.

Tolažba Srca Jezušovoga.

Po osmini Telovoga obhaja Maticerkev god presvetoga Srca Jezušovoga. Prle se je te god samo eden den obhajao, ali od leta 1929. se obhaja z osminov. Glavni pomen, kak kažejo lepe molitve Cerkve, toga lepoga svetka je, naj pomirjavamo, tolažimo sladko Srce svojega Boga. V letošnjem kalendaru bomo razložili po molitvaj Cerkve te lepi god, pač toga pomen, ka dobre dušice zarazmite globino toga svetka i ka se vse nagnete na gorečo tolažbo Srca Sina božega.

Svetek Srca Jezušovoga je podignjen na prvorazredni svetek tretje vrste. Ma predvečernice. Že te odkrivajo, ka je to Srce za nas i ka moremo mi biti za Nje! Glejmo njenih pet Antifon, ali predmolitev!

1. se glasi: „Z tvojim sladkim jarmom vladaj, Gospod, v sredini tvojih sovražnikov.“ Z temi kratkimi rečmi je povedana duga i popolna vsebina celoga svetka. Med sovražniki prebiva Gospod; tabernakel, kde prebiva, je na sredini sovražnoga ljudstva i dobra Maticerkev, zaročnica božega Srca prosi to, naj ne lada z svojov vsegamogočnostjov nad sovražniki, nego z svojov neskončnov lübeznošljov i smilenostjov. Z sladkim jarmom naj kralüje nad nami, ki z

svojimi grehi žalimo to boše Srce. Mi smo Njemi bridki. On naj nam bo šladki. Tak prosi Maticerkev. A što je Maticerkev? Maticerkev so duše, so tiste dobre duše, štere majo rade Jezušovo Srce. Te prosijo, za zablojeni deo Cerkve, za grešnike ali za tiste odküplene duše, štere ešče ne so kotrige Cerkve, da bi to postale. *Prijatelje Jezušovoga Srca moramo biti, te i samo te smo je mogoče tolažiti. Prijatelj je pa samo tisti, ki ne je v smrtnom grehi.*

2. Antiphona: „Smileni i milostiven Gospod je dao hrano tistim, ki se ga boji-jo.“ To dela Srce bože na sredini svojih sovražnikov. Za sovrašstvo s tem plačüje, ka svojim sovražnikom ponüja najslajšo jed: svoje sveto telo i najprijetnejšo pilo, svojo predrago krv.

3. Antiphona: „Zišla je v temi svetlost pravičnim, Gospod je smileni i milostiven.“ Po jeli i pili, štero nam dava Srce bože, se spremeni tema grešne duše v svetlost i grešnik postane pravičen. Tiste, ki sovražijo bože Srce, To spremeni po svetom prečiščavanji v svoje tolažnike, prijatele.

4. Antiphona: „Ka naj dam Gospodi za vsa, ka mi je dao?“ Zahvalne duše pitanje je to. Za to, ka me je sovražnika

spremenilo bože Srce v svojega prijatelja, morem biti zahvalen. Zato pitam v globokoj zahvalnosti, ka naj dam Gospodi za njega, ki sem ga dobo? Odgovor je ne teški. *Ti si dobo Gospoda, Gospod naj zato dobi tebe.* Je toti neizmerna razlika med tistim, ka sem jaz dobo v Gospodi i ka dobi Gospod v meni, ali on je zadovolen s tem, če ma mene. I to je tista tolažba, štero moram dati njegovomi Srci. *Gospodov sem pa te, če se vu vsem podvržem njegovoj svetoj voli.* Lepše jakosti i Bogi ljublenejše molitve zato ne, kak če jaz iz srca pravim i to tudi v djanji kažem: „*Naj bo vu vsem boža sveta vola.*“

5. Antiphona: „*Pri Gospodi je smiljenje i obilno je pri Njem rešenje.*“ Moja zahvala, če se podvržem božoj svetoj voli, bo dobila največke plačilo: Srce Jezušovo mi vse odpusti, grehe i kaštige i to v obilnosti. Purgatorium si najležej tak skrajšam, če tolažim Srce Jezušovo s tem, ka verno spunjavam v najmenšoj reči tudi njegovo sveto volo. Takša reč je na priliko, ne meti nikdar žele po načišem vremen, kak je Bog šče dati. Prosiť smemo lepo vremen ali dež, nikdar pa ne mrmrati, če se naša vola ne spuni.

Cerkev za tem čte z Sv. Pisma sv. Pavla apoštola reči od nezgrūntanoga i skritoga bogastva Kristušovoga. To je v njegovom božem Srci. Kak srečen je, ki pride do toga bogastva!

V himni ali slavospevi pa dava pretresljivo sliko Cerkev od hūdobije naših grehov, šteri so to nedužno Srce ranili, šteri so špico ravnali i brūsili. A Bog je našo hūdobijo na dobro obrno, z presmeknjenoga Srca se je porodila Maticerkev, štera je naša dobra mati, ki nas je porodila po svetom krsti za kraljestvo Kristušovo i za večno, blaženo življenje.

V nadalnjih molitvaj nas sveta Cerkev opomina, naj vzememo Kristušov jarem na sebe i naj se včimo od Njega krotkosti i poniznosti pa naj zarazmimo namen Jezušovoga poslanstva na zemlo, ka je te ne drugi, kak naj se ogenj lūbezni v naših dušaj vužge.

Predvečernice se dokončajo z tov lepov molitvov, štera se skoz celo osmino ponavlja: „*Bog, ki si nam v Srci svojega Sina, štero so naši grehi ranili, neskončne kinče lūbezni po smilenosti zapūstiti blagovolo, dopusti, prosimo te, naj Njemi naša pobožnost prikaže pravo pokorščino i z tem da vredno zadoščenje. Po istom Gospodi Jezušu Kristušu, ki z tebov žive i kraljuje v edinstvi Dūha svetoga. Amen.*“

Glejmo zdaj ešče jūtranjice denešnjega svetka! Žari iz njih lūbezen Jezušovoga Srca do nas, ki nam glasno zapovedava, da to lūbezen povrnemo dobromi Odkūpiteli.

Jūtranjice majo tri nočne dele. V prvom nočnom deli nas Maticerkev na molbo zove. Etak nam kriči: „*Srce Jezušovo, štero je lūbezen do nas ranila, hodite, molimo!*“ K ranjenomi Srci nas vabi Cerkev. A ranjenomi od lūbezni, naj to lūbezen z lūbeznostjov povrnemo. V slavospevi Jezūša pozdravlja kak svetlost Oče i kak pravoga Boga od Boga i nam naznanja njegovo neskončno veliko delo, ka je zato vzeo na sebe mrtelno Adamovo telo, naj popravi tisto, kak drugi Adam, ka je prvi zapravo. Potem povdarja Cerkev, ka je odpūsto očaťom i naše verige razvezao pa Ga prosi, naj ta plemenita lūbezen ne odide nikdar ž njegovoga Srca do nas! Kajti to Srce je z sulicov prebodjeno, naj nas opere od naših grđostij. Prvi nočni del se začne s tov krasnov Antiphonov: „*Njegovoga Srca misli segajo od pokolenja do pokolenja.*“ To je od roda do roda misli naprej Jezušovo Srce i pomaga vsem, smiljuje se vsem. Troje čtenje prvoga nočnoga dela je vzeo iz knjige sv. Jeremija proroka, kde dober Bog obečavle svoje smilenje svojemi lūdstvi i njemu naznanja, ka njemi da novi zakon: *Dam njim moj zakon v duše njihove i v njihova srca ga zapišem, jaz njim bom Bog i oni do moje lūdstvo.*“

V drugom nočnom deli opisuje Maticerkev, kak se je razvijala pobožnost do presvetoga Srca Jezušovoga. Povdarja, da so to Srce pobožne i vučene duše vsikdar častile. Posebno je pa razširjao čast Jezu-

šovoga i ž njim tudi Marijinoga Srca sveti Janoš Eudes. Kak povoden se je pa razlejala ta pobožnost potom, kak se je dober Jezuš prikazao svetoj Marjeti Alacoque i toj naročo. naj širi čast toga zavrženoga Srca, štero je nikaj drugo ne dalo sveti kak lübezen i za to ne dobila drugo kak nezahvalnost. Naroči njej zato boži Odrešenik, naj si prizadeva, ka se vpela novi svetek v Maticerkvi i to v petek po osmini Telovoga, šteri bi nadomeščao z gorečnostjov vernikov drugih mlačnost i nezahvalnost. Sveta redovnica je mela prevnogo poteškoč pri zvršitvi Jezušovoga naročila, ali zmagala je. Kristušovi namestniki so vpelali te svetek i častenje Jezušovoga Srca obogatili z velikimi odpustki, XIII. Leo papa so dali celo celi svet sladkomi Srci Jezušovomi zročiti. Ta zročitev je na takši ogenj gorečnosti vužgala duše do božega Srca, da se ne da povedati. Zdaj vladajoči sveti oča Pij XI. so podignoli svetek v prvo vrsto i ga dali obhajati skoz osem dni, naj osem dni tolaži i pomirjava Cerkev dobroga Boga Srce i ž njov vsa njena dobra deca.

Tretji nočni deo se začne z Antiphonov: „*Ki lübite Boga, obhajajte spomin njegovoga posvečenja.*“ S tem nas opomina Maticerkev, ka če ščemo lübezen meti do božega Srca, te moremo svetiti njegove lübezni spomin, to je, te moremo lübezen z lübeznostjov povrnoli. Naj se nam pa ta lübezen kem bole vužge v srcaj i naj tak močno gori, ka vgasnoti nikdar ne bo mogla, nam da Cerkev prečteti evangelium svetoga Janoša evangelišta, šteri guči od velikoga petka, kda so Jezuš presmeknoli njegovo presveto Srce. K evangeliumi pa pridene prelepo razlago sv. Bonaventure, štera se etak glasi: „*Naj se porodi iz Kristuša na Križi mrloga strani Cerkev, i naj se spuni Pismo, štero se glasi: Vidili do ga, koga so prebodnoli, po božem naročili se je zgodilo, ka je eden vojakov odpro sveto stran i to prebodno, naj teče z nje krv z vodov, naj teče cena našega odrešenja, naj vretina, ki izvira najmre iz skritoga mesta srca, moč da svestvam Materecerkve,*

ka bi po njih zadobili življenje milošče, i naj bi za tiste, ki v Kristuši živejo, postala pehar žive vode, štera se steka v večno življenje. Stani zato prijateljica Kristušova, stani dušica i ne obrüdni v viresetüvanji, naleči sem svoja vüsta i pij z vretine Zveličitelove.“ „*Kda smo pa že ednok prišli k Srci najslajšega Gospoda Jezuš, i da nam je dobro tü biti, ne dajmo se nalehci odtec vkraj spraviti. O kak dobro i prijetno je prebivanje v tom Srci. Pravi kinč, najdragši džündž, je tvoje Srce, najslajši Jezuš, šteroga najdemo v razkopanoj njivi tvojega tela. Što bi mogo te kinč zavrčti? Ne zavrčti, nego vse kinče dam za Nje, svoje misli i žele v kinče spremenim, naj samo to Srce dobim i vse moje hrepenenje je samo v Srci dobroga Jezuš, pa znam, ka se ne vkanim, to me bo ohranilo. Kda sem tak najšeo tvoje Srce, ki je i moje najslajši Jezuš, te prosim svojega Boga: püsti moje prošnje v svoje svetišče, kde je poslühneš: celo mene celoga potegni v svoje Srce.*“ „*Zato je najmre prebita tvoja stran, naj se nam tak odpre vhod. Zato je ranjeno tvoje Srce, ka bi mogli brez zmotnjav sveta prebivati. Pa i zato je ranjeno, naj po vidnoj rani vidimo rano nevidne lübezni. Pa bi se ta lübezen mogla lepše dokazati kak s tem, ka neje samo telo nego i Srce dala presmeknoti? Telovna rana tak odkrije duševno. Što zato ne bi lübo tak ranjeno Srce? Što ne bi tak Lübečemi povrno z lübeznostjov? Što ne bi obino tak Čistoga?*

Mi zato dokeč živemo le lübimo, kak le moremo, nas Lübečega, obinajmo Ranjenca našega, komi so nezahvalni posestniki prevrtali roke, noge, stran i Srce; i prosimo, naj naše trdo i nepokorno srce z vezaljom svoje lübezni zvezati, z mečom svoje lübezni pa raniti blagovoli.“

Dajmo se duši zvezati i raniti od lübezni presladkoga Srca Jezušovoga i naj ta zvezana i ranjena lübezen do Jezušovoga Srca močno i popolno potolaži razžaljeno Srce našega Boga s tem mo pripravni raj mreti, kak samo piknjico včiniti kaj proti voli i želi Srca Jezušovoga! SRČEN.

Strah pranja

je za vedno pregnan, ako perete z Schichtovim RADIONOM. Način je povsem enostaven in udoben:

1. Običajno namakanje preko noči. 2. Raztopiti Schichtov RADIOM v mrzli vodi in perilo 20. minut prekuhati. 3. Perilo najprvo v topli, nato večkrat v mrzli vodi dobro izplakniti.

En sam poskus in uverili se bode, da tako lahko, poceni in varčno pere samo

Schichtov
RADIOM

† Baša Ivan, bogojanski plebanoš.

Slovenska Krajina je zgubila ednoga svojih najplemenitejših sinov Baša Ivana... V istoj starosti 56 let i na isti dan, v petek — kak njegovoga velikoga učitelja dr. Ivanóczyja, ga je pozvao Bog v večno življenje. — Kda se je v začetki našega stoletja slovenski narod v našoj krajini približao svojim pogübljeni v morji tihinske vogrské države, te je Previdnost boža sama nadignola tišinskoga kanonika dr. Ivanóczy Franca, naj zdrani svoje ljudstvo i ga obvarje. Če je naš narod slovenski po božoj voli, te bi bilo proti božoj voli vsakše delo, ki bi njemu štelo vzeti narodnost! Najšeo je dr. Ivanóczy nekelko mladih prijatelov, ki so začnoli delati za lepšo prišestnost svojega slovenskoga ljudstva. I med prvimi je bio kaplan Baša Ivan. Poglednimo si na kratki njegovo blagoslovljeno življenje, da njemu ostanemo zahvalni i da nam bo njegova plemenita duša v zgled!

Mlada leta.

Baša Ivan se je narodo 11. aprila 1875. v Beltincih. Že v prvom leti življenja je zgübo mater, ali druga mati ga je vzgajala kak prava i on jo je lübo kak najbolši sin. Oča njegov je bio razumen i pošteni, vse ga je spoštüvalo. On je bio prvi vzgled delavnost svojim sini. Bio je širiteo mohorskih knjig — v Slov. Krajini je meta beltinska fara zavolo njegove vrelosti največ mohorjanov. Tak je mladi Ivan dobo v roke slovensko knjigo že v domačoj hiži. Sam je popisao v Kalendari za l. 1928. (štr. 17.), kak je njegov oča i sledkar on sam včio ljudi „kranjske“ knjige čteti. — Drugi, ki je seiao dobo seme v mlado düšo, je bio plebanoš Marko Žižek, ki je bio bistar i slovenskoga čütenja dühovnik, ki je vdablao slovenske knjige iz Ljubljane, večkrat je hodo v Maribor med slovenske dühovnike i šolane ljudi. Komaj osem let staroga Bašo so poslali v Lendavo, da bi se prévčo v vogrskoj reči. Meo je že trden fundament: domačo versko pa slovensko vzgojo, stem je šo skoz življenje i na tom je zidao vse svoje delo. Zatem je prišeo v Köseg, gde je opravo nižjo gimnazijo. Bio je gojenec sirotišča Kelc Adelfi, v šterom je meo več prijatelov iz domačega kraja. Višjo gimnazijo je dovršo v Sombotelj. Prídobo si je zaistino dobro znanje iz vseh predmetov. Svojega šolanja se je natenci spominjao do zadnjega i je rad pripove-

davao spomine iz dijaških let. Po maturi je vstopo v somboteljsko semenišče, gde se je vredno pripravo za dühovniški stan. Posvečeni je bio 6. julija 1898. v Györi.

Prva dühovniška leta.

Ar je znao več jezikov, je bio poslani za kaplana k Sv. Martini pri Rabi, kde je nemški opraviao düšno pastirstvo. Naskori je prišeo k Sv. Juriji v Slov. Krajini, kde je bio prijateo Slovencom i Nemcom. Ali že tü je neprijatelom v oči spadnolo njegovo delo, ne so trpeli njegovoga slovenskoga düha, tožili so ga cerkvenoj i svetnoj oblasti — bio je l. 1902. premeščeni v Rohonc. Istočasno je bio zavolo političnih vzrokov premeščeni s Tišine g. Klekl Jožef st. Sam piše v „Kalendari 1928.“ (str. 18), ka so je dužili, — „ka smo mi, edea tao slovenskih dühovnikov „panslavisti“ (vseslovani), ka širimo posili tü slovenske knjige i novine, kak je pisano bilo: kranjske i štajarske“. Na novom kraji je včio i tolažo v nemškom, hrvatskom i vogrskom jeziki. Posebno se je brigao za zapüšćene Hrvate. Pa ne samo na domačo faro — na vso Slovensko krajino se je razpréstrlo njegovo delo.

Na sprotoletje 1903. leta je pozvao püšpek dr. István Vilmos kaplana Bašo k sebi i pogučala sta si, kak bi dali Slovencom na Vogrskom slovenski Kalendar. Naskori sta bila ešće pozvaniva dr. Ivanóczy pa Klekl z Bašom k püšpeki na pogovor, kde so sklenoli, ka začnejo z delom za Kalendar. Vse to je pokojni sam popisao v „Kalendari 1928.“ Baša je postano eden glavnih pisatelov našega „Kalendara“. Njegovim so mnogi članki od pobožnosti Srca Jezušovoga, štere najdete skoro v vsakom kalendari do boja. Pisao je vzgojne članke v obliki pripovesti (Lisjakova Barica 1905.), od pomagajoče kase (1904.), od gospodarstva itd. Kak je bio dober predgar, tak je znao tüdi prilično sükatü pero. Že prvo, leto svojega dühovništva je napisao v somboteljske novine (1898.) članek, v šterom razlaga, ka je düžnost dühovnika, včiti i pomagati ljudstvi tüdi zvüna cerkvi. To je bilo tisto pitanje, od šteroga je izdao papa Leo XIII. ne dugo pred tem okrožnico (1891) — socijalno pitanje, štero je ravno tisti čas glasao po Slovenskom dr. Janez Evangelisti Krek. Nad vse važno je bilo izdajanje „Kalendara“: to je bio začetek našega tiska

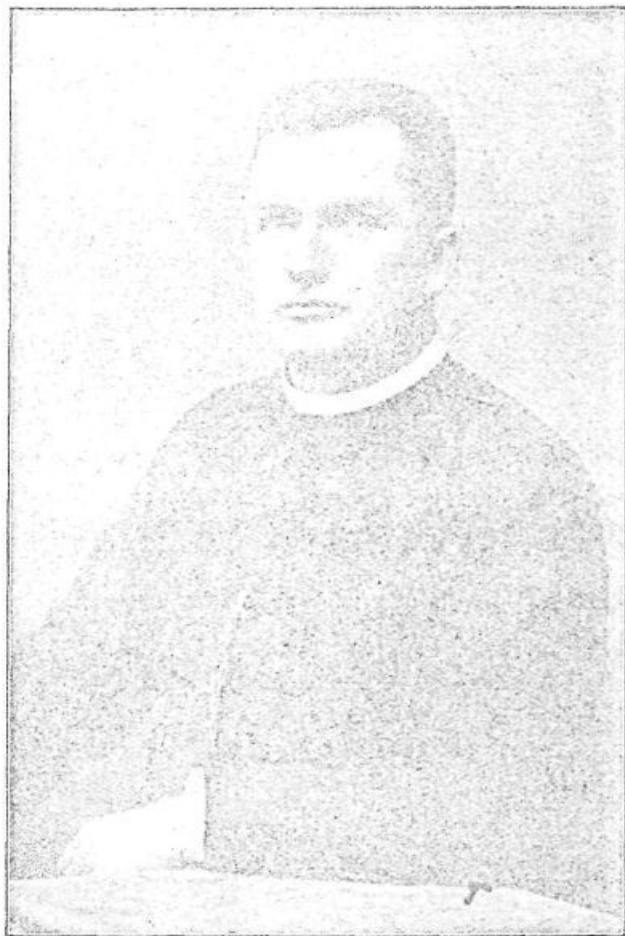
„Marijinoga lista“ pa „Novin“. Tè naš tisk je dosta, dosta pripomogeo, da je Slovenstvo ostalo živo v našoj krajini.

Bilo je tak dobro pa veliko delo, začniti pisati našimi ljudstvi, štero je v velkoi večini ne melo nikšega čtenja, v domačem jeziki, — da mi dnes to delo komaj pravično pohvalimo. Baša, Ivanoci i Klekl so tisti možje, ki je dnes občudivati moramo!

Leta 1904 je Jožef Klekl začno izdajati „Marijin list“. Ivan Baša je že v pr-

Bogojanski plebanoš.

Isto leto se je za stalno povrno med Slovence kak plebanoš v Bogojini. Fara je bila pred njegovim prihodom razburkana, versko življenje je bilo mlačno, dosta žalostnoga se je dogajalo. Novi plebanoš pa se je z lübeznejov do Boga pa do duš poprijao dela. On je ne bio najemnik, liki dober pastir — trüdio se je zavolo Boga i zavolo zveličanja duš. Iskao je pot k srcom mladine, ki se ga je naskori okleno-

Baša Ivan kaplan v 27. leti svoje starosti.

voj številki postano njegov stalen sotrudnik. Medtem je l. 1905. postano plebanoš v Novoj Gorji na Gradiščanskom (dnes v Avstriji). Vso svojo lübezen je posveto svojim farnikom Belim Hrvatom tak, da so ga prisrčno vzlübili i ga imajo ešče dnes v zahvalnom spomini . . . Pa ne je pozabo na Slovence, duže je pisao v „Marijin list“, šteromi je l. 1908. postano celo vrednik.

la kak svojega najbolšega očo. Tak prisrčno si je z decov znao pogučavati samo on . . . V spovedarnici je pomagao dušam na svetlo pot: vkradnjeno blago je prišlo nazaj, mir se je naselo v družinaj, med sosedi . . . Gosto sveto prečiščavanje, šteroga je pokojni povsedi goreče širio, se je razširilo v bogojanskoj fari. Vsi dobro misleči so spoznali, da so njim novi plebanoš najbolši prijateo pa oča. Što je bio v nesreči, v telovnoj ali duševnoj stiski — vsaki je najšeo tolažbo i pomoč

pri svojem gospodi plebanoši . . . I tak se je godilo dugih 23 let: včio je rod za rodom v šoli, kak dober predgar je kárao greh in glaso božo lúbezen, duge večere je presedo v spovednici. Bio je zaistino vsem vse . . .

Pa ne samo doma, znani je bio kak predgar i spovednik po vseh sosednih farah. S perom pa je obiskao vsako hišo v Slovenskoj Krajini. Pet let je vrejüvao „Marijin list“, pridobivao njemi pisatelov i sam dosta pisao v njega. Premnogo član-

„Ve pa mi slovinci na sveti drügo kaj nemamo v roke vzéti, kak to („M. list“) pa eden kalendar. Sramota bi pa bila za nas, či bi to dvoje tüdi zapüstili. Dobre knige čteti, dobre knige pisati i razširjavati je apoštolsko delo.“

Poleg vsega je sestavo té čas tüdi „Katoličanski katekizmuš“ (Budapest 1900), ki ga je v slobodnoj državi predelao i s slovenskimi črkami prepisao (Maribor 1926.) Poleg stare Biblije je bio té Katekizmuš edina slovenska kniga, štera se je v naših

Baša Ivan plebanoš v Bogojini.

kov od Marije („Milošče si puna“ l. 1909—1913), „Iz zgodovine sv. Materecerkve“ (1907—1910) štero je posebno prilično pa prISRčno pisao, dale članki od cerkvenih vučenikov i prvih redovnikov itd. — vse to je sad njegovega pera. Mnogo trüda njemi je prineslo vrejüvanje lista poleg mnogih dühovniških skrbi, ali včino je vse, samo naj dobi lüdstvo dobro čtenjé. Gda je izhajanje „Marijinoga lista“ v nevarnosti bilo, je zapisao v članki (novembra 1908):

šolaj na Vogrskom smela rabiti. Iz njega so se včili po naših hišaj — tak je pá Bašova reč šla po vsoj Krajini!

Kda so l. 1913. začale izhajati „Novine“, je bio pá plebanoš Baša tisti, ki je pisao v nje vodilne i drüge članke. Bio je pa tüdi ves čas goreči širiteo vseh naših listov, širiteo mohorskih knjig. Prijao je vsako priliko, kde je mogeo lüdstvi pomagati do izobraženosti. Vnogokrat je pravo i pisao: „Neznanost je nesreča našega lüd-

stva.“ Pa ne samo za duševno, nego tudi za gospodarsko srečo naroda je skrbo. Poleg drugoga svedoči za to bivša beltinska hranilnica, štero je duga leta vodo, jo po boji rešo, da so ljudje ne meli zgube — zato jo je pa meo on . . .

Ne samo za to je skrbo, naj ostane narod *katoličanski* — dosta se je trüdio tudi za to, naj ostane *slovenski*. Kak je za vso Krajino skrbo s slovenskim pisanjom, tak je posebi skrbo za svojo faro. Sam je pravo, kda je čüo, kak se dnes ništerni kričačje hvalijo, kak če bi oni „rešili“ slovenstvo pa kak če ne bi naši duhovniki pred oslobojenjom nikaj napravili: „Gda sem prišeo v Bogojino, so po večeraj dečki že vogrski spevali . . . Začno sem je

i posebna sreča je bila za naš narod, ka je meo v tistom vihérnom časi spamentne voditele . . . Med njimi je bio plebanoš Baša med prvimi. Začnoli so po vseh faraj Slovenske Krajine büditi narod, naj se bori i potegüje za svoje pravice. V Bogojini je ustanovo plebanoš Baša „narodni svet“, šteromi je bio on sam predsednik. Ravno 1. decembra 1918. leta, kda so se Srbi, Hrvatje i Slovenci zedinili v slobodno narodno državo — na té isti den je bilo v Bogojini správišče narodnoga sveta. Bašove reči so bile, štere je to zborüvanje razglasilo vsaj Slov. Krajini: „Mi slovenski narod bogojanske no.arošije želemo pravdeno zagotovenost cerkvene, šolske, kulturne i ravniteljske samoprávde. *Nam trbe*

Stara bogojanska cerkev.

zbirati pa je včiti naše slovenske pesmi...“ Pomagao njemi je pri tom pokojni brat bogoslovec, naš pesnik *Miroslav*. Ne se je vdomačila tühinska pesem, ne so se širile vogrške knige, štero je oblast pošilala, naj se delijo med ljudstvo. Vse to i ešče vno-go drugoga je preperečo plebanoš Baša!

Prišla je svetovna vojna s svojimi grozotami. Plebanoš Baša je tolažo domače, pozvedavao za vojakami i njim pisao... Zato najdemo v „Novinaj“ tistoga časa prevnoga pisem naših vojakov, kde na prvom mestu pozdravljajo „našega g. plivanoša . . .“ Ivan Baša je spoznao, ka ide za velke spremembe v zgodovini, ka je te čas pomemben tudi za njegovo ljudstvo. Po boji so nastanole zmešnjave na Vogrskom

autonomijo. Vsaki uradnik naj slovenski guči z nami. *Slovenska županija* naj se nastavi! Vu vsakoj vesnici naj se zberéjo moški i naj telegraferajo v Pešt, ka se pridružijo odločbi Bogojančarov.“ (Novine 29. dec. 1918.) Začela so se pogajanja za samostojno slovensko županijo, Bašo so pozvali v Pešt, da bi se pogajao z vladov. Januara 14. 1919. leta pa so duhovniki Slov. Krajine sklenoli znameniti načrt autonomije za Slovence na Vogrskom. Ali zmešnjave so se vekšale, oblast so dobili komunisti, ki so povzročili našoj krajini vno-go nesreče. Slovenski duhovniki so se morali skrivati, bogojanski plebanoš je ostao do zadnjega pri svojem ljudstvu — ali kda so divji bolševiki že šli proti vesi pa njemi

grozili, te je za par dni zapuščto svoj dom.

Nemiri so se vendar srečno dokončali, prišlo je oslobojenje. Prišlo je tudi delo za novo ureditev naše Krajine. Zdaj so se vse oblasti obračale na plebanoša Bašo, naj s svojim nasvetom pomaga. Bio je član šolskoga sveta, pa tudi ovači sam je s svojim jasnim gledanjem vseširo delal za pomirenje i dobro svojega ljudstva. Zdaj, kda je vido, ka je zagotovljena narodi mirna bodočnost, je dale skrb z vsov gorečnostjov za svojo faro. Bio je ešče izvoljeni za oblastnoga poslanca pa imenivani za banskoga šolskoga svetnika — ali njegovo glavno delo je bilo doma.

Četudi je ne bio več tak močen, vendar je šteo dokončati, ka je želo naskori, kda je prišeo v Bogojino: postaviti novo cerkev! Pred bojom je pobirao milodare po vsoj fari, da bi zozidao velko novo cerkev. Pa vojna je delo preprečila. Zdaj je pa težki gospodarski stališ vnoгим povzročo malodušnost i pravili so: nemremo! Pa goreči plebanoš je pridobo večino svojih farnikov, ka so začnoli z delom za preveč potrebno novo cerkev. Bila je posebna sreča, ka je plebanoš zvedo za slovenskoga umetnika po božoj voli, za Jožefa Plečnika. Te je napravo načrte za bogojansko hišo božo tak, da jo dnes občüdüjejo vsi spametni ljudje. Ne je to zozidani prostor, s špičastim zvonikom, kakših je na jezere po sveti. To je svetišče, zasnovano po božem navdehnjenji, vsaka posameznost i celota je lepota, štero je zamislo pravi umetnik. Pri takšoj cerkvi se človek stavi, zamisli se i presüne ga spoznanje, ka je to nekaj nadzemelskoga — v düši se njemi nekaj zasveti, kakši je On, komi na diko je cerkev postavljena . . .

Bogojanski plebanoš so spoznali, ka ta cerkev ne bode navadno, vsakdenešnje delo. Zato so se trüdili, da bi modrijašom pa nespametnikom dopovedali, ka nikomi ne trbe kimati z glavov zavolo njé. Kelko pa je pokojni meo skrbi i britkosti zavolo cerkvi — toga ne ve nišče, sam Bog je vse vido . . . Pa ne samo skrbi i trpljenje je meo — svoje življenje je dao . . . Že v tesnoj staroj cerkvi si je nakopao beteg, v novoj cerkvi, dokeč je ne mela stropa, se njemi je zdravje v ostroj zimi ešče poslabšalo. Trpo je več let, zadnji čas je komaj hodo, ali itak je hodo v cerkev i v šolo. Kda je l. 1929 prevzeo posle lendavskoga dekanijskoga upravitela, se njemi je delo

ešče povekšalo. Istoga leta je ešče vodo romanje iz Slovenske Krajine na Brezje.

Četudi je bio že slab, vendar smo ne mislili, ka bi nas že tak rano zapuščto. Nikomi je ne bilo mogoče misliti, ka plebanoša Baše ednok več ne bi bilo . . . Prvo nedelo februara je ešče vpelao v Lendavi novoga plebanoša — naskori za tem pa se je zgodilo . . . Gospodar življenja je odločo, da ga pozové k sebi. V petek, 13. februara 1931. večer ga je zadela srčna kap, henjalo je biti to srce, ki je tak goreče ljubilo . . . Februara 16-ga, so ga pokopali na bogojanskom cintori.

Sklep.

Ne je mogoče z ništèrnimi rečmi izraziti, kak je düša pokojnoga plebanoša Bašo pridobila i obsijala vsakoga dobroga človeka, s šterim se je srečao. Ne je mogoče kratko označiti njegovoga pomena za naš tisk i za vso našo zgodovino. Ne je povedano preveč, če povemo, ka so spoznali vsi, ki so pokojnoga dobro poznali: v Baši je živo velki düh, v njem je bila lepa, plemenita düša . . . Njegova visika, močna postava, njegov obraz z visikim čelom, njegove lübeznive oči — vse to je že kazalo, da je to pastir, voditeo naroda, obdarjeni z jasnim razumom i z dobrim srcem. „To bi bio v drüghih razmeraj vladar!“ je pravo o njem velki umetnik. Njegova bistrost je hitro spoznala, s kakšim človekom ma opraviti, v vsakom položaji si je včasi napravo svojo sodbo, pri šteroj je ostao. On je gučao ednako jasno i mirno s šolanim človekom, kak z najbolje preprošim. V celom njegovom düšnom pastirstvi je bio čüdoviti tisti mir i tisto poznanje človeka, štero ga je sprejavalo vseširo: na predganici, v spovednici, v pogovori z vsakim.

Njegovo dobroto je mogošo spoznati vsaki. Ne samo v prijaznom pogovori z vsakim tühincom, z vsake vere človekom — v djanji se je kazalo njegovo dobro srce vsaki den. Nišče ne ve za vse dobrote, štere je včino. Bio je zaistino dühovnik, ki njemi je bio vzgled Kristuš sam! Skrivnost njegovoga življenja je bila neskončna lübezen do Boga i do lüdi. Zato je bilo celo njegovo življenje delo, žrtev, molitev.

Naj njemi smileno Srce Jezušovo plača njegovo lübezen z večnim življenjom, štero naj sprosi njegova düša tudi nam!

Lübezen do domovine in cerkvi.

Na nedelo po risalaj deveto čtenu vu evangelijomi, da se je Jezuš jokao nad Jeruzalemom.

Čüdno, Bog se joče. Moramo pa znati, da je Jezuš Bog in človek. Bog, ki je od vekomaj, človek, ki se je narodo od zemeljske matere. V vsem je prisposoben postano nam, samo to ne, da je greha ne meo.

Jezuš se je jokao nad smrtjov Lazara, svojega prijatela. Jezuš je meo prijatela. I lübo ga je. Jezuš se je jokao nad Jeruzalemom. Jezuš je meo domovino. I lübo jo je.

Ka je dom, ka je domovina?

Domovina je hiša, kde si se narodo, miza, pri šteroj si jo i duge zimske dneve sedo, je peč, ognjišče, kde si se segrevo, je prag, na šterom si t'he večere sedo z materjov in sta zvezde brodila, je streha, štera te je čuvala od deža, vetra i snega, da si na toplom i sühom ležo. Domovina je travnik, na šterom si rože pobirao, gošča, kde si krave paseo, njiva, kde si za žnjecami vlati brao, kukurco trgao, krompir brao. Domovina je pot, po šteroj si v šolo hodo, v cerkev k meši šo. Domovina so tvoji sosedge, tvoji poznanci, prijateli, cela občina. Nadalje cela krajina, štera s teбом vred eden slovenski jezik govori. Domovina je cela banovina, cela jugoslovska država, štera ednoga kralja ma v Belgradi.

Lübi domovino! Što ne lübi domovine? To bi dugo pisanje bilo. Nikaj pa zato popišem, ka te na pot spravim, drügo boš pa že sam znao.

Ne lübi doma, domovine, ki odava zemljo, štero je od oče dobo, ki oda hišo, v šteroj je prebivao ešče njegov dedek. Kmet, ki oda hišo i zemljo, je brezdomec, je brez domovine.

Kaj misliš, lübi on svoj dom in domovino, ki je nevoščeni na svoje soside? Je li vsi bi mogli radi biti, da bi naši sosidje, občani bogati bili, da bi v našoj občini močne trgovine, fabrike bile. Zakaj? Zato, ka bi vekši davek plačüvali, potem vekše doklade lahko plačali na občino, na šole i na cerkev. Tem menje pride na siromake.

Kaj pa misliš od onoga, ki se občinskoga dela brani? Što de poti vredi meo, što de šolo, cerkev popravlao, če ne občani? To vsi previdimo. Pa kak de to vse vredi, či se eden ali drügi brani? Vište tü je nikaj, ne vem, kak bi pravo, je li je

greh ali nepoštenost. Pet delavcov je poslao župan, naj nikšo zemlo vkraj zvoziyo. Pravo je njim, kda opravite, lahko domo idete. Štirje so prišli v časi, kak je že navada. Eden je prišeo na konci, samo ednok pelao s taligami. Ovi drügi so njemi nikaj ne pravili — ka do se svajüvali. Nego tem več so si mislili. I drügoč so oni tüdi pozno šli na delo. Pravo sam, da sam ne vem, ka je to. Sodite sami! Edno pa znam povedati i to drži: Grdi človek je, ki svojo bremen na drügoga vali, ki se tomi smeje, da drügi mesto njega delajo. Nikdar si ne mislite, da je ov bolše vün prišeo. Tisto pot, mogoče je bolše vün prišeo, nego na konci ne bode bolše izhajao. Pravičnost je velika jakost. Nam de se za veliko pisalo, da smo svojega bremena ne na drüge rame valili. Kaj pa njemi? Nam de na stare dni velika tolažba ona misel, da smo s svojimi trüdami hranili sebe i svoje. Ka pa de njemi düšna vest pravila? Zdaj si ešče krepek, zdrav; telo ti ne püsti, da bi si na kaj takšega mislo. Pride pa starost, slab grataš, ne boš mogeo delati, — dosta časa boš meo v sebe gledati. Te se ne boš smejao na misel, da so mesto tebe drügi delali. Sram te bode i boš žalüvao. I to ešče dobro bode, či boš pokoro delao, da se rešiš kaštige.

Kaj pa mislite od kuluka?

Kuluk je zakon. Dani je zato, da bi lüdje menje davka plačüvali. Do zdaj so se ceste popravlale s najetimi delavci, gramoz, kamen na cesto so foringaši vozili za drage peneze — to smo vse mi plačali s cestnimi dokladami, štere so bile 25%, to je na eden din. davka 25 para. Či bi kuluk redno opravljali, bi se cestne doklade celo žmanjšale. Nego tak, kak se zdaj kuluk opravla, je sramota. Sram mora biti delavca, da boži den kradne. Kvar čini samomi sebi, ar či ne dela, se doklade ne bodo zmanjšale. Kak bi lüdje v drügh državaj kuluk opravljali, da bi njim ne trebalo plačati. Jaz, či bi z občinami bio, bi proso, da se ceste razmerijo i vsaka občina bi svoj tao v redi mela.

Dale vam pa ne bom naštevaio te male reči. Je li to so male reči. Da ste pa vi tüdi mali lüdje, velike dele ne morete opravlati. Pa tüdi nišče od vas veliko ne žele. Ali pa ne vete, da iz malih del zrastejo velika dela?

Dostakrat smo jako mali. Ali ste ešče ne čüli od pravd za volo poti, komaj

pol metra široke, šteta telko koštala, da bi en plūg zemle lahko kupili? Ali ste ešče ne čūli, da je sosed sosedu tožo, ar je njemi skrivljeni prst pokazao?

Daleč sem odišeo. Od lūbezni do domovine pišem. Ta lūbezen se mora skazati, da odredbe i zakone poštūjemo i zdržimo. To nas že vera vči, da je vsa oblast od Boga, za božjo volo moramo pokorni biti svetskoj oblasti.

Pokorni moramo biti oblasti, pokorni podaniki države. Kde smo se narodili, v šteto državo spadnemo, to je vse boža vola. Pokorni moramo biti ne samo za božo volo, nego za svojo volo. V močnoj državi, gde je red, se mi tūdi boljše čūtimo. Samo si dobro premislite, ka vam zdaj povem. Prekmurje je prišlo v naročje Jugoslavije. Pa če bi se vsi močno prijeli tedaj Jugoslavije, bi boljše stali, ništerne nevole bi ne trpeli. Kelko je samo penez zgūblenih, da ste ne dali ali na Madjarskom ste dali štemplati. Moramo se vūpati v bodočnosti, vūpati našim ravnateljem.

Kakši smo, kak si zaslužimo, takše ravnatele mamu. Bodimo dobri krščeniki, pa nam Bog da dobre ravnatele.

Ešče edno. Komi pride na pamet, da bi molo za domovino, za krala?

Molimo. O Bog, komi slūži vsaka oblast in vsako dostojanstvo, daj tvojemi slūžbeniki, našemi krali v njegovom dostojanstvi blagodejen uspeh, da bo v njem zmeraj tebe spoštovao in se trūdo tebi vedno se dopadnoti. Po Kristuši, našemi Gospodi. Amen.

Jezuš je lūbo cerkev. Židovje so samo edno cerkev meli, ta je bila v Jeruzalemi. V njoj so bili oltarje, na šterih so darūvali živino. Zato pa okoli cerkve je celo senje stalo. Ništerni tržči so za volo dobička celo v cerkev silili i tam odavali. Te je Kristuš pregnao iz cerkve. Jezuš je lūbo cerkev, pa je tam samo znamenje bilo: škrinja mira božega. To je tista škrinja, šteto je Mojzeš dao napraviti, v štetoj je bila mana i kamene table „Desetere bože zapovedi“.

Kak bi mogli mi poštūvati, lūbiti našo cerkev. V njoj je ne samo znamenje, v njoj je sam Bog. Na naših oltaraj v tabernakli je sam Kristuš nazoči v oltarskom Svestvi. Naša Cerkev je za res boža hiša. Kak bi mogli mi poštūvati cerkev. V njoj se pošteno, pobožno obnašati. Kak bi mogli mi cerkev lūbiti. Lūbiti njeno lepoto i diko. Darūvati na cerkev, jo kinčati.

Lūbiti cerkev. Ne samo farno cerkev, z kamna, z cigla zozidano cerkev. Je ešče

edna drūga cerkev, ne z kamna, nego iz živih ljudi — krščenikov — zozidana, to je Maticerkev po celom sveti. Vsi krščeniki, kem je glava rimski papa. To je veliko kraljestvo, ne ma meje, razširjena je po celom sveti, nema konca i kraja, sega od izhoda do zahoda, v tom kraljestvi nikdar ne zahaja sunce, vsikdar je podnevi.

Vsak krščenik se mora čūtiti, da je eden cigeo, kamen v toj zidini, član velike družine, podanik Kristušovoga kraljestva. Če se mati cerkev razširjava, se ž njov mora veseliti, či jo kje preganjajo, mora čūtiti njeno bolezen i na pomoč se paščiti.

Kak na pomoč se paščiti? S puškami, z orožjom? Ne. Nego z milodarami, da se Cerkev razširjava, z molitvami, da Maticerkev mir ma po celom sveti, da sloboščino ma Kristušov navuk predgati. To se pravi: Moliti na nakanenje rimskoga papa. Rimski papa, kak poglavar Matercerkve, najbolje zna, ka in gde boli. To nakanenje, kak sam pravo, je mir, sloboščina, zvišanje matere cerkve.

Zdaj mi na pamet pride. Bili so odpūstki. Odpūstki se dobijo samo te, či se pogoji spunijo, če spunimo, ka je naprej pisano. Tak je bilo naprej pisano moliti na nakanenje rimskoga pape. Prišla je ženska pa pravila, da moli na rim papo. Kaj je to? jo pitam. Ne je znala povedati.

Matercerkev lūbiti. Ki lūbi, on boga, zapovedi zdrži. Ki lūbi Matercerkev, on jo boga, njene zapovedi zdrži. Pa ka vidimo dostakrat. Eden pa drūgi se norčūje, zametava odredbe Matercerkve. On misli, da je modrost z žlicov jo, vsi drūgi so pa bedaki. Takše trebe opozarjati na dejstvo, da je Maticerkev že jezero let stara, na njenih zapovedih i odredbah je pililo jezero pa jezero svetih i pametnih možov, škofov. Zapovedi i odredbe Matercerkve so sprobane, preizkušene. Zato pa siromak človek, s svojimi 20—30—40 letami zaman šče piliti zapovedi. Slab je zato, pa tūdi ne razmi.

Ki lūbi, on zagovarja. Či lūbiš Matercerkev, jo boš zagovarjao. Ne pūstiš, da bi jo blatili Drūgo mišljenje poštūj, svoje-ga pa ne pūsti blatiti.

Svetoga Petra so v vozo vrgli. Krščeniki so za njega molili. Angel je prišeo k Petri v vozo. Oblekeo ga je, lance, verige njemi je doli spojemao z rok i nog, pred njima so se zaprete dveri odpirale, mimo straže sta šla v večih mestaj. Peter je mislo, da se njemi senja, samo kda sta na vulo prišla i je Peter sam ostano — je pre-

vido, da je zaistino rešeni. Poiskao je krščenike, ki so ešče itak za njega molili.

Moliti moremo za našega najvišjega pastira rimskoga papo.

Molimo. O Bog, pastir i vladar vseh vernih, glej milostivno na svojega službe-

nika, našega papo, koga si za pastira svojoj Cerkvi postavio: podeli njemi, da bo tistim, čez štere je postavljen, z rečjov i djanjom hasno i tak z čredov, šteta njemi je izročena, dosežno večno življenje. Po Kristuši Gospodi našem. Amen.

V. Dol.

K.

Nova moda.

Svet se obrača. V Slovenskih goricah, v Ljutomeri so inda sveta vino odavali, za delavce iz jabolk mošt prešali. Zdaj pa jabolka odavajo i vino obdržijo za sebe i za delavce.

Zdravniki pač betežnikom zelenjavo, sad priporočajo, kak največ. I to sirovo. Zato je pa cena sadu tak skočila.

Mi pa, ki pridelavamo sad, ga ne poš-tujemo, ne slišimo, na zimo ga ne shranimo za sebe i za deco. Ka pravim, da ne poš-tujemo? Pač pa poš-tujemo. V lagve, v so-de ga spravimo i žganje kühamo. Vse za alkohol.

Že znovič te alkohol, te mi pravili. Nikaj se ne boj. Jaz ga tudi žgem iz jabolk, štere kaplejo, iz loških gruššk, štere so ne za drugi nüc. Nego dobra, lepa jaboka pač ne. Žgem žganje za — vrastvo. Nikda-nikda. Nego ž njim se zalevati, od dneva do dneva ga nücati — to pač ne. Tak je tudi s šmarnicov i z drugim vinom. Nikda-nikda. Edno kupico, za veliko žejo, za vrastvo.

To je takša reč, štero moramo od leta do leta v našem kalendari ponavljati. Lehko pa denok eden ali drugi popadne našo reč i to je nam zadosta, to ravno mi ščemo. Med pijance ščemo postaviti trezne ljudi.

Treznost je zdaj moda. Kak je moda bila inda sveta pijančüvanje. Brezi vina, žganja je nišče ne na pot šo, tak je zdaj moda brezi vina iti na pot. Zračni balon Zepelin je julija 1. 1930. leto na severni tečaj, vzeo je s sebov krüh, meso, cukar, slanino, nego vina nikaj ne.

Mestna gospoda po nedelaj ide na planine, s sebov nesejo živež, vino je ne moda. Mlade ljudi, študente tudi tak vzgajajo po šolaj, ne pijejo. Samo naši kmečki sinovje zaostanejo, oni pa li pijejo. Proščenja je ne bilo, či se do pijanosti ne napijejo i na slednje zbijejo.

To je. Mladi človek ne pije zato, kak bi njemi — Bog zna — kak dišalo. On pač korajžo išče. Šče se pokazati v pijanosti, v besnosti. Dostakrat se bole pijan kaže, kak pa je.

To se njemi vidi, da z glažom po stoli vdari. To bi doma ne smeo včiniti. To se njemi vidi, da on tam lahko zapovidava. Pa ga bogajo. Zakaj ne? Za pe-neze ga bogajo. On pa misli, da za njegove lepe oči ali vlase volo. Pa celo za gospoda ga imenujejo. Za to ime znovič eden liter zapove.

To je. Stari, mladi se nešče krčmari zameriti. Krčmar ma lepi klobük, dobro je zrejeni, je pač gospocki človek. Večkrat vküper pride z gospodov, se kaj navči od njih. Za madjarskoga režima je bio dober znane notarijuša, eksekutora i druge gospode. Naš človek se njemi nešče zameriti. Žeden je bio, spio je eden mali špricer. Nikaj ne hüdoga. Vün je spio. Pride krčmar, zgrabi glaž. Ešče ednoga, pita i že ide ž njim. I naš človek nema telko moči, da bi pravo, ka njemi dojde. Pa bi njemi za istino dojšlo. Jaz telko pravim na to, takše krčme se pa ogibli.

Na poti si, lačen si. V krčmo ideš. To prvo bi bilo, da bi si jesti naročo, če drugo ne, falat krüha bi proso. To prvo je pa pri tebi, da pol litra zapoveš.

Što de pa te vino pio? Ka jaz to maram, samo naj pijanca ve vidim. Ka do pa te z goricami? Te do ešče gorice lepe. Gorice ostanejo, či včasi pijancov ne bode. Te pač bodo v goricaj trezni ljudje hodili. Tisti do veseli ljudje, komaj do čakali, ka bodo sladko grozdje jeli, sladki mošt prešali i sladki sok delali. To bode zlata doba človečega roda: Zelenjava, sad, grozdje, sladki sok.

Proti alkoholi pišem. Mogeo bi ešče pisati, da je alkohol škodlivi za zdravje. To drugoč. Škodlivi za tvoj žep. To na drugom mesti najdeš. Škoda za čas, štorga prebiješ pri alkoholi, v dimi, v noči, gda drugi sladko spijo. Od toga pa niti ne bom gučao, da je pijanost greh i vzrok drugim grehom.

Jaz letos samo zato pišem proti alkoholi, da vam pokažem novo modo, celo gospodsko modo: treznost.

V. Dol.

K.

Kriza našega poledelstva.

Polodelska kriza je zagrabila z močnim zamahom vse žitorodne države, med njimi tudi našo zemlo. Ar je to jako važno pitanje s pogledom na državno i narodno gospodarstvo, se vlade posameznih držav pa tudi pridobitni krogi vseh držav trüdijo okoli srečnoga rešenja i izhoda iz te nevole.

Pri nas moramo vso pazljivost i prizadevanje obrniti na hasnovitejši način gospodarenja, a te je: povečanje pridelave. Če se poledelci posreči, da prinos žita po plügi zemlje, pri istih, ali celo menših stroških pridelave, povekša na dvojno, potem se je rešo krize i prišeo na isti račun, kak da bi bila cena pšenice dvakrat vekša.

Dosta vekši prinos se gotovo dosegne s porabov mašinov, posebno sejača „Budučnost“ original Pracner, ar je sejanje najvažnejši poseo pri poledelstvu. Stara ino istinita je rečenica: „Kakša setva — takša žetva.“ Mašini i motori so velike važnosti za napredek poledelstva. Oni sodelüjejo pri pozdignjenji i obogačenji narodnoga gospodarstva, spopunjavajo polsko delo, popravljajo zemlo i povečavajo njeno plodnost, zamenjavajo drago ljudsko delavno moč i s tem znatno znižavajo stroške pridelave.

Rentabilnost mašinov v poledelstvu je dnes nepobitno dokazana i jasna, kak je jasno tudi to, da do se mogli održati i napredüvati samo tisti kmetje i gospodari, ki bodo pri svojem deli kem bole porabljali mašine.

Penezi, potrošeni za nabavo mašinov neso nigdar zgübleni. Oni so samo koristonosno vloženi prinašajo obilni intereš. Pri kúpüvanji mašinov trbe posebno paziti na fabriko, v šteroj so mašini izdelani, kak tudi na firmo, ki jih odavle, ar kak pri drugom blagi, tak tudi pri mašinaj so bolši i slabši.

Z izdelovanjom poledelskih mašinov se bavijo vnoge inozemske firme, i med njimi so zavzele mesto v prvih vrstaj češkoslovaške fabrike, šterih glavna zastopstva se nahajajo većinoma v rokaj tt. „Agrar“ k. d., Zagreb, Draškovičeva 35.

Zbira mašinov, motorov i ostaloga orodja, ki se nahaja v skladišči tt. „Agrar“ je istinsko velika ino izbrana. Tü so v prvoj vrsti Pracnerovi sejalniki „Budučnost“, ki so poznane že po celom sveti; zatem mašini za košnju, žetev i grable, original Knotek, ednostavne i kombinirane: rečne i navadnevršalice iz tvornice Kaub, Domažlice, potom najpopolnejše mlatilnice iz Rafarske tvornice mašinov prle A. Dobry v Mladoj Boleslavi, mašine za okapanje original Jindrich, binte original Exner, trajari Phönix — Extra i Heid, te najprikladnejši motori original Lorenz. Zvün toga je na skladišči vseh vrst poljedelsko orodje: plügi, brane, kultivtori, tanjurači itd. vse prvorazrednih proizvodov iz glasovite fabrike Červinka i Čihak, Čelakovice, i nazadnje vnoge ostale škeri, ki je potrebna pri vsakom naprednom gospodarstvu.

Vrednost i valanost mašinov, štere dobavla tt. „Agrar“ je splošno poznana i priznana, ka najbolje svedočijo zlate kolajne i druge diplome, štere je ta firma dobila na raznih izložbaj, ino brojne zahvalnice i priznanja mušterij, ki so pri njoj nabavile mašine, motore i ostalo poledelsko orodje.

Še nekaj! Uvažujući dnešnje teške materijalne prilike našega kmeta ide tt. „Agrar“ kúpcom na roko z jako ugodnici i plačilnimi pogoji.

Za malo kaporo i za plačilo na obroke kmetje lahko dobijo mašin, a to pomeni, da se mašin sam odplačuje.

Opominamo teda naše čittele kmete, poledelce na ono narodno: „Vsaki je svoje sreče kovač“, pa jim priporočamo, da pri prihodi v Zagreb ne zamüdijo prilike, nego naj se obrnejo na tt. „Agrar“ Draškovičeva 35. kde lahko nabavijo vse potrebno orodje i mašine za najugodnejše pogoje.

Šparajte!

Šparajmo, 1. da mo kaj meli si na prejšnji vzeti v nesreči, v lagobjih letih, v betegi, na starost.

2. da se na prvo nesrečo ne zadužimo.

3. da bodemo neodvisni, da ne bomo visili i živeli iz druge milošče. To je teški krüh. I za te krüh slabi ljudje ešče svoje prepričanje zatajijo, svojo dušo odajo.

4. da bodemo kaj meli i bomo znali z njim dobro včiniti, almoštvo davati siromakom, na cerkev i na druge dobre cilje.

To vsi spoznamo, da moramo šparati. Ešče naj vekši zapravljaji v treznih minutaj obečajo, da bodo šparali.

Kak bomo šparali? To je veliki künšt. Živeti vsaki zna, nego pametno živeti, šparavno živeti, to je veliki künšt. To je resnica, štera se ne da razlagati, nego se more čütiti. To je resnica, štero je ne zadosta samo spoznati, nego z velkov energijov, s silov včiniti.

Slab človek je, ki na vsako najmenšo oviro nazaj skoči, ne morem, prej. Kaj bi ne mogeo. Samo napni sile to se pravi energija, sila življenja — pa de šlo. Či si slab, včini se — skrbi, da boš močen. To ti zato pravim, da či što šče kaj meti, mora začniti zaprva z velikim šparanjom. Zna se zgoditi, da sveti den boš z grahom svetio. Veri mi, drugo leto boš sveti den že z mesom svetio. Što šče kaj meti, on edno leto mora šparati, tak bi pravo stradati, tak naprej skoči. Ki že v leti mast küpüje, ki pred žetvov že nema krüha, on ne more naprej priti. Na vsak način mora skrbeti, te že če s šparanjom, stradanjom edno leto, da naprej skoči.

To dosta lüdi ne razmi, nego sledi se vči na svojoj koži. Mladi lüdje keliko literčkov vina poženejo po guti, kelko dohana skadijo v zrak, ne mislijo na to, da bodo za to ednok stradali.

Pametno živeti je veliki künšt. Znaš ti to, da či si zdrav, en kilogram graha nikaj ne zaostaja za en kilogramom mesa. Pa kelko je falejše? Či v Soboto ideš ali kde šteč maš opravke, ka misliš, ka je boljše, či si veliko porcijo pečenke küpiš i se naješ ali pa či za tisto meso küpiš i domo neseš i de cela družina jela? Si ti na to že gda mislo? Ali spiješ pol litra ali celi liter vina — pa si zdrav, ka bi ti mrzla voda tüdi dobro spadnola, si si že mislo na to, ka bi tisti denar na drugo tüdi lahko obrno? Ne maš doma dobrih vil (rasoj), ne dobre motike, pa bi ravno

dobo za tisto ceno. Viš, to se pravi, šparanje.

Drevje je obrodilo. Dosta žganja so skühali lüdje. Bili so norci, da so ga v šalicah vužigali, nači so ga že več ne mogli piti. Pa kde je zapisano, ka mora piti, či ne diši. Drugo leto pa ne bilo sadu, pri tistoj hiši so žganje küpüvali za drage peneze. Kaj mislite, je to šparanje?

Grabljače so meli. Spiščine so grabljali. To je jeli na sprotoletje — kratki dnevi. Ne je nujno, silno delo. Te opravljajo, kda majo čas. Pa norčasta žena grabljačom za večerjo fanke (kroflne) spekla. Je to šparanje ali zapravlanje?

Mali otroki so. Znamo, ka je mati rada ima. Pa njim žemlje küpüje. Deca se z žemljov lüča. Žemlja je dobra reč, je za betežne, je draga reč, je za bogace. Kmet jo tüdi lahko poje — nego ne je za njega — prislüži si jo, nego si je ne zaslüži. Pravim, decu se je z žemlov lüčala, za ništerna leta pa niti črnoga krüha ne dobila. Kaj je to, šparanje, ali zapravlanje?

Viš, šparanje je resnica, štero samo te spoznaš, da te na njo opozarjajo, pa bi jo čütiti mogo, sam bi na njo mogo priti. To se pravi, da se otrok že od mala malü mora včiti na šparanje. V krv njemi more oditi. Viš, otrok ti dobi cukere, ne püsti, ka bi ga včasi pojo, dobi dinar, ne püsti, ka bi včasi si cukere za njega küpo. Travo ti klači. Opominaj ga, ka de to krava jela, po rženom snopji skače, opominaj ga, da s toga krüh bode; jabolka lüpate, otrok lüpanje kraj lüča, naj je vküp pobere, gosi, svinje že pojejo. Tak se otrok od mala malü vči na šparanje. Kda v šolo pride, spravi njemi vložno knjižico. Cigeo na cigli, je zidina; zrno na zrnj, je korčič pšenice; dinar na dinari, je stofak. Včiti moraš otroka, da je deset par, petdeset par tüdi penez. Či boš ga tak včio, te kda bode 16—17 let star pa gde zaslüži 15-20 Din, v špargaso ga dene. Drugi pa, koga so ne navčili na šparanje, tečas nema mira, dokeč ne skadi ali ne spije. Tak se zgodí, da sin bogaca denar v špargaso dene, sin kučara pa denar zapije. Pa te lüdje pitajo, odked je prej siromaštvo.

Ešče nekaj bi priporočao. Ne skrivaj v ladi penez, nego daj je v hranilnico na obresti (intereseš, žoj). To je tebi na hasek. Hasek vesi, celoj fari. Kmet je na kmeta nevoščeni, či več ma, kak on. Pa bi ponosni mogli biti občani, či bogate kmete

majo. Ze za toga volo, ar bogatec več davka plača, doklad tudi več plača na občino, na šolo itd. S tem da doma v ladi, v postelji skrivamo peneze, zgubi edna občina po 10 20 jezero Dinarov. Že ti na vüstaj čtem, ščeš mi praviti: Kak moremo peneze zavüpati na šparkase, da edna za drugov je buknota. Resnica je. Da pa zato, ka se eden ali drugi na železnici, na ladji pone-reči, več nemo sedali na železnico, na

ladjo? Ki so zgübili peneze, ker so podpirali vojno posojilo ali so zgübili pri štemplanji na Madjarskom, to so si prišparali. Zgübili so. Nego že pali majo. Znovič so si prišparali i zuovič v šparkaso deva-jo. Ve pa ednok že svet na mir stopi. Ki pa je ne meo penez dati na vojno posojilo ali ne dao štempljati, ne je meo tedaj, jih zdaj tudi nema, pa jih nikdar ne bode meo.

V. Dol.

K.

Jeli doma ostanemo, ali pa po sveti mo šli?

Naša krajina je preoblüdena. Malo je obdelane zemle, ne more hraniti svoje dece. Inda sveta so goričanci hodili na delo v Austrijo, na repo, na žetvo na Madjarsko, odišli so v Severno Ameriko. To je vse minolo. Zdaj hodijo v Bačko, idejo v Argentino, na Francusko, na Nemško.

V mernih časih so delavci telko zaslužili, da so zvün krüha si lahko kaj ta djali na stare dni. Zdaj je kriza v celoj Europi. Delavec je rad, če telko zasluži, da žive.

Ništerni so proti tomi, da naši ljudje po sveti idejo. Ki je proti, on mora povedati, kak se naj naš človek doma preživla. Vsikdar pravim, da što ne more doma živeti, naj ide po sveti, potem mam pravico ništerne misli ta vrčti, kak bi lahko eden ali drugi doma ostano i zadovolno živo.

Za hlapca i hlapico samo kakši betežasti doma ostanajo. Slüžiti nišče več nešče. Na to pa ne misli, da ka v leti v tujini zasluži, to v zimi doma poje. Za to ga glava ne boli, glavno je pri njem to, da kda domo pride v jesen, sloboden je do drugoga sprotoletja, lahko po vesi hodi, lahko manjari. Kak je to dobro — nikaj ne delati. To so sezonski delavci, ki samo en čas, v leti delajo. Samo telko, ka ta sezona se dostakrat prvle dokonča, kak bi oni želeli. Leta 1930. za volo süše jih je dosta že 1. augusta domo prišlo.

Bi ne boljše bilo za takše v slüžbo stopiti?

Pa je dobro slüžiti. Se dosta kaj navči. Naše sirote kmečke ženske ne znajo kühati. Istina, ka dostakrat nema časa. Pa

či ga ma, ne zna nikaj napraviti. Pa vse ma pri rokaj. Dostakrat samo kaj vküp vdari, pa bi s tistimi stroški lahko tečno hrano napravila. Dobro znamo, da prek želodca raste lübezen i zadovolnost.

Daleč sam odišao, pa od toga ščem pisati, da se doma tudi da živeti. Jas v takšem kraji živem, kde je ešče dosta seč, na vse kraje. Lahko se vrag pa baba prek loga šefata. Kre ceste od železnice krljavi boriči, borojca, brezje brez vrekov raste. Kda je to eden gospod vido, že dugo, ve je že tudi mro, je pravo, da nikdar bi ne šo v te kraj. Prišeo si je najmre kraj ogledat. Seče po mali vün sekajo, jaz gorice mam na njih mesti. Boriče, brezje trebijo, pa lepe njive delajo. Pa ešče dosta je trebiti. Moje njive so vse v grmovji, med goščami.

Na Goričkom ešče dosta zamanske zemle leži. Moramo jo čistiti, trebiti. Da pa to je težko delo. Da pa kelko jih piše iz tujih krajov, da težko delo majo, pa či bi doma tudi telko delali, bi tudi telko zaslužili. Ne bi se njim včasi v penezaj plačalo, nego za ništerne leta bi zemla plačala.

Na vse kraje vidimo travnike. Nikaj ne raste na njih. Samo major, nevolno brezje. To je prej pašnik. Či bi ga zoro, pognojo, njivo napravo, bi njemi dosta več nosilo. Slabe travnike zorati, ništerne leta povati i te je lahko nazaj püstite v travnike.

To je vse težko delo. Nego splača se. Doma bi osto, pa bi ne čakao krüha iz drugih rok.

Kmet mora svojo grüdo lübiti. Poleg potoka ma travnik, na travniki je peška

Znova prihajajo one

naše stare bolečine, kda se vremen spremeni. Za prsi, za glavo, za zobe, roke, noge, za celo telo, pri reumatičnih trganjaj, ino inači je Felerov Elsafluid ono že 35 let preizküšeno zaščitno sredstvo, pravi blagodar v hiši. Nüca se odzvüna i odznotra. Dobiva se povsedi, poizküšni glažek 6 din., dvojni 9 din. Če ga nemajo, naročite po pošti konči za 62 din. naravnost pri lekarnari EUGEN V. FELLER, Stubica Donja št. 823. Savska Banov. A za želodec: Elsa-kroglice 6 škatlic 12 din.

pot. Sprotoletje je bilo, šo sam po poti. Travnike so čistili, zemlo od krtanovcov so v košaraj v potok sipavali. Lepa, raja zemla je bila. Pa bi ne boljše bilo to rajo zemlo sem na pot sipavati, sam djao, ve pa to je kvar. Bogali so me, pa kakša trava je tam rasla.

Kmet mora svojo zemlo ljubiti. Dosta kvara včini nageo dež, zemlo odnese. Dober kmet na to pazi, da njemi dež ne zderre njive. Najšo sam pred dvajstimi letmi vozno pot, vse je razdreta bila. Pač po njoj so vozili, vsikdar, ne so gledali, či se je notri rezalo. Jas v mehkom ne vozim, pot mi je s travov zaraščena i je dobra. To je eden način, da voda ne dere: njena pot naj bo zaraščena. Drugi način bi bio na njivaj i kre njiv globoke jame skopati, naj se napunijo z zemlov. To se ravenčarom smešno vidi. Naša njiva bi bolša bila, kak druga, če bi nam je dež ne vse vünprao. Kda so povodni, podporo davajo poplavlencom, nam bi jo mogli dati. Nam je voda odnesla i njim dala.

Srečen je tisti, ki svoj grünt vküp ma. Od zgoraj ma njiva, iz njiv se dosta dobra pere na travnike.

Pali sam daleč odišao, pa od toga ščem pisati, da bi domā ostanoli.

Kmet ma krizo, to je, da težko žive. Ka on ma k odaji, je vse fal, ka pa on mora kúpiti, je vse drago. Tü se tüdi da pomočti. Ob prvim naj dosta oda, kak šteč je fal, nikaj že vküp pride. Ob drugim pa naj kúpüje kak najmenje, naj nikaj ne kúpüje na porgo. Naj raj vse zatрпи, samo naj duga ne napravi. Dug je samo teda slobodno napraviti, če kúpi zemlo, živino, šker. Niti hiša se njemi ne splača. Na obleko, na krüh dug napraviti je jako lahko miselno delo, nevarno. Ne rešiš se ga.

Ka sam pisao, dosta odati, sam v naglici zapisao, ka lepše vün pride. Ne ščem se s tebe norca rediti. Inda sveta si si je kmet lahko načrte napravo na leta naprej, cene so stalne bile. To je minolo. Bog zna, kda nazaj pride. Zdaj je ne slobodno na edno ali drugo reč lečiti, ka mo prej, zdaj na to šo. Pa či ravno tisto spadne, pa te jako spadneš. Vse povati! Vse krmiti! Posebno pa kaj takšega povati, s kem je dosta trüda. Ne smej se, jaz bi dosta maka povao. Ž njim je dosta dela. Da pa tüdi je dragi. Moji sosedje vsako leto kúpüjejo repno semen, jaz bi dosta repe posado na sprotoletje za semen.

Dosta odati, sem po šali pisao, malo, nikaj ne kúpiti, pa ti z resnobov pišem. Štera država več blaga izvozi, kak pa uvažä, je bogata, štera pa več kúpüje, kak odava, je siromaška, njeni penezi na nikoj idejo. Či tvoja hiša več oda, kak kúpi, ma peneze, či pa več kúpi, kak pa oda, ma — dug. To ne trbe dosta razlagati.

Nego zdaj me že bodeš pito, naj te navčim na künšt, malo ali nikaj ne kúpiti. Zato ka je to künšt. Jas to sam pravim. Dosta lüdi je, ki delajo kak živina pa si tüdi prislüžijo, nego penezi se vu njihovih rokaj na blato obračajo, napravijo, ka sami ne vejo, kak. Peneze prislüži vsak bedak, čedno je ponücati pa samo pameten človek zna. To je künšt. Kak celo življenje je künšt.

Mene vsikdar čemerí, kda kmet more prpeo i takše reči kúpüvati. Naj sam povä. Nemaš zemlje? Ne trbe dosta zemle. Trebi i čisti pa boš meo za to tüdi zemlo. Pa či kúpiš, ne kúpi za 1—2 Din., nego prosi 1 2 deki, te boš denok znao cenö. Norc je, ki kaj kúpi, pa ne zna cene.

Šparaj! Samo edno leto. Šparaj tečas, dokeč maš. Kaj si pripraviti samo z delom i s šparanjom se da. Ki že kaj ma, tam vsikdar več bo. Kde se pa začne rüšiti, tam je vsikdar vekša lüknja. Vu evangeliji se čte, ka so od manjastoga slugo vkraj vzeli talent i šteromi dali? Tistomi, šteri je največ meo.

Ka misliš, zakaj ti tak ostro zapovিদavam šparavnost? Čüj! Tvoj sosid je komaj čakao, ka njemi je pojbiček 10 let star bio, pa ga je že slüžit dao. Naj si prej obleko slüži. Potom ga je poslao na repo, naj krüh slüži. Ka misliš, je to ne žalostno, da slabo dete more iti krüh slüžiti, mogoče celoj držini? Pa s kakšim srcem je takši stariš te krüh? Jeli ga ne peče düšnavest, da je on kriv? Za mlade dni je on zapravlao, manjaro, zdaj ga dete more rešiti iz nevoie. Ne je čüdo, da takše dete, kda k pameti pride, v 18—20 letaj odide, pa več ne piše, penez ne pošila. V pamet je vzelo, da so ga šteli izcecati.

Šparaj za mlade dni i te ti dete ne bode hodijo po lüdskih hišaj.

Dele, dokeč je malo, se mora včiti, ne pa tebi krüh služiti. Či se bode včilo edno pa drugo, ti bode sledi z veseljom krüh služilo. Spomene se, da so ga oča dali kaj navčiti. To bi nam potrebno bilo, dobre mojstre, obrtnike bi nūcali. Kovačje, tišlarje, kolarje, pintarje majo dober služ.

Velka gospoda, či dobro znam, grofevje so meli navado, da so svoje sinove dali navčiti na kakšo meštirjo. To ma veli-

ki pomen. Ce nači ne, z meštirje de živo. Tem bole bi kmet mogoce dati svojo deco v kakšo meštirjo. Či bi včasi doma ostano na grūnti, bi njemi ne škodilo, či bi si kaj znao napraviti.

Dokončam. Ne sam zato v roke vzeo pero, da bi jaz to veliko pitanje rešo: Jeli doma ostaneš, ali pa boš po sveti šo. Tū modruvanje ne pomaga, življenje odloči. Jaz sam samo šteo ništerne misli ta vrči.

V. Dol.

K.

Boj proti tuberkulozi, jetiki.

Težke, nepregledne so žrtve, ki jih leto za letom pokosi jetična kuga. V slovenskom deli naše domovine vmerje po tom betegi letno 2.800 ljudi, a nad 50.000 jih je stalno betežnih. Keliko gorja, žalosti, gospodarskih zgub nastane zavolo toga.

Samo v tom slučaju, či bodo vsi, prav vsi sloji lūdske družbe — vsaki po svojih močeh — sodelūvali pri pobijanji smrtonosne jetike, bodemo dosegli znatne uspehe i omejili strahovite smrtne zgube zavolo te kūzne pošasti.

Kak naj po naših domovih sprečujemo, onemogočamo širjenje jetike ali tuberkuloze? Na sledeče načine:

Tam, kde je v hiši betežnik z odpretim betegom na plūčaj, naj se tak betežnik, kak tūdi zdravi lūdje pravilno obnašajo. Betežnik mej pri kašlanji vsikdar robček ali krpo pred vūstmi, glavo pa naj pri tom drži vstran. Plūvanje bodi dopūščeno samo v plūvalnik, v štero vlejte nekaj razkūževalne tekočine (lizola, sanitola i slično).

Vsaki den naj se v betežnikovoj sobi obrišejo z mokrov krpov pchištvo, tla, stene. Gvant betežnikovo, njegovo jedilno šker i posode naj se devlejo zase, pri pranju i čiščenju pa prekūhavajo v vreloj vodi.

Zdravi lūdje, zlasti pa deca naj ne hodijo kašlajočemi tuberkuloznomi betežniki bliže od 2 metrov. Izvzete so osebe, ki strežejo ali ki majo kakši drugi važen opravek z betežnikom.

Dojenčka trbe takoj po rojstvi od

matere z odpretov plūčnov jetikov ločiti. Okūženje deteta v prvom leti je smrtno nevarno.

Okna v betežnikovoj sobi naj bodo — če samo mogoče — vsaj deloma vsikdar odprete. Čisti, friški zrak je jetičniki najbole potreben.

Betežnik naj bi meo svojo sobo zase. Kde je to nemogoče, morajo biti v skupnoj sobi ležišča vsaj po 2 metra oddaljena betežnikove postele. Če je li na kakši način mogoče, naj deca ne bivajo v isti sobi z betežnikom.

Osebe, ki so betežne na plūčaj, ali po jetiki močno ogrožene, naj se ne ženijo!

Pomagajmo na vse možne načine, da se jetika ne širi. Pomnimo, da slaba hrana, nezdrava stanovanja brez zraka i svetlobe, žmetno delo, neredno življenje, pijančūvanje, ponočevanje, spolna razbrzdanost itd. pospešujejo jetiko.

Nikdar ne čakajmo, da se te težki beteg močno razvije. V prvom početki je ona najležej i najprle ozdraviliva, kesnej pa prav težko.

Krepimo telo, da ne bo moglo podleči okūženju z jetičnimi bacili. Bivanje na zraki, redno i moralno življenje, zadosta počitka, primerna i zadostna hrana, čisto, dobro prezračeno, svetlo stanovanje so najhujši nasprotniki jetike.

Izpolnujmo prav vestno vsa ta navodila; dosta gorja, žrtev, trpljenja de s tem prihranjenoga.

Vse se more, če se sproba!

ličnih talentov ostane na veke mrtvih v lūdstvi, ki niti ne mislijo, do štere umetniške popolnosti bi jih lahko prinesli, če bi sprobali igrati na šteromkoli inštrumenti. Na „dobrom“ instrumentu se zna, od toga je odvisno pravzaprav vse. Z instrumentom n. pr. od svetovnoznanne klīngenthalske fabrike glasbe, MEINEL & HEROLD, (prodajna podružnica Maribor št. 257.—D.) se hitro i lahko prilagodimo, zato naročajo celoga sveta goslarje svoje inštrumente najrajši od te tvrdke. Tūdi naši čtevci dobijo najvešji katalog brezplačno, zraven pa ešče poučno knižico „Kak postanem dober godbenik“, če ga zahtevajo od gornje tvrdke i se sklicujejo na naš kalendari.

Kak bi na priliko mogli igrati na kakšem inštrumenti, če ne bi ešče nikoli probali? Kelko i kelko muzikaličnih talentov ostane na veke mrtvih v lūdstvi, ki niti ne mislijo, do štere umetniške popolnosti bi jih lahko prinesli, če bi sprobali igrati na šteromkoli inštrumenti. Na „dobrom“ instrumentu se zna, od toga je odvisno pravzaprav vse. Z instrumentom n. pr. od svetovnoznanne klīngenthalske fabrike glasbe, MEINEL & HEROLD, (prodajna podružnica Maribor št. 257.—D.) se hitro i lahko prilagodimo, zato naročajo celoga sveta goslarje svoje inštrumente najrajši od te tvrdke. Tūdi naši čtevci dobijo najvešji katalog brezplačno, zraven pa ešče poučno knižico „Kak postanem dober godbenik“, če ga zahtevajo od gornje tvrdke i se sklicujejo na naš kalendari.

Gošča.

Goričanec ma goščo, ravenčar les, log. Bukev, smreka, jelka, bor drži tla rodovitna i jih poboljša. S svojimi gostimi vejami ohranijo zemlji potrebno vlago. Odpadlo listje in igličevje (piščinje na Goričkom) pomali prhne i tla gnoji.

Bukev raste v ilovnatoy zemlji. Na prostom zraste podobno hrasti, v veliko košato drevo. V gošči razvija visoko ravno gladko steblo. Bükov les je izvrsten za kúrjavo. Močno se osúši i napne, zveží se in razpoka, v zemlji v kratkom sprne. To so njene slabe strani. Da pa že premagajo njene slabe strani, mnogo bükovine žagajo, pariyo, barvajo (farbajo) in rabijo mizarji, veliko impregnirajo za železniške prage.

Bor se zadovolji z najslabšov zemljov, se hitro razvije in da izvrsten, jako trpežen les. Ali drevo zahteva veliko svetlobe in le v mladosti raste gosteje, varje in gnoji tla. Pozneje se poslabša zemlja, ar ga s redkimi vejami in iglicami premalo obsenčije. V borovih goščaj je po leti vroče, ar sunce neovirano obseva süha tla, štera so pokrita z borojcov, z majorom s bradinjom, s praprotom. Pač, bor bi tüdi mogeo priti med jalič i bukev, da bi njemi senco držala.

Ne je takši hrast, jesen, javor in brest. Oni ščéjo meti dobra tla, nüdijo jim pa premalo. Drevje ne zadosta košato, zato ne varje tla. Sunce zemljo izsüši, listje ne sprne, veter ga proti ta nosi. Zemlja slaba postane. Nego narava njim na pomoč pride. Vse vküp zmeša. Hrast med bükovjom lepo raste. Bukev se skrbi za potrebno hrano.

Med vsem drevjom je največ vreden hrast. Je dvoje vrste: Dob in gradenj. Dob ma kratkopecljato listje in dugopecljat žalod, zahteva rodovitno, globoko, zadosti vlažno zemljo Zraste v ravninaj. Gradenj z dugopecljatim šürkim listjom in sedečim kratkopecljatim žalodom je zadovoljen tüdi s slabješov zemljov in ne mara preveč vlage. Sploh se v svojih zahtevaj približava k bükvi in med njo lepo raste. Najdete ga po naših brežnih goščaj. Obadva zemljo izcecata, nazaj pa nikaj ne data. Nemata dovolj gostih vej, pod hrastom se süši, na to stran gledoč nega hüjšega drevja, kak hrast, pod njim daleč na okoli vse gori. Samo hrastova gošča nigdi dobro ne uspeva. Če je hrast sam, deblo je prenisiko. veje ven raste na vse kraje. Či sekaš, kvar

je že. Hrast najlepše raste med bükvami. Deblo postane dugo, ravno, gladko. I to se pri hrasti splača. — Kak i kda sejaš hrast? Žalod naberi v začetki oktobra, posejaj ga včasi v jeseni. V jamice položi dva ali tri žalode, jih pokrij 4 5 cm. debelo z zemljov. Na sprotoletje se ohrani žalod kak repa veni pokopana ali v kleti pomešan s sühim peskom. Lehko je sejaš na grede, edno letni hrastički majo 25 cm visoko stebelce in so dobri za saditev. Pri saditvi poškodovane koreninice moramo gladko prirezati.

Kostanj lübi milo podnebje. Gladka, ravna dela, štere posebno za vodne stavbe visiko cenijo, napravi le med bükovjem ali drügim drevjom. Jako trpežni, hrastovomi podobni les slüži v razne svrhe, celo za čreslovino se ga zadnji čas dosta zmelje. Kostanj rodi od 20 leta naprej skoro vsako leto. Sadi se in prezimi, kak žalod. Najbolje je pa v ježah. Či ga sadiš, sadi ga s konico navzdol

Kje je v bükovoj gošči kakša globoka, vlažna graba ali jarek, tam de rad raso jesen. Sam se ne more hraniti, redko veje ma. Med bükovjom dobi ravno, gladko steblo. Miz rji ga radi majo za pohišstvo, kolarji za voze. Jesen rodi od 30--40 leta skoro vsako leto. Semen dozori oktobra. Potrga se, kda listje spadne. Lehko se shrani v kleti, pomešano z vlažnim peskom. Vzkali samo drügo sprotoletje. Seja se s perutkami i pokrije komaj 1 cm debelo z zemljov. Za saditev v goščo se porabijo dve ali tri letna drevesca.

Ka se tiče zemlje, je jeseni spodoben javor, Beli in črni javor se v lesi malo razlikujeta. Javor ma močno srčno korenino in lübi prav vlažno ilovnato zemljo. Senčne lege rad ma. Listja da več, kak jesen Med bükovim drevjom napravi visoko ravno steblo. Povsod je znan javorjov gosti, trdi in beli les. V grozdih viseče dvoperutkasto semen, stero rodi vsako leto, dozori meseca oktobra. Shraniš semen v vreči obešeno ali med peskom v kleti. Posejaš ga na sprotoletje s sperutkami vred, pokriješ 2 cm debelo z zemljov, tri letne sadike sadiš v gošči.

Jako vlažna tla zahteva brest. Tla slabo varje. Trpežni brestov temnoerjavi les küpüjejo mizarji, kolarji i strügarje. Poraben je tüdi za stavbe, cimpranje. Drobno, perutkasto semen dozori meseca junija. Potrgamo ga včasi i posejamo na grede.

Skozi sita se gradica na tenko potrosi z zemljov. Greda se mora obsenčiti z vmes poteknjenimi vejicami. Dve- do triletne sadike posadimo v goščo.

Ori rodi dober sad ino od vsega našega drevja je najdragši les. Hladno senco ma, gotovo si že počivo pod njim. Naš ori je ne za goščo. Za goščo je v Kanadi rastoči črni ori. Njegov les je še lepši i dragši kak našega oreha. Ne čüdo, če ga že pri nas tüdi sadijo. Ori rad ma vlažno, raho, kameno ilovnato zemljo, pred mrzlimi vetrovi zavarovano lego, raste v mladosti jako hitro. Ori se sadi s konico navzdol. Ednoletne sadike, šterim se samo srčna korenina malo skrajša, posadimo v zavetje, da je varüjemo mraza, prva leta moramo okopavati.

Gospodar mora večkrat pregledati svoje nasade. Očisti mlada drevesca od robuta, odstrani drevje, štero preveč obsenčüje ali düši. Sledi bo odganke po stebli i stranske veje pri stebli odseka. Sploh bode skrbno, da se že od mladosti razvijejo za prvovrstni les. S starejšim drevjom že nega teliko skrbi. Kda do nasadi 15 20 let stari, kmet je začne redčiti. Posekao bode zaostalo, od drugih zadüšeno, polomljeno drevje. Zdravo tüdi, kde stojijo pregosto ali či se vrejki dotikajo. Prizadevao si bo vzgojiti vitko, ravno in gladko steblo. Izredčenje se vrši v zimi i je najvažnejše opravilo. Do petnajset let se drevo vzgaja na tesnom, da bode melo dugo vitko steblo, zdaj po izredčeni pa dobi zrak i sunce, da se bode razvijalo v steblo.

Kmet mora meti v svojem logi raznovrsten les, za svoj nüc i za odajo. Kmet mora vsaki kotiček, vsako grüdo svoje gošče dobro ponücati, s takšim drevjem, kak se „paše“. Tak dobi lepo mešano goščo.

Ka te znali ceno lesa, popišem Vam ceno januarja 1930. na zagrebški borzi. Od tistoga mao, kak znamo, je cena jako spadnola. Cene veljajo v dinarjih za kubični meter i za prvovrstne hlode, naložene na železniškoj postaji. Hrast 1200—1800, jesen 600—1000, javor 400—600, gaber 350—500, brest 300—500, bukev 250—350.

Ka vse da drevo? Drevo ma sad. Vsi ga poznate. Kava, čaj. Sad kokosove palme je velki, kak otroška glava. Iz zunanje-ga ovoja pletejo mrežasto platno na pr. za žakle; lesena skorja je posoda; mleko i meso je okusno i redilno. Da mast, oli, sir, margarin. V Nemčiji je 185 margarin fabrik. Sad kakao je podlaga čokoladne

industrije. Listje našega drevja nam da stelo. Drevo da kaučuk. Izteka kak mleko iz narezanoga drevja. To z nakisanjom strdijo v pogače i ga v toj obliki razpošlejo v kaučuk-fabrike. Smola iglastoga drevja da terpentini-olje, terpentini-smolo, kolofonijo. Terpentini-olje ali kratko terpentini je topilo za firneže i lake. Kolofonij rabi industrija firnežev, mila, cigan za strüne, mesar posiple zaklane svinje, da ležej doli spravi ščetinjne. Les slüži za küri-vo i za cimpranje. Les rabijo naši mojstri mizarji, kolarji pintarji, küžnarji. Iz lesa delajo papir. Les stoji iz dva dela: celuloza i inkrustrirana „lesna“ snov (lignin). Lesno snov morajo odstraniti od celuloze s tem, da kuhajo zmleti les. Les se otopi i ga nato odcedijo od celuloze. Papir, šteri vsebüje dosta lesa, poznaš že na oko: lomljivo je i kak posipljen z malimi delci lesa, tak na priliko slab časopisni ali zavijalni papir. Za časa vojne so kmetje žaganco ali slamo skühali s lugom, odstranili neporabljiv les od zelo redilne celuloze. Ta celuloza je bila krma za živino. Zdaj celo razširjen papirnat izdelek je vulkanfiber. Oni lepi kofri od 200—600 Din v vseh rvavih farbah so iz vulkanfibra, to je s papirja. Držijo pa res dugo. Vulkanfiber je s cink-kloridom impregniran papir, trdi i močen, kak podplat. Namažemo ga s glicerinom, postane mehki, kak usnje (leder). Po vojni se je celo razširila fabrikacija umetne svile. To so svilene nogavice, blago, štero se tüdi da prati. Ta leta je umetna svila preplavila naš trg, 1 m. 25—40 Din. Umetna svila je vedno čista celuloza. Les dostakrat süho destiliramo. To dela naš kovač, kda vogelje žge. Nego dosta njemi na kvar odide. Vu fabrikaj les destilirajo vu zaprtih posodaj, tak zvane retorte. To bi tak pravo, da les žgejo ali kühajo, kak mi v kotli žgemo ali kühamo tropine ali slive. Tak dobijo 1. plin (gaz), 2. lahko tekoče snovi, 3. teško tekoči del, 4. trdi ostanek. Glejmo te dele.

1. Plin, gaz. 2. Lahko tekoče snovi so očetna (jesična) kislina, iz štere delajo jeci, dosta vrastva, kak na priliko aspirin. Lahko tekoče snovi so nadale lesni alkohol (metil-alkohol), to je topilo lakov i firnežev. Nadale formalin razkuževalno sredstvo. I na slednje Oceton, rabi ga fabrika umetnoga ognja, raket. Teško tekoči del je ter, s tem impregnirajo les. Ali ga pa zakürijo. 4. Trdni ostanek — lesno olje. S tem čistijo kovine. Vogelje je del črnoga smodnika (pušni prah).

TO JE TO PRAVO

to je prava slika, kak izgleda pristna steklenica i postavno zavarvana znamka že davno uveljavljenoga bolečine olajšujočega, fluida iz esenc „Elsafluida“. Pri kúpili pazite vsigdar na ime „Feller“ i znamko „Elsafluid“. Što še né pozna to že 35 let priljubleno zanesljivo domače zdravilo, naj pita zdravnika, kakši je ujevov učinek

PRI BOLEČINAJ, PREHLADI

i vseh betegih nastalih zavolo prepaha, vlage i slaboga vremena. Neštevilna zahvalna pisma, štera se lahko čtejo v originalih nam svedočijo, kak se je Fellerov Elsafluid še vedno obneso kak obramba proti vnoгим obolenjom. Blagodejno deluje tudi notranje pri raznih slabostih, če se vzeme nekolko kapljic na sladkori. Tú se ne da niti naštetí v kelkih slučajih je že pomagao Fellerov Elsafluid, kak domače zdravilo i kozmetikum.

Samo ednok probajte, pa ga bodete tudi Vi hvalili! Fellerov pristni Elsafluid se dobi povsedi v lekarnah i podobnih trgovinaj. Pokosna steklenička po Din 6, dvojna steklenica po Din 9, a velika specialna steklenica po Din 26. **Po pošti** pride cenejše, če se naroči kem več naednok. Zato vsebjuoč 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 specialni steklenici košta s poštninov vred Din 62. Dva takša zavoja samo Din 102, tri zavoji samo Din 139, štirje takši zavoji samo Din 173, medtem ko košta 6 zavojev samo Din 250 (namesto 6-krat Din 62).

Naročila naslovite na

**lekarnara
EUGEN V. FELLER,
STUBICA DONJA broj 823.**
(Savska Banovina.)

A za želodec, če nimate teka, če ste zaprti, Fellerjeve Elsa-pilule. Omot s 6 škatljicami Din 12.

Kak je Janči po sveti lüdi noro.

Ednok sveta je živo sirmaški človek, šteri si je s tem krüh slüžo, da je po sveti lüdi noro. Ime njemi je bilo Janči.

Ednok je prišao v edno kavarno, če bi tam mogočo kaj znoriti. Ar je ne meo visiki cilindar krščak, so ga vö z kavarne lüčili. On je pa šo včasik v edno trgovino i si je tam eden visiki cilindar krščak küpo i te je šo nazaj v kavarno. Kak je zdaj notri stopo, so njemi včasik stolice davali. Eti si naj doli sedejo gospod. Krščak so njemi pa po vsaj sili šteli na grablice obesiti, ali on ga je ne dao, nego si ga je pred sebe gori postavio. Zapovedao si je pol litra vina i tisto je vse vu krščak vlejšao. Tam so ešče tüdi bili trije drügi gospodje i kda so to vidli, ka je Janči vu krščak vino vlejšao, so ga pitali, zakaj to dela. On njim odgovori: „Ja, te krščak je vekši gospod, zato on more prle vino piti, nego jaz!“ Janči si premišlavle, kak bi on te gospode mogao znoriti. Zdaj ide vün za kelnarom i njemi vu kühnji da 100 Dinarov. ka naj tak dugo vino nosi, ka teh 100 Dinarov doli zateče. Kda de ga pa zvao te naj pravi: „To je vse vaš krščak vkraj plačao.“ I tak se je tüdi zgodilo. Janči pije, ednok samo začne kričati: „Plačam!“ Kelnar pribeži. „No ka sam dužen?“ pita Janči. Kelnar odgovori: „Nikaj, to je vse vaš krščak vkraj plačao!“ Kda so ovi gospodje to čüli, so si začnoli pogučavati, da oni te krščak doli küpijo i te do vsigdar brez skrbi pili i jeli, ka njim srce pozele. Eden gospod pita Jančeka: „Ali bi vi ne bi te krščak odali?“ Janči odgovori: „Kaj pa ne. Samo za peneze.“ Dobro, pravijo gospodje i se pogodijo za krščak. 10 000 Dinarov so njemi dali za krščak. Janči pa kak je peneze meo, se je z veseljom paščo domo.

Ovi pa so lumpali do jütra. Vgojdnok ednok samo kričijo: „Plačamo!“ Kelnar pribeži „No ka smo dužni?“ Oni so najmre mislili, da de njim kelnar pravo tak, kak Jančeki, ali znorili so se. Kelnar odznotra z žepa edno debelo knigo vün vzeme i vküper računa. Zdaj so njim že vlasje vujškar šli, ka so znali, da jih je Janči znorio. Kelnari so vkraj plačali, ka so zapili i so se napotili s krščakom nazaj k Jančeki. Vsaki se je na ednom konji nesao. Kak jih je Janči varao, je včasi znao, ka za volo krščaka zdaj k njemi idejo. Janči je meo v ogradi edno püklatvo jablan i se je pod tisto jablan spravo tak,

da bi jo gor držao, da se nebi podrla. Kak gospodje do njega pridejo, pri njem stanejo pa njemi pravijo:

„No, Janči peneze nam moreš nazaj dati, mi ti pa damo krščak!“ Janči njim odgovori: „Ja, da pa jaz penez nemam doma, nego odzvüna vësi, pa zdaj nemrem po nje iti, ar se mi eta jedina jablan šče podreti i jo morem držati, ar sad rad jem!“ Gospodje odgovorijo: „Miva dva va tečas jablan držala, ka ti nazaj prideš!“ I resan sta se spravila pod jablan držat. Eden njemi pa ešče pravi: „Eti mojga konja si vzemi, da hitrej nazaj prideš!“ Janči si se dve na konja i se odnese. Že so se ga ne mogli včakati ka bi nazaj prišao. Vkráj sta pa tüdi ne vüpala, da se gder jablan na njeva poderé. Ednok záto li vkraj skočita i vidita, da jablan stoji. „Pa nas je znoro!“ Zdaj so več ne šli za njim, nego so šli k rihtari pa so rihtari pravli: „Da kak Janči domo pride, ga naj dá rihtar v eden žakel zvezati i te oni že pridejo, ka ga vtopijo!“

Kak je Janči domo-prišao, ga je rihtar dao v eden žakel zvezati. Gospodje pridejo pa ga denejo na kola i ga pelajo na Mürski most. Tam ga doli denejo i idejo vu varaš po več gospodé, naj oni tüdi vidijo, da ga zdaj vtopijo. Kak so gospodje odišli, si je Janči vu vreči začao pogučavati: „Jaz neščem kralesko hčer meti, jaz neščem kralesko hčer meti!“ Prek po mosti pa je eden paster gnao vsefele živino i kda je Jančeka čüo gučati v žakli: „Jaz neščem kralesko hčer meti“ stopi k njemi i ga vün odveže i se sam notri potegne. Janči pastera v žakel zveže i žene živino domo. Paster pa začne vün z žakla kričati: „Jaz ščem kralesko hčer meti, jaz ščem kralesko hčer meti!“ Gospodje pridejo i žakel vu Müro lüčijo i idejo nazaj domo. Janči pa njim pride proti i pravi: „Vi ste me nikaj ne postrašili, v Müri je telko živine na preberanje. Jaz sem si je nekaj vküp nalovo.“ Kda so vidli kelko máre má doma, so njemi resan vervali. Zdaj se je rihtar i ešče šest drügi gospodov napotilo k Müri po živino. Rihtar je naprej skočo i njim je pravo: „Ka či je resan tak dosta máre, ka de njim te on kimao. Rihtar se je pa zalevao i je z rokami majütao, oni so pa mislili, da je zove i so vsi v Müro spokakali i se zalejali. Janči pa ešče dnesden po sveti lüdi nori, či tak, ka je ešče ne mro.“

V. Štefan, Kahičan.

RAZNO.

Brezposelnost.

Mi, ki smo po vesnicaj, te reči ne poznamo. Mi telko dela mamó, da bi dostakrat štiri roke nūcali. Brezposelni, brez dela so po varašaj. Kriza delavstva se je začnola s vsóv silov v začetki 1930. Nemčija je mela januara 1931. 4 milijon 800 jezer brezposelnih (jan. 1930. 2.400.000), Italija 721.000 (lani 466.000) Anglija 2.600.000 (lani 1.500.000), Francija 28.000 (lani 12.000), Avstrija 331.000 (lani 273.000), Poljska 340.000 (lani 241.000), Čehoslovaška 310.000 (lani 71.000), Belgija 180.000 (lani 48.000). V Ameriki je bilo maja 1930 nezaposlenih 5 milijonov, v marci 1 1931. je bilo že 6 i pol milijonov, to je 10% pridobitnoga prebivalstva — vsaki deseti človek je brez posla i dela. Kje ie iskati vzroka? Ob prvim je blagovni trg prenapunjen. Po bojni je menkalo vsega. Vse države so se vrgle na industrijo, zidale so fabrike, da bi njim ne trbelo od drugec voziti. Nekaj let so fabrike i delavci dobro služili. Zdaj pa je vse puno. Drugi vzrok je pomenkanje kapitala. Že bojna je vničila velikanske vrednosti. Po bojni so pa države vedno večša bremena na sebe jemale. Edno samo povejmo, na vojaštvo več ide, kak pred bojnov. To vse pa morajo plačati dačoplačūvalci. Siromak človek si ne more prišparati. Zvūn toga fabrike so zidali, to je dosta penez požrlo. Pa tūdi lūdje ne so meli vūpanja v penezah, vse so včesnoli v zemljo, v hiše. Konec je pa to, da če so se lūdje bojali penez, zdaj ga pa nemajo. I či kmet nema penez, nema ga nišče na sveti. Če kmet nema penez, morajo henjati fabrike, delavci so brez dela.

Dosta drugih vzrokov je ešče. Što bi je znao vse povedati?

Ešče omenim, da smo velke place, trge zgūbili. Indija, Kitajska je zemlja sto i sto milijonov ljūdi. Ne kūpūje več v Europi. Ali sama ma svoje fabrike ali pa ne more zavolo siromaštva. Drugi vzrok brezposelnosti so velike carine. Lūdje bi kūpili obleko i druge stvari, ne morejo, vse je drago.

Brezposelni so milūvanja vredni. Dostakrat so si pa sami krivi svojoj nevoli. Naj bi šli inam delo iskat, nego tak je,

fabričnoga delavca ne moreš spraviti na polje, v goščo. Raj de manjaro i podporo od države vživo. Te podpore na nikoj mečejo države. S tem država podpira manjost. Zgodilo se je na Nemškom. Brezposelnim so spravili nikšo delo, ne se je njim vidlo, raj se jih je dalo 40% skoro polovica, zbrisati iz seznama brezposelnih.

Nova odkritja od včele.

Dve mnenji sta se križali dozďaj gledoč dejanja i nehanja včel delavk: del strokovnjakov je bio mnenja, da vsakša delavka opravlja vsa dela, kak njoj od vūre do vūre pač prihajajo „pod roko“, da je teda v pravom pomeni „dekla za vse.“ Drugi del raziskovalcov je pa zastopao mnenje, da je vsakša včela izvučena v ednom samom deli, da je vse delo pri včelaj specializirano. Po najnovjših raziskavanjih na zoološkom inštituti mūnchenske univerze sta pa obe ti dve mnenji napačnivi. Nego je pri včelaj delo vrejeno tak, da opravlja vsakša včela delavka v teki svojega življenja vsa dela, ali v določnom redi, po vrsti edno za ovim, dokeč slednjokrat ne napredūje do največše stopnje: nabiralke medū.

Včela delavka začne svojo pot z najnižim delom. Kak hitro se izmota iz „povojov“, je njena prva naloga, da pospravi i očisti svojo lastno zibeo, to je celico v gerpi, v šteroj je dorasla v popuno včelo. Vso nesnago, ostanke ličinske kožice i druge porodne odpadke trbe hitro spraviti iz celice, da bo mogla kralica — matica nahitroma znesti v njo nove jajčice.

V teki treh dni je mala včela dovršila svoje težaško delo i nepredūje zdaj do dvorjeništa zalogi. V toj službi je njena glavna naloga, da vlači krmo v celice, iz šterih tiskajo ličinke svoje majave glave. Čūdno je, da se briga novopečena dvorjenica prve tri dni samo s „starimi“ ličinkami. Te stare ličinke, štere se v kratkom zabubijo, dobivajo samo med i cvetni prah, ki se nahaja popunoma pripravleni v posebnih celicaj.

Po nadalnjih treh dneh začne včela vajenka krmiti „mlado“ zalogo; ta ne dobiva medū, nego se hrani s posebnim sokom, ki ga proizvajajo dvorjenice v svojih lastnih žlezaj slinavkaj. Tak je teda posta-

la včela delavka — dojila. V toj službi ostane približno do 12. dne svojega življenja.

Ta druga doba notrašnje službe trpi pri vseh delavkaj od 12. do približno 18. dneva njihovoga življenja.

Zdaj pa, od 18. do 20. dneva pride včela na zadnjo stopnjo notrašnje službe: sprejmejo jo v „stražno policijo“. Vsekak je bila delavka že prve pripravljena, da v nevarnosti potegne žalec; ali zdaj je obramba splošne blaginje njena glavna naloga. Svoje zaloge voska je izčrpala i zdaj jo vsikdar bole vleče v bližino izletišča i na prosto. Njenoi čuječnosti ne vujde nikaj, kakoli prihaja ali odhaja iz vinjaka i jaj tujci, ki po neizkušeni zaide vu vinjak ali pa ga žene hūdobija po pleni. Straža ga viherno napadne i z alarmom pozove na pomoč šče druge branilce iz notrašnjosti. Tudi na človeka, ki se preveč približa vinjaki, se tej stražniki divje zaženejo, dokeč se nabiralke za njega niti ne zmenijo.

Približno 20. den poteče včeli notrašnja služba; zdaj je dozorela za zvūnešnjo službo ino preide v skupino nabiralk. Veliki svet tam zvūna je zdaj njeni cio. Začne se slobodno življenje, ki pa prinaša vrgo novih odgovornosti. Zdaj more po miloi voli ponūcati svoje peroti i zavžiti največ sladkosti svojega življenja. Vsakši polet izpopolnjuje njene sposobnosti i jo opogumla za vsikdar dukša i drznejša potūvanja. Če na svojoj poti odkrije kakši posebno izdaten i dober pašnik, potom se težko obložena povrne domo i tam s posebnimi plesi, štere vse včele razmijo, naznani svoje velko odkritje. Zdaj vse odleti z njov i na detelišči, lipi itd., kde smo opazili pred kratkim časom samo posamezno včelo, ma skoro vsakši cvet svojo obiskūvalko.

Če je pa slabo vremen, nabiralke počivajo doma. S 40 dnevari so že stare i izrablene, vležejo i prejdejo.

Vsakši sam svoj zdravnik. Uspehi Slovenca Kojca v Berlini.

Berlinski mesečnik „Revue des Monats“ prinaša članek od izredni uspehov zdravstvenoga pedagoga Kojca, ki dela v Berlini, a je Slovenec, doma iz Središča ob Dravi. List objavlja tudi Kojčevo sliko.

Od Kojčevoga načina zdravljenja pravi članek, da nadaljuje i zaključuje pot nemškoga zdravnika Messmera, abbé-ja Faria, Angleža Braida i Francoza Charcota, ki so v zdravstvu prelomili z materializmom i vrnili veljavo človečoi voli, zdravnikovoi zavestnoj sugestiji. Kojc je šo stopaj dale od njih i je pritegno kak glavnoga činitela

betežnikovo lastno volo. On ne zdravi sam neposredno, nego vzgaja ljudi, da se s svojov volov zdravijo sami. Samo posredovalec je, ki ma nalogo, „da smotrno, po sili lastne vole preobrazi betežnikovo domišljivo v stvaritelško volo za ozdravljenje.“

Kojc se v velikoi meri poslužuje zdravljenja s postom. Ar telo ne dobi hrane od zvūna, začne polagama povživati sesedline i čemerne snovi, ki so se v teki let nabrale v njem; tak se sam iz sebe čisti i pomlaja. Kojčeve postne kure trpijo dva do štiri tedne (v ednom slučaju celo 36 dni!), ne da bi se betežnik pri tom kak koli počūto slabo. Nasprotno pospešuje post delavnost dūševnih sil, ar v velikoi meri razbremenjuje telo. Tak postaja post učinkovit dūševni zdravilni činiteo.

Na prvi pogled je razumljivo, da vtegne biti ta Kojčeva zdravilna metoda ogromnoga pomena za zdravljenje alkoholikov, morfistov itd. Kojc betežniki ne „odtegne“, ne „prepove“ omamila, nego vodi i osredotočuje njegovo volo v to, da začne iz sebe samoga prle nepogrešljivo omamilo sovražiti, da njemi omamilo ne vzbūja več vžitka, nego odvratnost, mržnjo. Strast se tak ne zatre s silov, se ne odstrani, nego se v sebi samoi izprevrže v svoje nasprotje — postavi takrekoč na glavo!

Kojc deluje, kak povedano, v Berlini i to pod zdravniškimi nadzorstvom.

Stava za kmetsko pamet.

Stara avstrijska i madjarska aristokracija je bila znana po svojih mūhah i domislekih, ki so včasih stali cela ogromna premoženja. Tak sta ednok sklenila stavo eden izmed knezov Schwarzenbergov i eden grofov Károlyjov za 100 000 koron. Predmet stave je bilo pitanje, štteri kmet je bole prebrisan: avstrijski ali madjarski. Pitanje naj bi se rešilo na te način, da bi oba magnata privedla v Beč vsaki svojo desetglavo kmetsko deputacijo, obiskala z njov dvorno zakladnico i nato naj bi vsaka deputacija povedala svoje mišljenje, keliko približno so vredni tam nagradeni kinči. Tak se je tudi zgodilo. Kda so kmetje obšli celo zakladnico, so avstrijski kmetje zaskrbleni začnoli rivati glave i se posvetovati. Posvetovanje je trpelo dve-tri vūre i nazadnje je stopo njihov vodja pred plēmīča i imenūvao visiko, milijardno vsoto. Vogrski kmetje se neso

posvetivali dolgo. Komaj so dobro poglednoli okoli po kinčaj, je že zamrmrao eden izmed njih, nekši vesnički načelnik: „No, telko de to že vredno, kak lepi, tihi dežek v maji.“ Te odgovor, ki ne kaže samo prebrisanosti, nego tudi dokaj življenjske modrosti, je grofi Károlyji priborio stavo.

Vuna na ovci — v 3 vüraj gvant.

Amerika je te dni zgübila ednoga svojih svetovnih rekordov, ki ga je držala celih 33 let. L. 1898. je delavec John Kitson, ki se je iz Anglije izselo v Združene države, v šestih vüraj i 28 minutaj prede-lao vuno v gvant. Preminočo leto so v londonskoj fabriki Batley te rekord temeljito posekali. Ob pol 9 dopoldne so obrili deset ovc, ka je trpelo 7 minut 30 sekund. Vuno so nemüdoma oprali, pofarbalí, posušili i stkali. Blago so z avtomobilom odpelali v krojaško delavnico, kde je štirideset krojačov v 37 minutaj zašilo elegantni športni gvant, ki de ga noso g. H. Thomas na velesejmi angleške vunene industrije. Od trenutka, kda so začnoli briti ovce, do trenutka, kda je bio gvant gotov, so potekle tri vüre i dvajset minut.

Potučen je pa že tudi te rekord, kajti nekša fabrika v Supperfeldi je dala obriti 12 ovc i je bio gvant gotov v 2 vüraj 9 minutaj i 45 sekundaj. Gvant poklonijo tajniki dominijonov. Gvant košta približno 25.000 Din.

Sedmi den pa je Bog počivao.

Kak človek, je stara miseo, da more človek po dnevih dela meti den počitka, den, kda se oddehne od telovnoga dela, se pogrozi v svojo notrašnjost, obrne svoj pogled v večnost i opravi zahvalno, zadositilno i prosilno molitev na oltari svojega Boga. Stara i nova zaveza poštüjeta 7. den v tedni, ki jima vala kak boža ustanova — kak Gospodov den. Vendar naj bo po krščanskoj zamisli deležen nedele ves človek — duša i telo. Zato krščanstvo ne nikdar zametalo poštenoga veselja i razvedrila v nedelo. Samo nešterne verske ločine (n. pr. puritanizem) so šteli iz krščanstva iztrebiti vsako veselje. Odtod pretirani nedelski počitek na Angleškom, ki prepoveduje ob nedelaj vse prireditve i morejo biti zaprta gledališča i gostilne. (Jako pametno bi bilo nekaj z toga tudi za nas! Izd.) Katoličanski krščanstvo pa se je stalno držalo zlate srede i je odklanjalo vsako pretirano strogost. Pri tom pa sezna nepremekljivo vztraja na posvečivanji duše v nedelo i

strogo graja vsako zanemarjanje nedelskih verskih dužnosti.

Že nekaj časa je opaziti prizadevanja, da bi se nedela razsvetila, pa bi se njej vzeo vsaki verski pomen. Ruski komunizem je šo celo tak daleč, da je razbio dozdašnji naravni teden i nedelo odpravo. Delavci majo prosto polüben den v tedni. V zadnjih dnevaj so se pa oglasile tudi nešterne industrijske panoge v Nemčiji, ki zahtevajo da se nedela odpravi. Glažena industrija i nešterne vrste železne industrije zahtevajo nepretrgani delavni teden. Ali mislijo industrijski podjetniki, da je delavec resan mrtev mašin brez duše, brez duševnih potreb? I vrh toga: kama se müdi industriji celo v teh težki časaj splošnoga gospodarskoga zastoja, kda nikam nemre z zaloga-mi i je na milijone brezposelni? Ali nešterni lüdje resan neso sposobni niedne druge misli, nego hitra produkcija i dobiček? Katoličanska produkcija je žrtvüvala modernoj industriji nekaj svojih svetkov, ali nedelo i nedelski počitek bo brezpogojno branila. Nikdar ne bo dovolila, da bi se zavolo gospodarski koristi nedeli vzeo njeni krščanski značaj. Proti vsem komunističnim i liberalnim gospodarskim zahtevam bodo kristjani vsikdar priznavali i svetili nedelo kak Gospodov den.

Princ med špijoni.

Sredi julija 1918 je pretresla Nemčijo nepričaküvana vest. Princ Joachim, Viljemov najmlajši sin, se je streló v svojoj potsdamskoj vili. Uradne vesti so na kratko omenile, da neso zvedele preiskovalne oblasti ničesa od zrokov toga samovmora. Komaj zdaj, po 11 letih, je pojasno te tragičen dogodek na podlagi javnosti prle nedostopnih podatkov Robert Boucara v novoj knjigi „Les dessous des archives secretes“ Paris, 1931.

Januara leta 1918 je poslao francoski generalni štab na Špansko zaneslivoga špijona številka C-25 (njegovo ime je še vedno uradna skrivnost), da bi opazüvao i po možnosti prepřečo vsikdar živahnješje delüvanje nemških zavüpnikov v Madridi. C-25 je pobegno prek meje kak razcapan, vinjen uskok. V njegovoj vojaškoj izkaznici je bilo zabeleženo, da je prestao večmesečni zapor kak socialist, ki je tovarišom prigovarjao, naj neidejo na fronto. Vujšo je, kak je bilo domenjeno iz voze v obmejnom kraji Hendaye, i komedija je postanola na videz po vsem istinska, ar ga je obstrelüvala francoska obmejna straža, ki ne nikaj znala od špijonove nalo-

PA TO JE NARAVNOST ČUDOVITNO,

že celi teden sem na poti i kdešteč se namerim na dobro idočo cerkveno vüro, paše na sekundo točno z mojov Suttnerovov „IKO“ vürov i pri tom je to še stara žepna vüra mojega oče, štero je küpo za smešno nizko ceno. Teda je itak istina, da dugo trpi, ar je dobro. Ravno zato je že 34 let tvornica vür Suttner na dobrom glasi. Kak pridem domo, pisao bom taki H. Suttneri v Ljubljani št. 895. po velki ilustrirani katalog, šteroga tvrdka brezplačno pošila. Spominjam se da tüdi moj oča vsikdar tak lepe stvari izbrao iz kataloga, če je nücao zlatnino ali srebrnino za Božič i Vüzem, za fërmo ali inači za mater i za nas deco.

ri izbrao iz kataloga, če je nücao zlatnino ali srebrnino za Božič i Vüzem, za fërmo ali inači za mater i za nas deco.

TÜDI VI DOBITE VELKI ILUSTRIRANI KRASEN CENIR POPUNOMA BREZ-PLAČNO, pošlite samo dopisnico z Vašim točnim naslovom na fabriško razpošiljalnico vür H. Suttner v Ljubljani, št. 895. Prinašamo kratek izvleček iz kataloga:

Že **44** Din. dobite pristno švicarsko Anker-Remontoir žepno vüro št. 120, štera se zove zavolo svojih sestavnih delov, ki so neobčütlivi pri padci i **nezlomljiva**, i samo **58** Din. košta vdarci pristna švicarska Roskopf vüra št. 121 s I-a strojom i z radium svetlikajočimi številkami i kazalcami.

Samo **94** Din. dobite Anker metalno vüro za št. 122 z Roskopf strojom, sekundnim kazalcem, svetlikajočimi radium številkami i kazalci v poniklanoj, lepoj graviranoj kovinastoj škatüli. **Plosnata** Anker-Remontoir vüra št. 507 z jako finim „IKO“ strojom, 15 rubisov, točna na sekundo v pristnoj niklastoj škatüli, jako lepa, z 5 letnov garancijov samo Din. **248**.

Samo **98** Din. vüra zapestnica št. 3720 z ledernim remenom, jako dobrim strojom i fine kakovosti. Pristna „AXO“ fina srebrna zapestna vüra, najmodernejše izdelave samo Din. **218**, iz 14 karatnoga zlata Din. **420**.

Lastna fabrika vür v Švici! Pošila se po povzetji ali pa če se pošle penez naprej.

Garancija 3—10 let. **Brez rizika! Zamenjava dovoljena, ali pa se na želo penezje povrnejo!**

Zahtevajte taki brezplačni velki katalog od

svetovne razpošiljalnice vür

H. SUTTNER, Ljubljana št. 895.

VÜRE
za dame i gospode,
LANCEKE,
PRSTANE,
ZAVÜHNICE,
VÜRE,
NIHALKE,
STENSKE
i KÜHINSKE VÜRE,
NAKIT
i razne
PREDMETE
iz ZLATA,
SREBRA

itd. najdete v ogromnoj izbiri v

SUTTNEROVOM KATALOGI!

ge. C-25 je bio celo ležejše ranjen, se pri Špancaj legitimirao kak pacifist i trgovski potnik, sin francoskoga oče i španske matere i dobo dovolenje za bivanje na španskom ozemlju. Nemški zavůpniki so hitro postanoli pozorni na njegovo zgodbo. Kda so se zagvůšali, da je C-25 brezi zaslůžka, so ga namestili v svojoj barcelonskoj tiskarni, ki je širila med francoskimi vojaki antanti sovražne letake. Nazadnje je bio pozvani v kopališče San Sebastiano h generali Schulz, voditelji nemške špijonaže i po dugšem zaslišanji so ga gorvzeli za špijonstvo na Francoskom, prej, da je nemška zmaga edina pot k miri. Predložili so njemu prisego, ki je pravila, da bo držo zdaj Nemčijo za svojo edino domovino. Kda je šteo podpisati s tintov, njemi je rezko pripomno Schulzov tajnik, stotnik Kapfenberg, da valajo za te stopaj drůgi predpisi. Zaviho je špijoni rokav, ga z drobnim nožom smekno v roko i z novim, zlatim nalivnim perom vzeo kaplicu krvi: — „Tak . . . zdaj pa podpišite!“

Drůgi teden je odputůvao C-25 kak prileten Španec Miguel de Palencia, delegat Mednarodnoga Rrdečoga Križa, v Pariz, da bi posredůvao v korist vojnih zgrabljenov i invalidov. Vstavo se je v sijajnom hoteli Palais d'Orsay i skoro tri tedne obiskůvao pariške muzeje i gledališča. Tak njemi je bilo predpisano. Nazadnje je ednok v foyeri srečao mladenca, ki je proso malo ognja za cigareto. Kak njemi je podvoro, je občůto, da njemi je tůhinec vtekno pod rokavico papirnato kruglico. Zdigno je nato kršćak i se odpelao s prvim avtobusom, ki se stavo poleg gledališča. Kda je senor Miguel doma zravnao papirćek, je vido, da mora kak najprle v San Sebastiano dostaviti načrte novoga letalskoga motora, ki je ravno te prišo iz fabrike na nekšo pariško vežbališče. Prihodnji den je na starini kůpo uniformo letalskoga narednika i se v novoj podobi naselo v malom predmestnom hoteli. Nišće ga ne legitimirao na vežbališči, kde se je dnevno potikao med aeroplani! Pomali je postano naravnost domači z vojaki, ki jim je vsikdar podvoro s cigaretami. Većer se je preobleko i se kak ugleden tůjinec vrno v Palais d'Orsay, kde je mislo vratar, da delůje španski gost za Rrdeći križ. Nazadnje se je le zanimao nekši kapitan za zgovornoga narednika, kda je čůto, da ogledůje te novi motor. Stopo je že k njemi, a spotoma ga je zadržao drůgi oficer. — Poćakajte! — je velo naredniki. Slednji je ponůco čas, zbežao vů iz hangara, se z

vlakom odpelao v Aubervilliers, se nato celi den potkao po Parizi, da bi vujšo slučajnim zasledůvalcom i se ob 11 ponoći zglaso pri voditeli oddelka generalnoga štaba na vulici St. Germain. Zaspani polkovnik se od kraja ne spomno na njegovoga nastavljenca C-25, ar ie mislo, da je bio streljeni na španskoj meji. Kda je zvedo od zadeve z letalom, je postano pozoren. Generalni štab je v treh dnevaj špijoni pripravo nedužno risbo dozdevnoga stroja, izmislo tatvino, i se je don Mignuel s svojim plenom povrno v St. Sebastian.

General Schulz je bio veseli uspeha, i je špijoni taki vůplaćao 5.000 peset nagrade, a njemi je oćitno potret naznano, da more prevzeti novo, še odgovornejšo nalogo. Opazůvali smo vaše početje i se zagvůšali, da vam lahko popunoma zavůpamo. A doletela nas je grozna nesreća. Mladí, prenapeti princ se je navolo strelskih jarkov i si zaželo špijonskih pustolovšćin. Zdaj so ga zgrabili Francozje nekje v zapadnih departementih i zaprli v vozo. Ne smem vam izdati njegovoga pravoga imena i povem samo, da je meo izkaznice z imenom Oto Zimmermann. Tů mam casarovo osebno pismo, ki mi nalaga dužnost, naj na vsaki naćin Hohenzolernsko hišo rešim nezaslišane sramote. Princ de streljeni kak špijon, će ga vi ne bodete rešili. Tů mate ćek na 100.000 peset, a zahtevajte vse, ka šćete: zasipali vas bodemo z zlatom, samo rešite ga! — C-25 je taki bio na železnico. Dva dni po tom je že letao v Parizi na vulici St. Germain. Novica, ki jo je prineso, je bila tak pomembna, da so jo javili Višjemi vojnomi sveti . . .

V teh dnevaj, aprila leta 1918, se je vršila ljuta bitka za Pariz, i je bila antanta v najodgovornejšom trenutki naravnost brezi moći. Navadno je prejemala prek Švice i drůgih neutralnih dežel poročila od dnevnih nemških uspehov. Na konci aprila je nemški štab nenadno nekdi zgrabo popuno listo britskih pa francoskih plaćancov na Nemškom. V teki nekoliko dni je prijelo i spostrelo stotine špijonov. Zavezniki so ostali brezi poročil. Što bi njim na novo postavo vnićeno špijonsko mrežo? V tom trenutki je prihiteo C-25 s svojim novicov. Francozi, ki so zvedli, da se skriva pod imenom zgrablenoga Otona Zimmermanna Viljemov najmlajši sin, princ Joachim Pruski, so taki priredili gledališko napeti načrt za beg visikoga zgrabljenca. Će bi ga strelili, ka bi meli od toga? Sklenoli so inaći vůponućati sijajno priliko.

Kda je v noči francoski vojni sodnik nagovoro mladoga plavolasoga vjetnika v njegovej celici „Visočanstvo“, je slednji od kraja tajio svoj naslov. A sodnik njemu je povedo, da deluje po naročilu generala Schulza i principi izročio vrv pa drobno pilo. Ob štirih rano se je spusto princ po vrvi iz zamreženoga okna i splezo prek zida na vulico. Sodnik ga je čakao v avtomobilu z vgasnjem lampašom i ga odpelao naravnoč k senori Palenciji. Slednji je brzojavo ob 5 rano v St. Sebastian: „Vaše blago vkrcano. Pošiljatev pomali sledi. Miguel.“ Nekelko dni kesnej sta dospela senor delegat i njegov novi „tajnik“ na Špansko, kde jiva je sprejeo nepopisno vesel Schulz. Naznano je principi, da more nazaj na Nemško, kak bo dospela javljena podmornica. Princ je odgovoro, da je pripravljen i Palenciji dodao, da šče z njim zamenjati vlogo: imenivao ga je za svojega tajnika, da bi izkazao hvaležnost tistomi, ki njemu je rešo življenje . . . Nemški oficerje so pet noči čakali na podmornico sredi samotne obale, kde so nakopičili zalogo živeža i kūriva. Nazadnje se je prikazala v megli črna pika. Kapitan podmornice je principi prineso Viljemovo pismo. Mornarje so v naglici natovorili njegov čun, da bi veslali k podmornici, slednja je bila zasidrana v daljavi 200 korakov onstran nevarnih čeri. Princ je izjavo, da mora podmornica vkrcati še njegovoga tajnika Palencio. Kapitan je ogorčeno ugovarjao: podmornice so prepovedane za tujince. Zahtevao je nazadnje pismeno zapoved i se pokorio samo te, kda njemu je načekao princ Joachim, da za tajnikovo potüvanje prevzeme ceio odgovornost. V temi i megli je podmornica ob svitu odrinola na Nemško.

Teden poznej so jo svečano sprijali v Kieli. Vojaki so izkazali čast, igrala je godba. Admiral, poveljnik v pristanišči je princa poštljivo pitao, kam naj pošlejo zgrabenoga Francoza? Princ se je zasmeljao i svojega tajnika vsem predstavo, kak najbogšega prijatela, ki njemu je dužen za življenje. Tri mesece ga je vsem razkazüvao i hvalo. Pelao ga je celo k casari Viljemi v glavni stan. C-25 je dosta vido i zabeležo. Nemški urad za špijonstvo ga je večkrat poskušao razkrinkati, a preizküšeni špijon ne šo na limanice: Nemčija je moja nova domovina, — je vsigdar ponavljao, — i vsem je prisego vernost. — Nazadnje so se zagvüšali voditeli nemškoga urada za špijonažo v berlinskem okraji Tiergartni, da senori Palenciji ne morejo do živoga. Zdaj je začno C-25 z največ-

šev previdnostjov razpletati svoje mreže i pomali nastavo več špijonov, ki so zalagali antanto z dnevnimi novicami iz Nemčije... Kda se je tiergartenska oblast ponovno začnola zanimati za C-25 i ga nazadnje razkrinkala, je še vtegnio srečno pobegnoti na Holandsko v zavesti, da bo po njem vrejena špijonska služba brezhibno delüvala tüdi v njegovej odsotnosti. V Podsdami i Berlini je zavladalo po njegovom begi veliko razburjenje. Princ Joachim je od kraja ogorčeno zavračao vsako sumnjo od izdajstva svojega tajnika. A kda sennora Palencije ne bilo nazaj, i so se nakopičili novi dokazi od pravoga značaja njegovoga delüvanja, ne mogo princ Joachim preboleti te sramote i vdarca, pa se je v noči v svojoj vili v Liegnitzu blüzi Potsdama strelo.

Kak znajo Amerikanci.

Znano je, kak ravno v Ameriki vala, da iz maloga raste veliko i kak je velka većina tistih bogatašov začnola tak rekoč iz ničesa. Naše kmetovalce i male pridelüvalce bode zanimalo to:

Blüzi pred 60 letmi je prišeo v Ameriko nemški vrtnar Koch iz Poznanja, brat slavnoga vučenjaka prof. dr. med. Kocha. Naselo se je dobro vüro od mesta St. Louis (Missouri). Začno je z malim. Loto se je pridelüvanja jagod. Pri tom si je izmislio naslednjo novost: Da bi strašni nalivi, ki so v tistih pokrajinaj navadni, jagod ne zbili v tla i ne onesnažili z zemlov, je Koch vse jagode na sprotoletje naslao na peden visiko s pšeničnov slamov, štero je tam jako fal küpo. To ravnanje je preprečilo rast plevela, ne pa jagod, ki so s svojimi listi i cvetnimi stebelci veselo predrle na sunce. Kda so potom priše plohe, so polegde debele jagode po slamnatoj posteli, štera je obvarvala vsakoga dotika z zemlov. I kda so drugi pridelüvalci pošlali na trg jagode, šterih se je držalo puno zemle i peska, je bio Kochov sad popunoma čist i zato teliko bole vablivi i — drakši. To pa šče ne bila vsa korist trošenja slame. Nego je debela plast slame varvala lehka, pesična tla tüdi pred izsüšitvijov, i kda so drugim pridelüvalcom rastline v süši omagale, so Kochovi nasadi šče dobro uspevali. V teki 25 leti je postao Koch bogat farmar, ki je meo 140 oralov zemle nasajene z jagodami. Amerikanci imenüjejo ogradne jagode „straw-berry“ — slamnate jagode — Kocha pa „Strawbery-Koch“. Dnes pridelüjejo jagode na Kochov način po vseh Zdrüženih državaj pa tüdi v Kanadi.

A ne spadne samo jagodam dobro slama, nego tudi krumpiži. Amerikanci sadijo krumpiše v brazde; kda je krumpiš v zemlji, poravnajo površino z valekom, potem pa potrosijo na peden debelo slamo. Tak ostane krumpiš, dokeč ne dozori. Slama prihrani vsako okapanje i osipavanje ne da zrasti plevel i zadržuje vlogo. Na nikši drugi način se ne da dosegnoti tak obilnoga, zdravoga i okusnoga krumpiša. — Ka, če bi što tudi pri nas probao tak?

„Haire, Theotókos!“ — Slika iz Efeza.

L. 1931. je bila 1500 letnica zborna v Efezi. Prinesemo članek, pisan je bio od Joža Lovrenčiča v „Slovenci“.

Bilo je na risale leta 431.

Izza Piona i Koresa je vzžarelo, kak da bi se odprlo nebo; zarja poletnega dneva je plamenela kak da bi prihajala vojska kerubov z ognjenimi meči, ki so se iskrali daleč prek sivoga neba i se nevidno zllili v zlato svetlobo sunca, kak se je v svojoj veličasti zdignolo nad visikimi vrhovi i pregnalo zadnjo senco noči.

Zablesteli so v jutrašnjom sunci valovi mogočnoga Kaistra, ki je mogočno šumeo i se mimo mogočnoga mesta Efeza poganjao valovit kak tropa gazel, šterim se müdi v sočno zelenjavo. V morje, ki ne bilo več daleč, se njemi je müdilo i kak besen se je vzpenio, kda se je privalo do njega, zakaj morski valovi so se zaganjali v njega, kak da bi njemi šteli zastaviti pot i bi ga ne marali sprejeti v svoje mogočno naroče, s šterega so se bližale od vseh strani ladje z belimi jadrji, da pristanejo v bogatom Efezi.

Šumeo je Kaistros, šumelo i vrelo je v Efezi, v mesti Pavlovom i Timotijevom i šče Evangelistovom, zakaj sveti i verni so se paščili v cerkev, ki je bila Materina, da se njej poklonijo blagoslovljenoj med ženami — Bogorodici.

„Pozdravljena, ki si kak jutrašnja zorja i je izšlo iz tebe pravo sunce, ki je naš Bog neskončnoga vsmilenja i lübezni, šteroj ne meje, ka je potrdó s svojov smrtjov na križi, gda si trpela tudi ti za nas, sveta Bogorodica!“

„Pozdravljena, ki te je oblübo Bog človečanstvi s svojim Sinom, kda je spadno

prvi človek, i si bila duge, duge veke zvezda vüpanja na nočnom nebi — Bogorodica!“

„Pozdravljena, ki so te napovedüvali proroki i so hrepeneli po tebi v svojoj stiski sinovi i hčere izvoljenoga lüdstva, da njim pride po tebi s tvojim Sinom rešenje — Bogorodica!“

„Pozdravljena, ki te je pozdravo angeo, kda je prišeo oblübeni čas i si v poniznosti dekke Gospodove sprejela blagovest i je Reč v tebi meso postala po Dühi Svetom, šteroga darov se te dni spominjamo i ga šče prosimo, da bi prišeo nad pastire naše, kak je prišeo nad apoštote petdeseti den, kda si bila šče ti med njimi, mati našega Boga i Gospoda — Gogorodica!“

„Haire, haire, haire, Theotókos!...“

Tak so molili i pozdravljali v njej cerkvi Bogorodico sveti i verni, ki so živeli po pismih apostolovih, štere je pred tremi veki pisao njim i pastiri Timoteji, šteromi je zavüpao njihovih dedov deo, kda je položó na njega svojo roko...

Molili so, poslušni Apostoli, ki je pred vsem proso, naj se opravljajo prošnje, molitve, priprošnje i zahvale za vse lüdi, za krale i oblastnike, da bi živeli tiho i mirno življenje v vsej pobožnosti i poštenosti, ka je dobro i prijetno Bogi, ki šče, da bi se vsi lüdje zveličali i prišli k spoznanji pravice.

Molili so goreče, molili iskreno, zakaj prihajao je čas, od šteroga Düh razločno pravi, da bodo neštérni od vere odpadnoli, ar se bodo vdali zapelivim dühom i demonškim navukom onih, ki skažljivo gučijo laži i majo v svojoj vesti vžgano znamenje.

Poslušali so Cirila, patriarha iz Aleksandrije, ki je prišeo pred svetki s petdesetimi škofi i njim govoró od slave izvoljene Device Marije Bogorodice, šteroj bodi čast i hvala vse veke, i je proso verno občino, naj moli, da bi Nestorios s svojim krivim navukom ne zapelao Cerkev i ne zameglio istino, štero je oznano angeo Devici v Nazaretu, kda je v njej Očina Reč po Dühi Svetom postala meso i se je v Betlehemu istinsko rodio Bog i človek v ednoj osebi, ki so ga v prečüdnoj svetlobi oznanili angelje pastirom i zvezda Modrim da so prišli i ga molili i njemi prinesl

Tak se špara! Ne trbe küpüvati prenaglo, a posebno ne vüre, ar nas tudi najcenejša vüra dosta košta, če se mora večno popravlati. Najbole se varčüje, če se ne küpüje samo fal nego tudi dobro. Zato Vam znova ponavlamó, zahtevajte novi letni cenik s prek 1000 slikami od tovarniške hiše vür H. SUTTNER v Ljubljani št. 895. dobite ga popolnoma brezplačno. V njem najdete žepne vüre že za 44 Din, vüre zapestnice za 98 Din, büdlnike za 49 Din, kak tudi razno zlatnino i srebrnino, vse takrekoč po originalnih tovarniških cenaj.

svoje dare v veselje Materi, od vekov izvoljenoj Bogorodici.

I šče so čüli od Nestorija iz Germanicije v Siriji, ki je prišeo v Antioh'jo i postüšao Teodora, kesnejšega škofa mopsvetijskoga, i opojen z njegovim zmotnim navukom vstopo potem v Eupreprijevo lavro, nakar je postao diakon i kesnej presbiter v antiohijskoj katedrali i grmeo z svojov živov rečjov proti vsem heretikom, naj so bili arijanci ali apolinaristi, donatisti ali origenisti, a je spadno sam v zmoto v svojoj prevzetnosti. Njegov sloves je rasteo i prišeo do B zanca, v Konstantinovo mesto, ki ga je pozvao, da bi d' bilo v njem drugoga Zlatovüsta. Postao je patriarh i bio širokovüst — Brahistomos, ne Hristostomos.

V svojoj prvoj predgi v cerkvi Svete Modrosti je goreče zakričao casari Teodoziji: „Daj mi, casar, zemlo, očišćeno krivovercov, i jaz ti bom pomagao v boji proti Perzom!“

Širokovüstni!

Pelagiancov, ki so bili dühovna deca njegovoga vučitelja Teodora Mopsvetijskoga, ne vido, ne jih preganjao, preganjati i bičati je dao verne i svete, ki so z žalostjov v srci poslušali i glasno obsojali reči njegovoga prijatela presbitera Anastazija, ki je včio, da je Marija li Hristotókos i ne Theotókos — Mati Kristušova ne pa Mati božja, ne Bogorodica.

I ne pokarao Anastazija, trikrat zapored ga je zagovarjao Brahistomos pred vernov občinov i njenimi pastiri, ki so bili verni. Govorio je od Marije i včio:

„Marija ne rodila Boga, nego človeka, ki je bio posoda božanstva. Sveti Düh ne obsenco Device, da bi Reč v njej meso postala, nego napravo iz nje svetišće, v šterom naj bi Reč prebivala.“

I je zaničüvao, da bi boža oseba Reči ne zdrüžavala obeh narav v Rojenom, prej, večno božanstvo se nemre roditi, ne mre začeti i naj bi bila frlica, da je bio Bog povit v plence i poznej križan.

„Nikdar ne bi mogeo praviti“, je preklinjao, „da bi bio dete dveh-treh mesecov Bog, nikdar bi se ne mogeo odločiti, da bi molo dete, ki se je dojilo, da bi častio Boga v njem, ki je bežao v Egip.“

I šče i šče je govorio, a vernih nej premekno i kda njim s svojov rečjov nej vzeo vere v Bogorodico, je dao vse one, ki so njemi ugovarjali, bičati i zaperati...

Kak v Efezi tak je nastopo Ciril že pred tremi leti v Aleksandriji proti krivomi navuki Nestorijovomi i šče njemi pisao poslanice, da bi ga odvrno s krive poti, a prevzetnost Širokovüstnoga je bila prevelka,

da bi priznao zmoto. Tüdi pred Rimom ne klono, kda njemi sinoda prošlo leto zagrozila z izobćenjom, če ne bi v desetih dnevaj prezvao svoje krivovere.

Ne je prezvao.

„Molite, da se Bog vsmili i njemi sveta Bogorodica šče zadnji trenutek izprosi milost i ga reši pogübe!“

Tak je končao Ciril iz Aleksandrije.

Od vseh strani vzhoda so se zbrali škofje i z bližnjega zapada so jih prinesle ladje s belimi jadri i se jih je zbralo prek dvesto.

Tüdi Nestorios, patriarh iz Konstantinovoga mesta, je prišeo i z njim je bilo šestnajst škofov.

I šče je prišla casarska jadrnica, šteroj v pristanišči ne bilo para, i iz nje se je izkrcao s svojim spremstvom Kandidian, povelnik telovne straže casara Teodozija, šteroga naj bi zastopao, na cerkvenom zbori, ne da bi se vmešavao v verske razprave i odločitve, vendar pa ne dopüsto, da bi obravnavali kakšo drugo sporno točko, prle kak bi rešili dogmatska pitanja. Tüdi naj bi skrbo, da prežene iz mesta vse, ki bi vtegnili s svojov navzočnostjov motiti zbor, i šče naj bi preprečo, da ne bi prišlo med škofi do prevelki razprtij.

Tak so bili zbrani vsi, samo šče antihijskega patriarha Joannesa, mladostnoga prijatela i prejšnjega škofa Nestorijovoga, so pričaküvali, kak je skleno Ciril, ki je bio določen za papovoga pooblašćenca, da bi prišlo iz Rima posebno odposlanstvo, ne so mislili.

Šestnajst dni so čakali i dvadvajstoga junija so se zbrali v Marijinoj cerkvi, če ravno ne bilo antiohijskoga patriarha.

Zaprli so cerkev, okoli štere so se zavijale množine lüdstva, i klečale v poletnom sunci i molile.

Nestorija ne bilo v cerkvi.

Pozvali so ga ednok — ne je prišao.

Pozvali so ga obdrugim — ali so se vrnili brez njega.

Pozvali so ga šče ob tretjim i tüdi ne prišeo.

Pa so potem prečteli njegove spise, prečteli Cirilove poslanice i papova pisma Nestoriji i šče so ob spisih stari cerkvenih očakov ugotovili, da vči brezbožni navuk, i več kak dvesto škofov vernih svetim postavam i pismi svetoga očo Celestina, rimske cerkve škofa, je s skuzami v oči Nestorija izobčilo i ga odstavilo.

Po prvoj seji je prišlo papovo odposlanstvo, dühovnik Filip i škofa Arkadius i Projektus. Tüdi Joannes iz Antiohije je prišeo, a kda je vido, da je Kandidian nakhlonjen Nestoriji i da je potemtakem tüdi

casar Teodozij na njegovej strani, je skleno, da se ne vdeleži sinode.

Zasleplenec!

Dvesto škofov i več pa je tistikrat kričalo v cerkvi:

„To je prava sodba, hvala novomi Pavli, Celestini, novomi Pavli Cirili, čuvari vere, Celestini!“

Tak so zazavali i papov legat Filip se je zahvalo sinodi, ki je jasno svedočo, da so svete kotrige združene s svetov glavov, dobro vedoč, da je Peter glava občestvene vere i vseh apostolov.

**

Sunce se je tonilo v nepreglednom morji, zlata cesta njegovoga odseva je šče žarela prek valov, Kalaistros je bio v senci, štera se je paščila ob njem nad mesto i šče dale v gore i hitro so tūdi vrhi Piona i Koresa bili ob zlato kořono i so temni zastrmeli pod nebov, kda se zaiskrijo na njem prijazne zvezde.

Prvle kak je zažarela prva zvezda na nebi, je v Efezi vzplamtelo, da je ostala noč vūre dugo pred mestom i se ne vūpala prek obzidja.

Odprla so se vrata Marijine cerkve i domači škof Memnon, ki je bio desna roka Cirilova na zbori, je razglaso vnožinam s slovesnim glasom, da je efeški cerkveni zbor zavrgo krivi navuk Nestorijov, njega samoga pa izobčo i odstavo.

„Haire, haire, haire Theotókos!“ je zakričala i kričala vnožina v nepopisnom veselji i da bi šče bole pokazala veselje srca i dūše, so prižgali posvete i v morji svetlobe sprevaljali škofe v njihova stanūvanja.

„Haire, haire, haire Theotókos!“ je šče dugo odmevalo po trgih i vulicaj, s šteri so vrele vnožine v cerkev, da se poklonijo Bogorodici i njenomi Sini, ki se je prikazao v teli i se izkazao pravičnoga v dūhi, bio razodet angelom, oznanjen narodom od vekov i je v njem poveličao svojo Mater.

„Haire, haire, haire, Theotókos!“

Od večera do zornoga jūtra so se vrstile vnožine v cerkev i od večera do jūtra so se glasile vesele hvalnice njej, po šteroj je prišlo rešenje sveti — Bogorodici.

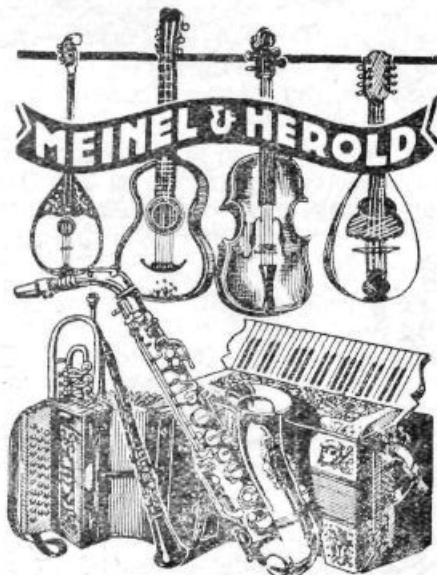
Haire, Theotókos!

Pozdravljena, Bogorodica!

TUDI VI IGRATE VSAKI INSTRUMENT,

če le ščete, ar sposobnosti za to mate čisto gotovo. Ali „dober“ more biti instrument, ar kakše glasbilo, takša glasba i dnesden dobimo vendar za tak male peneze jako dobre instrumente direktno s skladišča svetovnoznane klingenthalske tvornice **MEINEL & HEROLD.**

Tū kratak primer:

1. Tamburice od Din	98	— naprej	Znova znizane cene!	
2. Gitare	199	—		
3. Vijol. (gosli)	89	—		
4. Mandoline	129	—		
5. Klarineti	120	—		
6. Trombete	480	—		
7. Gramofoni	380	—		
8. Ročne harmonike (nemške) . . . od Din	85	—		Dnešnje cene se nižase!
9. Ročne harmonike (dunajske) . . . od Din	179	—		
10. Kromatične harmonike od Din	1590	—		

Vsakiinštrument 8 dni na probo!

**Popolno dobrostanje! Dozdaj
prek 1 milijon kŭpcov!**

Popolnoma brezplačno prejmete bogato ilustriran najnovjši KATALOG, če se zavazate na naš kalendar i ga zahtevate od

MEINEL & HEROLD

Tvornica glasbil, gramofonov ino harmonik
odajna
podružnica **MARIBOR št. 217—A.**

Najvekaša odpremna tvrdka glasbil i Jugoslaviji! Zahtevajte brezplačni cenik!

GLETE, KA SMO IZEBRALI,

da vam pokažemo nekoliko predmetov iz velkoga krasnoga cenika stare stročne tvrdke za dobre švicarske vüre, dragocnosti, zlatno i srebrno blago H. Suttner v Ljubljani št. 895. Te krasen cenik, ki vsebuje prek 100 slik dobite i Vi **šcis-ta brezplačno**, če tvrdki Suttner sporočite točen Vaš adres.

Št. 7761. Broša iz amerikanskoga double-zlata Din 54.—

Št. 7721. Broša iz amerikanskoga double-zlata, jako lepo izdelana D 34.—

Št. 5351. Ogrlica iz amerikan. double-zlata lepo izdelana i trpeča, dužina 45 cm D 54.—
Št. 5462. Enaka ogrlica iz 14 kar. zlata, s prives. v obliki srca, jako lepa, duž. 45 cm. D 198.—

Št. 5464. 14 karatna zlata ogrlica z lepim priveskom i lepim kamenom, fina i precizno izdelana, dužina 50 cm Din 295.—

Št. 6603. Amerikan. double zlato Din 32.—

Št. 6617. Amerikan. double-zlato Din 27.—

Št. 6616. Amerikan. double-zlato Din 24.—

Št. 6613. Amerikan. double-zlato Din 29.—

Št. 5352. Ogrlica iz amer. double-zlata, lepo izdelana i trpeča Din 54.—

Št. 6840. 14 karatni zlati prstan z lepim rdećim kamnom Din 224.—

Št. 6840. 14 karatni zlati prstan z lepim zelenim belim alirdećim kamn. Din 145.—

Št. 6815. 14 karatni zlati prstan z ednim kamnom Din 78.—

Št. 6814. 14 karatni zlati prstan, nastran! beli kamni v sredini rdeći al zel. D 186.—

VÜRE

prave švicarske za gospode i dame najdete v ogromnom izbori v velikom SUTTNER-katalogi!

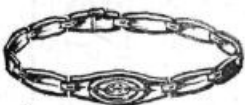

Št. 7502. 14 karatno zlato, jako lepo izdelano Din 160.—

Št. 7525. 14 karatno zlato, lepo izdelano Din 88.—

Št. 7701. Iz 14 karat. zlatá Din 59.—
Št. 7001. Iz amerik. double-zlata D 27.—

Št. 7370. Amerikan. double-zlato, lepo izdelano Din 31.—

Št 7866. Amerik. double-zlata narokavnica s lepim kamnom, najfinjša izdelava, dužina 19 1/2 cm. Din 93.—

Pošla se po povzetji ali pa za naprej poslani peněz. Rizike nega, ar ka se ne vidi, se taki izmeni ali se vrne peněz. — Pišite jasno na specijalno tvrdko

H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 895.

Že 34 let oblübljeno küpovno vrelo vnoĝih jezer zadovoljnih mušterij.

Št. 7871. Amerik. double-zlata narokavnica, jako lepo i fino izdelana, elegantna Din. 29.—

OD JANČEKA.

Ednok je živela mati, ki je mela tri sine. Starejšiva dva sta se z mlajšega smejala i ga dražila, rekši, da je pepelnati. To pa zato, ka je vsigdár na ognjišči sedo.

Ednok so zvedili tej trije sinovje, da se ženi grofovska hči i jo samo tisti dobi za ženo, šteri de tak dugo z njov gučo, da jo spravi v smeh. Najstarejši prosi, naj njemi mati na pot spēčejo pogače, da de on šo svojo srečo probat. Mati so njemi spekli pogače i so njemi dali glaž vina na pot. On se je napoto na to dugo pot i gda je vse pojo pa spio, je prišao nazaj domo.

Zdaj se je pa napoto srednji sin. Tomi so mati tüdi dali pogače i glaž vina na pot. On odide i kda je vse pojo i spio, je prišao nazaj domo.

Zdaj se je pa trücao te najmlajši Janči, da de zdaj pa on šo probat svojo srečo.

Mati i brata sta ga trnok kregala rekši: „ti norček ve pa či sva miva ne mela sreče, te pa je ti tüdi bole neboš meo!“ Da se je pa Janči li trnok trücao, so si ne znali kaj i so ga püstili. Mati so njemi dali na pot falat trdoga krüha i glaž vodé. On pa to, ka je dobo, djao v turbo i se je odpravo na to dugo pot.

Dugo je že hodo. Ednok je samo do ednoga križa prišao i si je tam doli vseo, da bi jo. Komaj je začno jesti, vidi, da proti njemi ide eden trnok stari oča. Da je prišao do njega, se njemi je poklono i si je pri njem doli seo. Janči je zdaj hapo jesti i stari človek ga je proso, naj njemi tüdi dá, ár je lačen. Janči njemi pravi: „E, oča kak te to vi jeli, da jaz komaj grizem te trdi krüh.“ Starec njemi pravi, naj njemi dá, da de on že nekak jo. Janči njemi resan da malo krüha i sta te jela. Kda sta se najela, sta se palik napila. Zdaj Janči gori stane i pravi: „Ja, jaz morem iti, moja pot je ešče duga.“ Zdaj starec tüdi gori stane i ga pita: „Kakše plačilo želeš meti zdaj zato, ka si me nahrano?“ Janči si friško zmislí ino právi: „Nikaj drügo si ne želem kak zlata kola i konje, zlati bič i edno zlato jaboko, ka što se je tekne, se gorizgrabi.“

Kak je on to povedao, so stala pred njim kola, kakša si je on želo. Zdaj skoči friško na kola i kak je bio na njih, njemi je gvant tüdi postao zlati.

Zdaj ščukne konje. Tej skočijo i zač-

nejo bežati, kak veter. On se pela i pride do edne krčme. Tam henja i konje prek da hlapci. Te dene konje v nájjakšo štalo. On ide notri i si zapove večerjo. Po večerji odide spat.

Tista krčmarica je pa mela tri hčeri, štere so ravno te pekle krüh. Zdaj pravi najstarejša hči, da bi ona trnok rada mela tisto zlato jaboko, kak je na kolaj. Mati njoj pravi, naj ide i včasi nazaj pride, da do te krüh v peč devale. Hči beži i zgrábi za jaboko i je šče doli vzeti ali zobston, gori se je zgrabila i je več ne mogla doli. Mati se vu kühnji čemerí. da je tak dugo nega i zgoni srednjo hčér po njo. Ona beži i vidi sestro pri kolaj i jo z rokov vdári po hrbti i njoj pravi: „Mati se čemeríjo, da te tak dugo nega.“ Nato je pa prestrašena vtihnola, ár se je tüdi ona gori zgrabila. Mati dugo čaka, nazadnje zgoni najmlájšo hčér po njevi. Kak najmlájša hči vó príbeži, vdári srednjo hčér po hrbti i tüdi ona je gori ostala. Mati čemerno z loparom vó príbeži i vdári najmlájšo hčér po hrbti ino pravi: „Ka pa denok tak dugo delate tü?“ Krüh že trbe v peč devati, vas pa nega.“

Vgojčno Janči vstane, si dá naprečiti i se pela dale. Na poti je srečao kopinara, šteri se je trnok smijao, kda je vido, da so štiri ženske za kolami bežale. Kda je prišao do njih, vdári z botom po hrbti mater. Zgrabo se je gor i je tüdi za njimi bežao.

Pelali so se dale. Prišli so do ednoga pastera. Te je od velkoga smeha vdaro kopinara prek po püti. Tüdi on je mogao bežati za kolami. Zdaj ji je že bilo šest.

Janči se je zdaj pripelao do grada tiste grofice. Prišao je vu grad, zatem se je pa vozo okoli grada. Tista grofica je okno odprla i se je na ves glas smejala. Zdaj je Janči skočo doli z kol i je bežao gori. Kda je prišao do grofice, njoj je pravo, da zdaj ona more njegova žena biti. Nato so kola z ljudmi vred preminola.

Vu gradi so zdaj napravili veliko gostüvanje, štero je trpelo 40 dni i 40 noči. Vsaka drüga ženska je bila sakačica pa itak ne so mogle spēčiti pa skühati, da bi vsem zadosta bilo.

Janči pa je postao grof i či je ne mro, ešče dnes den žive.

Najnovše vesti od sijajnih priznanj, štere so hvaležni küpci poslali fabriškoj hiši vür H. Suttner v Ljubljani št. 895. znova svedočijo, kak hasnovito je zahtevati veliki ilustrirani letni cenik, prle kak se küpi vüra, zlatnina i srebrnina. Tüdi naši čtevci dobijo te lepi cenik popunoma brezplačno, če ga zahtevajo od H. Suttner. Tvrška pošila žepne vüre že od 44 Din. naprej, büdiluike od 49 Din. i vüre zapestnice od 98 Din. itd., vse takrekoč po originalnih fabriških cenaj.

Ka se je zgodilo?

September 1930. — September 1931.

Leta 1930. je svetio predsednik Češkoslovaške Masaryk 80 letnico svojega rojstva. Praški parlament njemu je poklonilo 20 milijonov v svobodno uporabo. Kak je bilo pričakovati, je obrno peneze v socialne, zdravstvene i kulturne namene. Značilno je, da je naklono sorazmerne podpore češkim, slovaškim, poljskim, nemškim i madjarskim društvom. Kda je dala Madjarska kaj v slovenske namene? Slovaškoj matici je darüvao pol milijona za proučavanje slovaških narečij. Vsako narečje je lepo, zgodovinsko. Ki je preganja, zgodovino pači.

Sept. Prve dni se je vršila pravda v Trsti na Taljanskom, štera se je skončala s obsodbov 4 obtožencov na smrt. 10. februara je eksplodirala bomba v uredništvu „Popolo di Trieste“, bujla je urednika. Oblast je dugo ne prišla na sled, na slednje ženski jezik izdao krivce. Je li so oni bili ali ne, što bi znao povedati. Vido je nišče ne. Osumleni Slovenci so bili zapreti, sami so djanje spoznali i izpovedali. Tak se pravi prostovolno. To pa znamo, da se prostovolne izpovedi dostakrat izsilijo s mučenjom. — 6. sept. se je vršila v Belgradi na Banjici zamenjava polkovnih zastav. Najobprvim se je prečteo ukaz. Na to so katoličanski, pravoslavni i muslimanski duhovniki blagoslovili zastave. Po končanom blagoslovi je prvi kralov adjutant podao vsako zastavo Nj. Vel. kralji, ki jo je izročo polkovnim poveljnikom. Vsaki poveljnik je ob sprejemi zastavo poljübo (küšno) i jo izročo polkovnomi zastavonoši. Tak je bilo izročeni vseh 65 polkovnih zastav. Nato je spregovoro Nj. Vel. krao: „Junaki! Od toga trenutka pripadajo naše stare, s slavov ovenčane zastave našoj svetloj nacionalnoj zgodovini. Pod temi starimi zastavami so naši proslavljeni polki v dugih vojnah šli iz boja v boj, s fronte na fronto, od zmage do zmage v najhüjših viheraj i najtežjem trpljenji do največše vojaške slave. Z njih drogovi so zaznamüvane meje kraljevine Jugoslavije i iz njih je zaveo i za zmerom zavladao silni düh na-

rodnoga oslobojenja i zjedinenja. Z moškim srcom i globokim spoštüvanjom i lübeznirov zvijam, junaki, naše stare zastave slave. One so najsičajnej spunile svojo dužnost. Naj bodo nove zastave, ki vam jih predam, potem svetlo znamenje vaših polkov, simbol junaštva i jamstvo vaše vojaške časti. Z verov v Boga, za kralja i domovino uprite v najtežjih trenutkih svoje pogledu v nje. Njim ste dužni svoj poslednji dih i svojo poslednjo kaplo krvi. Zdigajte je visiko i branite je junaško kak svetinjno, kak čast svojo, v njih je krao i domovina, na njih so dühovi padlih vitezov i zmagüvalcov. S tov zapovedjov i s svojov verov v vašu junašku srca, naj vaše polke pod novimi zastavami z božov pomočjov vsikdar sprejava junaška sreča i slava. Živeli, junaki!“ Stare zastave so odnesli v cerkev, v kraljevsko zadužbino na zgodovinskom Oplenci. S svetov krvjov oškroplene bojne zastave so kak büdni stražarje nad grobovi nesmrtnoga Karadjordjeviča i njegovoga vnüka kralja Petra, Velikoga Osloboditela. Večen simbol nedotekljivosti naše domovine i edinstva. Pri slavnosti vojske so navzoči bili ministri, bani i banski svetniki. Pravijo, da kaj takšega ešče Belgrad ne vido. Lepo je bilo. Zamenjava starih srbskih zastav naših polkov, ki so sprejavale osvobodilne borbe kraljevine Srbije od njenoga početka do dnes; ki so postale simbol stoletnih žrtev srbskoga roda za neodvisnost; pod šterimi so naši bratje branili krščansko kulturo proti vzhodnomi barbarstvu — zamenjava teh slavni h präporov z novimi jugoslovanskimi znamenji pomeni i svedoči pred vsem svetom, da smo dnes v istoj ideji združeni vsi južni Slovani. Kak sad teh heroičnih borb i žrtv pa sküpnoga trpljenja, naporov i dela na našoj osamosvojitvi i preporodi stvorimo dnes neločljivo sküpnost, ki jo ščemo v medsebojnoj lübezni, spoštüvanji i sodelüvanji bole i bole poglobljavati. I s temi novimi zastavami v roki, ki značijo zmagoslavje toga, za koj so se južni Slovani skoz veke borili — dovršitev naše

Dekline, ženske i moški

cenijo dober učinek, že 35 let preizkušeni proizvodov: Fellerova Elsa-pomade za obraz ino zaščito kože, za negüvanje obraza, šinjeka i rok, proti sunčnim pegam, sojedcom itd., nadale Fellerova Elsa-pomada za rast vlasü, za kožu glave proti prhlivosti, ispadanji vlas itd. — 2 lončka edne ali po eden lonček od obeh komad franko po pošti pri vnaprej poslanih 40 Din. pri lekarnari Eugen V. Feller, Stubica Donja, št. 823. Savska Banov. Če se pošle 48 Din vnaprej, se priloži šče edna Fellerova žajfa zdravja i čistosti „Elsa“.

sküpne narodne, kulturne i državne zgradbe — bodo naši polki prle ali sledkar svedočili od pripravljenosti Srbov, Hrvatov i Slovencev, da sküpne dobrine jugoslovanstva edne misli i ednoga srca pod svojim ljublenim vladarom i njegovim domom do zadnje kaple krvi branijo, če bi jih ogrozale sovražne sile. — Na Nemškom so bile volitve. Narasla je stranka komunistov i narodnih socialcov. Ti slednji pravijo, da so nemške meje pretesne, je razširiti trbe. Francozi pravijo, čim več dovolijo Nemcom, tem več Nemci želejo.

Okt. 5. se je strašna nesreča zgodila na Francuškem v okolici mesteca Beauvais. Angleški zrakoplov R 101 — se je šteo pelati v Indijo. Na ladji je bilo 42 službujočega moštva i 16 zasebnih potnikov, med njimi značni minister, načelnik civilnoga zrakoplovstva, podmaršal vojnih zrakoplovov. Na Francoskom je prišla ladja na velikanski viher. Noč je bila. Potniki so šli k počitki. Na ednok je ladjo zgrabovrtinec divjajočega vetra, jo zviije i treščina tla. V tistom hipi se zgodi eksplozija, ladja je začnola goreti. Vsi popotniki so zgoreli tak, ka so se ne dali spoznati. Samo osem se jih rešilo, med temi sta dva sledi mrla. Eden se tomi ma zahvaliti, da je stao pod velikim rezervoarom za vodo, šteri se je razbio i svojo vodo na njega vlejal, da je ne zgoro. Radiotelegrafista je eksplozija na 100 metrov daleč lüčila i tak

se je rešo. Takša vročina je bila, da so se prstani i vüre razstopile. — Bolgarski kral Boris i italijanska princesa Ivana sta bila zdaniva 25 okt. v Assisi. — 25. okt. so pokopali v Alsdorfi na Nemškom 262 rüdarov. V rüdi je eksplodirao plin. Eksplozija je v zrak pognala upravno poslopje ino glavni izvaživalni türem. — 27. okt. sta Grška i Türška vlada podpisale prijateljsko pogodbo i konec napravile 500 letnomi sovraštvi. — V Braziliji je zmagala revolucija.

Nov. Volitve v Zedinjenih državaj v Severnoj Ameriki. Zmagali so demokrati. Oni so „mokri“. Republikanci so „sühi“, ar so proti alkoholnim pijačam, (prvi pa za nje). — Zvišanje uvoznih carin na kmetijske pridelke. Dejstvo je, da vkljub velikoj našoj agrarnoj produkciji li uvažamo velike količine agrarnih pridelkov, ječmena l. 1929. za 10 milj., kukorice za 48, ovsa za 1.6, zelja za 2.1, krumpiša za 35.5 milj. dinarov smo pripelali. Zato so zdaj povišane uvozne carine na te pove. — Strašna rüdniška katastrofa v Ameriki. Med 235 mrtvimi je predsednik premogovnika Titus, ki se je v časi eksplozije s 5 strokovnjaki nahajao v rovi na kontroli.

Jan. G. ban Marušič je s podbanom obiskao Prekmurje. Bio je v Soboti, ešče tisti den pri Sv. Jürji, v Gornjih Petrovcih, drugi den v Lendavi i v Črensovcih. Povsod je bio toplo sprejeti. — Banski svet je meo svoje seje v Ljubljani, proračun so razpravljali. G. Faflik Franc plebanoš, naš banki svetnik je zagovarjao vüčitelstvo i v zagovor napisao tüdi članek v njihov list „Učiteljski tovariš.“ — Ništorni banki svetniki so izrazili mnenje, naj bi se šmarnica obdavčila ne z 10, nego s 50 parami. G. ban je izjavao, da se pobira davščina na šmarnico prvo leto 5 par, drugo 10 i tretje leto 15 par od trsa. S tem ščemo omogočiti siromaškim lüdem, da lahko nasadijo drugo trstje. Potrebno je, da jim damo prilliko, da to trstje zamenjajo z drugim. Nova dača na vprežno živino. S tov bodo prizadeti samo posestniki, ki majo po dva ali več konjov. Nova dača je kuluk. — Madjari i Austrijci so prijateljsko pogodbo sklenoli. — Miša zima. — Krao i kralica sta prišla v Zagreb, prebivala sta v banskome dvorci. — 31. jan. je prišo sprevod srednje šolske mladine z državnov zastavov. Krao je meo govor: Zdaj, kda med kralom i narodom ne posrednikov, ar sam je odstrano zato, ar so sejali mržnjo i pobijali vüpanje i s tem kršili najveške narodne interese, zdaj lahko z verov v Boga i s punim

Či želejte moj nasvet,

te ostanite kak jaz enkrat za vsikdar pri **Fellerevoj Elsa-žajfi zdravja i lepote**

(žajfa iz lilijinoga mleka, lilijine kreme, iz žučaka, glicerina, boraksova, katranova, brivska). Popolnejših za nego tela ne! Njüvo izvrstno delüvanje izvira iz njüvoga zdravilnoga sestava. Jaz ne nücam drugih žajfi!

Za plemenito nego obraza jemlejo **Elsa-Creme pomado!**

Delajte tüdi Vi tak, pomagalo bo tüdi Vam!

5 komadov Elsa-žajfe na izbéro košta 52 Din franko če se penez pošle naprej, po povzetji 62 D 2 lonca Elsa-Creme pomade 40 Din franko če se penez pošle naprej, po povzetji 50 Din.

Dobi se povsedi! Kde ne, izvolte si naročiti naravnost pri:

EUGEN V. FELLER lekarnar, Stubica Donja št. 823 (Savska banovina)

zavüpanjom v imeni cele naše Jugoslavije objavim vsem i vsakomi prijatelji i neprijatelji, da smo edno i da ščemo do kraja braniti edinstvo i svobodo našega naroda. Naj se nišče ne prekani i naj nišče ne podvomi v te moje reči. Živeli omladinci.

Febr. 18. v Rimi v Vatikanu se blagoslovo prvi papov radio i papa so gučali celomi sveti.

Marc. 11. znovič velki sneg zapadno. Mogli so ga odmetavati. Mraz pritisko. — Potres je bio v Južnoj Srbiji.

April. Nemčija i Austrija sta sklenole carinsko unijo, to je, med sebov ne bodeta za blago brale nikše carine. A v Hagu so to pogodbo razveljavili. — Na Španjolskom so volitve meli. Večino so dobili republikanci. Kral Alfonz XIII. je 14. aprila odstopo i se s svojov družinov odpelao na Angleško. Začasno vladu je prevzeo Zamorra. — Kriza v Rumuniji. Komaj je kralj vküp spravo vladu. Tak i na Bolgarskom. Tem bolše je na Madjarskom (?), tam že 10 let nega vladne spremembe. Aprila 1. 1931. so desetletnico svetili, ka je Betlen ministerski predsednik. — April je bio mrzeo. Jüri ne pokazao vlati. Žtto je redko, slabo, komaj zakrije zemlo. — Marca je bio objavljen državni proračun za 1931-32. Dohodkov je 13 milijard 348 milijon 013 jezer 160 Din. Tüdi telko je izdatkov. Proračun je nižan za 137 milijonov dinarov. — Banovinski proračun 1931-1932. znaša 116.352.690 Din.

Maj. 8. Dobili smo posojilo. Francosi so nam dali dve milijardi tristo milijonov dinarov (1025 milijonov frankov). Posojilo je sklenjeno na 40 let, obresti 7% kurz 87 5. Odplačilo je mogoče samo po 5 letih. Posojilo je namenjeno potrditvi (štabilizaciji) dinara, deloma pa tüdi potrebnim gradnjam v državi. — Za ništerne dni je bio že proglašen zakon od penez i od štabilizacije dinara. § 1. pravi: Penezna edinica kraljevine Jugoslavije je dinar. Vrednost dinara odgovarja vrednosti težine 26 i pol miligrama čistoga zlata. § 2. Narodna banka je obvezana zamenjati novčanice prinašalci po svojoj odločitvi ali za zlato podlago po tečajji določenom v 1 §. toga zakona ali pa za tüje devize. Narodna banka je obvezana zamenjati pojedine količine za zlato v zneski najmenje 250.000 Din. To je izmena za zlato se ne vrši izpod četrt milijova dinarov. V § 4.

je predvidena obveza Narodne banke, da mora 35% vseh bankinih obvez biti pokritih z zlatom ali zlatimi devizami, a 25% mora biti prikritih v samom zlati. Tak je dana dvakratna garancija za štabilizaciju dinara. — 13. maj. se je vršila v dvorani Versailske palače volitev predsednika francoske republike. V prvom glasüvanji ni eden ne dobo zahtevane dvetretjinske večine, zato je bilo potrebno drugo glasüvanje. Pri drugih volitvaj je bio senator Doumer izvoljen za predsednika republike.

Jun. Konflikt med Vatikanom i taljanskim fašističnim režimom. Taljani so razpüstili mladinska društva katoličanske akcije, papa je protestirao v imeni svobode. — 14. jun. se je na Francuškomo potopu izletniški parnik (ladja) „St. Filibert“ v vüstji Loire pri kraji Noire Montiere. Na parniki je bilo 500 izletnikov, komaj ništerni so se rešili. Katastrofa je nastanola na te način. da so se vsi potniki, kda so vidili, da vdarjajo na desno stran ladje močni valovje, podali na levi del ladje. Kda je prišeo močen val, se je ladja obrnola i se potopila. Nesreče se vsikdar godijo. Leta 1912. se je potopila „Titanic“, v svetovooj bojni je bila torpedinara od Nemcov. „Lusitania“, španski parnik „Princ Asturski“ se je potopo s 445 ljudmi, angleški parnik „Mendi“ 1. 1917. se je potopo s 625 osebami, ameriškanski prekoceanski parnik „Oranto“ s 431 žrtvami i italijanska ladja „Princessa Mafalda“ s 312 ljudmi. — Hoover, predsednik Severne Amerike je objavio predlog, da se Nemčiji da moratorij za edno leto za plačila, štera je dužna državam zmagüvalkam. To bi pomenilo, da bi se vojni dug odložo, celo zbriso. S tem bi Amerika tüdi zbrisala dug, šteroga njoj je dužna Europa. Zakon od izvoza i uvoza pšenice, žita i pšenične mele. § 1. Izvoz i uvoz vseh vrst pšenice, žita i pšenične mele je izključna pravica države. § 2. To pravico vrši država po svojih organizacijah ali ustanovah. Določila se je uradno cena pšenici, najmenša cena je 160 Din. za 1 metercent. Bolša kakovost se dragše plača. Cene za pšenico se bodo od časa do časa objavile. Či kmet sam pripela pšenico na železnico, ma pravico na vekšo ceno tak, da ta odgovarja njegovomi trüdi. Mlini, trgovci slobodno kúpüjejo i odavaju, to je vsakši

Pogoste slučaje obolenja od prehlada trbe iskati tüdi na pomenklivom negüvanji tela. Jake mišice, zdravi živci z dnevnim negüvanjom so najbolša obrana. Tüdi pri kihanji, hripavosti, šinjeka-guta boli, kašli, gripi, pri raznih živčnih ino reumatičnih bolečinaj, je Fellerov Elsafluid že 35 let upotrebuivani na zvuina i znotra, dober prijateo v trdih dnevaj. Dobi se povsedi, poizküsna steklenica 6 D., dvojna 9 D. Če ga nemate, naročite ga po pošti, za konči 62 D, naravnost pri lekarnari Feller, Stubica Donja, št. 823. Savska Ban. A kak čistilno sredstvo: Elsa-kruglice, 6 škatlic 12 D.

ZAKAJ JE NAPOLEON POSTAO TAK MOČEN?

je lahko kúpec, samo mora plačati določeno ceno. Naša pšenica v državi de mela večšo ceno od svetovne cene. Kda se v državi kúpjuje za 160 Din., je svetovna cena bila 90—100 Din. Razliko plačajo, ki kúpjujejo pšenico. — Vu našoj vladi se vršila sprememba. — Mesec volitve Volitve so bile na Romunskom. V Bolgariji je zgúbila vladna stranka, ojačeni so prišli v parlament kmetje. Na Madjarskom je dobila vladna stranka, v več mestih so kandidirali agrarci, kmetje. Na Španjolskom so dobili republíkanci, v prvoy vrsti socialisti. Kde so grofevje meli svoje marofe, posesstva, velike, kak pri nas eden srez, so se kmetje približavali komunistom. Kmet i komunist — to je čüdno.

Jul. Velika sūša. Vremenska napoved od dneva do dneva nam obečavala krajevne nevihte. Pa jih ne bilo. Nego zaistino so krajevne bile. 5. jul. se je vlejalo na kraj Veliki Dolenci, Mali Dolenci — dale ne — 255 mm deža v 15—20 minutaj. Amerika se je zavzela za Nemčijo, bojala se je, da bi Nemčija buknoła, ar bi s tem dosta ameríkanskih dolarov odplavalo. Amerika se boji za svoje dolare, štere je posodila Nemčiji, zato je pa predlagala, naj se njoj dovoli edno leto moratorij — ne de plačüvala duga. Nego Francozi so se proti postavili vu svojem i v imeni svojih prijatelov, kak Jugoslavije. Dugo so se vršila pogajanja v Parizi. Na konci Francija i njene zaveznice so znovič sprejele velika bremena, da pomagajo Nemčiji i Ameriki. Sklenoli so: 1. Pretrga se naj plačüvanje vojnih dugov i reparacij od 1. jul. 1931. do 30. jun. 1932. 2. Nemčija bo še naprej plačüvala Franciji brezpogojen del reparacij, toda Francija jih bo odstopila mednarodnoj banki za reparacije, a ta bo za te svote izdala bone i jh posodila Nemčiji. 3. Zneski, šteri izostanejo v tom leti moratorija, se bodo povrnili v 10 letnih obrokih od 1. jul. 1933. Naša država zgübi za dobo ednoga leta okroglo edno milijardo dinarov iz nemških reparacij. Izgübleno svoto bi dobili v obliki posojila, tak da zgüba ne bo tak občütna. Draga pogajanja so bila to. Amerikanci so plačali za prekoceanske telefonske pogovore 170.000 frankov. Na konci pogajanja je buknoła nemška Danat banka. Tri dni so zaprli na Nemškom vse kase. Na Madjarskom tüdi. Pa so se začnola velika posvetüvanja v Parizi med nemškimi, francuzkimi, angleškimi i ameríkanskimi ministri. Brez uspeha. Ministri so se pobrali i se odpelali v London. Tüdi tü so ne mogli nikaj napraviti.

Zakaj je meo telko uspehov? Ali je znao kakše zmožnosti ma v v sebi? Gotovo ne, ali njegova močna vola i vroča želja po slavi sta njemi pripomogle do uspehov, štere bi lahko dosegno tüdi što drugi z ednakov volov i vztrajnostjov.

Vsaki ma sposobnost v sebi, največkrat fali samo

ona neomajena zahteva i samozavest, ki sta potrebnivi, da lahko dane sposobnosti tüdi izkoristimo. Najbole opazimo to pri glasi. Skoro nega človeka, ki ne bi meo zmožnosti, da bi igrao kakši instrument, a malo se jih spomni, da bi konči posküsili, i tak ide celo v nogošteri velki muzikaličen talent v zgübo.

Če bi vsaki znao, kak se zdigneta pogum živahnost, če znamo sami igrati, teda bi še starejši segnoli po kakšem instrumenti, gvüšno pa ne bi bilo deteta, niti odrasloga brezli instrumenta: glasbilo v vsaksoj roki, v vsaksoj hiši bi bilo ravno tak silno potrebno kak hrana i obleka.

Ali lahko se trdi, da smo v Jugoslaviji na tom področji že jako napredüvali od časa, da je jugoslovenska odajna podržnica velike klingenthalске tvornice glasbil MEINEL & HEROLD v Maribori šte. 217—B. vpelala pri nas to vugodnost, da brezplačno vči v igranji vsakoga lepo doma. Vsaki što od tvrdke zahteva, dobi popunoma brezplačno knjižico „Kak postanem dober godbenik“, ki Vam da vsa pojasnila, kak se lahko praktično i enostavno navčite dobro igrati, četüdi še neste meli inštrumenta nigdar v roki. Tüdi naši čtevci dobijo knjižico brezplačno, če jo zahtevajo od tvrdke.

Francozi se pač branijo — pa tudi pravico majo. Londonska konferenca je kratka bila i ne prinesla nikšega uspeha. Francozi bi dali peneze, nego meli so politične pogoje. Druge države pa so ne bile voljne kljub vsem kričanjem, da bi novi kapital vrgle v Nemčijo. Na konferenci se je dognalo, da je nemško finančno krizo povzročilo izključno odteguvanje tujega posojila. Priporočilo se je, naj se inozemski krediti ne bodo še nadalje odteguvali. Mednarodna reparacijska banka v Basli naj se pripravi, da se kratkoročna nemška posojila spremenijo v dugoročna posojila (na več let). — Trgovinska pogodba sklenjena z Avstrijo. Za naše kraje je velike važnosti, da znaša carina za nepakivana jabuka od 1. jul. do 15. nov. 2 zlati koroni, od 15. nov. do 15. dec. 3 zlate korone, po tom časi pa 5 zlatih koron. Za klavna goveda je kontingent 10,000 glav i znaša carina 9 zlatih koron za 100 kg. Za mesnate prašiče od 40 do 150 kg. ostane carina 18 zlatih koron. Letni kontingent prašičov pa znaša 21,000 komadov. Uvoz tak zvanih špeharov, to je svinj nad 150 kgr. je prost, ne plača se carina. Ka se bo uvozilo prek kontingenta, bo dragša carina, 45 zlatih koron za 100 kg. Uvoz sirovih sliv je prost, tak i tikveno olje. Avstrija je dovolila uvoz 500,000 met. stotov pšenice, kak kontingent (kontingent pomeni, ka se na leto teliko sme od nas ta spraviti). Pri tom je zmenšala carino za 3-20 zlatih koron (to je več od 30 Din) za 100 kg. to je pri pol milijona stotov uvožene naše pšenice zaračunavala 3-20 zlate korone menje carine. To samo te stopi v veljavo, če druge države dovolijo, štere vživajo največše ugodnosti v Avstriji. Te čas pa dosta vode steče po Donavi. Če pa bi druge države ne dovolile, te se začnejo nova pogajanja i na drugi način Avstrija nadomesti. Mi mo pa te čas čakali z našov pšenicev. V obmejnem prometi je slobodno nesti v Avstrijo na mesto 5 kg. kruha mele 3 kg, na mesto 50 belic samo 5 komadov, mesa, sira i zmočaja namesto prejšnjih 2 kg. samo 1 kg. Avstrija brani svoje kmete. Zato kontingentira uvoz pšenice, goveda i svinj. to je samo pol milijona stotov pšenice, 21,000 komadov prašičov dovoli po nižanaj ceni. Za ovo drugo se pa mora draga carina pla-

čati. Pšenica je državni monopol, njo de izvažala Priv. izvozna družba. Svinje pa trgovci izvažajo. Tu de se tudi mogla ustanoviti posebna Zadruga za izvoz živine. Naš kontingent za govejo živino znaša 10,000 glav na leto, to je polovica uvoza v leti 1931. — 24. jul. je „Zepelin“ odletel na severni tečaj, v deželo večnoga snega i leda. Posadke je 30 mož. Znanstvenikov je 12. Ekspedicija je vzela s sebov 250 kg kruha, 75 kg mesa i t. d. Za slučaj, da bo ekspedicija primorana pristati, ma Zeppelin s sebov sani, šatore, kože i orodje (šker). Ves polet ne bo smeo trpeti več, kak 6 dni. Na ednom otoki na prošnjo znansivenikov se dugši čas zamüdo, mogo se je nazaj vrniti brez toga, da bi prišo na severni tečaj.

Aug. Na Kitájskom velika Žuta reka tak narasla, da celo morje postanolo. — Povoden se raztegnola na kraje velike, kak Francija. Najpre je ladala velika süša. Na ednok so se na daljom Tibeti pojavili strahovitni cikloni, združeni z dežom. Okoli 20. junija se začno neprestani dež. Prvo večše mesto prizadeto je Vačang, vse pod vodov. Na to je prišlo na vrsto Hankov, dvemilijonsko mesto. Pod vodami je pokopano najmenje dva milijona ljudi. Ostalo prebivalstvo je pa zbežalo, cenijo jih na 8 milijonov. — Nemčija za sebov potegnola Madjarsko. Vse je štelo do svojih penez priti, — v kasah so odpovedali vloženi penez. Celi mesec je vlada zabranila, da so vloge ne izplačüvali. Na konci je madjarska vlada spadnola. Bethlen po desetletnom ladanji je odstopo i dao je mesto grofi Károlyiji. On je prevzeo vlado s programom šparanja. Prvo njegovo delo je bilo, da je ministerske automobile odpravo. No ja, odzgoraj se mora začniti šparati.

Angleška vlada je tudi odstopila. Ministerski predsednik MacDonald je socialist. Da zavoženo državno kaso reši, je šteo dačo i carino zvišati. To se njemi pa ne dovolilo. Naj raj brezposelnim delavcom zniža podporo, so njemi pravili nasprotniki. To je pa ne mogo včiniti, da bi svojim volilcom znižo podporo. Na slednje so vsi mogli popüstiti, dača se povekša, podpora se zniža, MacDonald ostane, druge stranke so tudi stopile v to nacionalno vlado. Labouristna socijalna stranka pa hrbet poka-

Zdrav ali betežen

vsikdar nüca dobro žajfo. Slabe žajfe so napravile že mnogo škode. Kak istinsko dobrim žajfam i lepote i v najvišjih krogaj se dava prednost Fellerovim Elsa-žajfam i to: lilijino, žučakovo, glicerinovo, lilijino mlečno žajfo, borakso-sovo, katranovo ino žajfo za britje. Te vsebüjejo dobro delüjoče sestavine. Za posküš 5 falatov Elsa-žajfe po izbiri pošila za vnaprej poslanih 52 Din, franko lekarnar Feller, Stubica Donja, št. 823. Savska Banov. Za pranje glave Elsa-Shampoo 3 Din. 30.

zala svojimi dozdašnjimi voditelji Mac Donaldi. V Angliji, kak se iz toga vidi, tudi ne vse v redi. Sosijalisti so globoko segali v državne kase, penoze so na posodo davali na vse kraje, posebno Nemcom, Avstrijcom. Na slednje so v pamet vzeli, da njim fünt kapje. Francozi so mogli iti na pomoč s velikim posojilom. Pač se opaža, da Francija ma največ zlata v Evropi v svojoj narodnoj banki. Ona je postala znovič bankir Europe. Tomi se moremo veseliti, ar je Francija prijateljica Slovanov, posebno prijateljica Jugoslavije. Na Francuškem dosta naših delavcov dobi krüh. — Heimvehrovci v Avstriji so naredili puč. Šteli so zasesti Gradec, Beč i prevzeti vlado. Ne se njim je posrečilo. Na vse kraje so razbežali. Voditeo Pfriemer prek Radgone v Maribor pobegno. Grofa Stürgha iz Obranje so v Radgoni zaprli, kmetje so demonstrirali pred vozov i zahtevali, da se vü püsti. — Velika železniška nesreča se zgodila na Madjarskom. Proti ekspres vlaki Budapešt-Köln-Ostende so bombni atentat zvršili pri postaji Biatorbágy. Na viadukti — prepad — so na šinje bombo djali, ešče samo pod tretjim vagonom je eksplopirala, šinje gorztrgala i vlak v globočino vrgla. Dosta mrtvih i ranjenih. — Na Madjarskom je bivši pred-

sednik grof Bethlen slabo gospodaro, jako je zapravljjo državni penoz, zapravo je milijarde. Zdaj pa te so odtegnili uradnikom 10 15% plače, vpeljali so osebni dohodninski davek 1% 20%. Zvišan bo hišni davek za 10% i prometni davek se zdigne od 2% na 3%. — Gandi voditeo indijskih nacionalistov je v London prišo na konferenco. Zastopa peti del celoga človečanskoga roda. Fiškališ je bio. Za svetoga ga držijo njegovi. V kopainih hlačaj hodi zamotan v nikši prt. Na ladji so njemi šator napravili, v kabino ne šteo iti. Dve kozi so mogli s seboj vzeti, njevi mleko pije. On je pogan po veri. — Anglija je začasno ukinila zlato valuto. Njeni penezi — fünt šterling — so kapali, s posojilami je ne mogla preprečiti padec, to jo je prisililo, da se je odločila, da angleška banka ne več dužna zamenjati zlato za papirnati fünt šterlinga. Njeno zlato je zdaj zavarvano, da ne odide v druge države. To je veliki vdarec za angleško gospodarstvo i za celo Europo. — Jugoslavija je znižala osebne draginjske doklade državnim nameščencom 5-6%. — Japonska je vdrla v Mandžurijo z vojaštvom. Celi svet je protestirao, mogla bi se meknoti i ne štela. — V Jugoslaviji so raspisane volitve i se vršile 8. nov., parlament se sestane 7. decembra.

Cela družina vživa!

Istinsko je čudno, kak nešterna deca zlehkotov obvladajo šterišteč inštrument i če bi starši znali, kakšo srečo i kakši užitek nūdi deci glasba, štero proizvajajo sami i kak to vpliva na duševni razvoj deteta, teda bi izključno vsako dete, a posebno kda je že odraslo, melo svoj inštrument.

Pri nas v Jugoslaviji je to lehka stvar, od tistoga časa, kak je vpelani brezplačen pouk v igranji, ar tak se lahko vsakšo dete i tudi vsakši odraseo doma sam navči igrati. To vugodnost je vpelala tükajšnja naša podružnica svetovnoznanne klingenthalške tvornice glasbil Meinel & Herold, pa lahko dobijo tudi naši čtevci isto, če zahtevajo zazavajoč se na naš kalendar, brezplačno knjižico „Kak postanem dober muzikant“ i cenik od tvrdke

MEINEL & HEROLD

tvornica glasbenih inštrumentov, gramafonov i harmonik,
prodajna podružnica

MARIBOR št. 217-C.

Od logara.

Živo je eden logar, ki je ednok šo k ednomi ribniki, kde so se kopale rece. Siko kak kača, se je priplazo do ribnika i je strelo med rece. Te so zletele i samo edna je vu vodi ostala. To je najmre on strelo. Ali ne je mogo do nje, záto si je zgučo, naj jo vrag prinese. Kak je to povedo, je vrag včasí prišo: „No tú sam, ka si me zvaol!“ „Zvaol sam te, da bi mi prineso reco z ribnika.“

„Dobro, prinesem ti jo, ali ka mi dáš za to?“ „Ja, ka ti znam dati?“ Vrag odgovori: „Ka tvoja žena na smetaj vü prinese, to mi daj!“ On odgovori: „To pa lahko!“ Sklenola sta pogodbo, da vrag za štirinajset let pride po obečano blago. Logar z veseljom nese reco domo. Kda je domo prišo, je vido, da njemi je žena na smetaj dete nesla. Zdaj se je spoto. da je svojega sina vragi odo i da za štirinajset let pride po njega. Iz deteta je zrasto lepi dečko. Leta so se približavala i logar je duže bole žalostnejši gračüvao.

Eden tñeden pred tistim dnevom ide logar k plivánoši i njim razodene svojo nesrečo. Plebanoš njemi pravijo, naj z lesa napravi edno ladjo i v tisto ladjo naj posadi sina i njemi v roke dá kadilo i blagoslovljeno vodo pa ga te naj na ribnik pošikne. Tak je túdi včino.

Komaj ga je na vodo porino, je že vrag prišo po njega. Ribič njemi ga pokaže naj si ga vzeme. Zdaj se vrag obrne proti mladenci, te pa začne kaditi i škropiti. To je pa vragi tak hüdo djalo, da je napravo takši veter, da ga je odneslo v deveto deželo. Tam pa je vsikdar tmica bila, ar je vse zakunjeno bilo. Zdaj splezi na edno drevo i gleda vse na okoli i vidi da je na ednoj strani malo svetlo. Ide ta i vidi, da tam stoji eden velki grad z razsvetljenimi oknami. Stopi v njega i tam nájde lepo deklino.

Deklina se je preveč čüdivala, na kakši način je on mogao se priti, ar je že eti ne stopalo človeče nogo 100 let. On njoj razloži, kak je se prišao. Zdaj jo pita: „Zakaj je tú vsigdar tmica?“ Ona njemi odgovori: „Da je to mesto zakunjeno že 100 let, zato je vsigdar tmica?“ Ona njemi odgovori: „Lehko to ti rešiš, samo či ščeš!“ On pravi dale: „Samo mi povej, na kakši način bi jaz to mogao rešiti?“

Ona njemi pravi: „Večer boš se šo keglat z vragmi, samo nesmiš reči povedati, ar si zgübleni te!“ Večer resan se on

ide keglat. Keglali so se brez reči. Na drugo gojndno je že malo sveklo gratalo. Kda se je približavao drugi večer, njemi pa ona prepove, da zdaj pa nesmi pregovoriti, kaj šteč do ž njim delali. Na drugi večer on resan ide, da do se keglali. Vrazje so li proti njemi kruglo lüčali tak, da bi ga šteli lüčiti. Ali on je ne reči skričao. Na drugi den je že pali bole sveklo gratalo. Na tretji den njemi je pa ostro zapovedala, da zdaj je zadnji večer. Za rešitev moreš posebno paziti da reči ne spregovoriš, ovači si zgübleni. Na tretji den je resan šo se pa keglat. Kak je ta prišao, so ga vragovje zgrabili i so ga prek kotla lüčali, v šterom je oli vreo, naj bi samo on skričao. On je pa brez reči vse to mirovno trpo. Na tretji den je pa gratalo popolnoma sveklo. Ona njemi je zdaj dala čüdno žveglo, naj sfüčka. On je pa šo vü z grada i je sfüčkao i vse je gori stanolo. Ftiči so letali po zra-

Že 35 let lübljenec

vseh, štéri ga nücajo proti kašlji, hripavosti, krči, bolečinaj v prsih, zasluženji, slabosti itd. Fellerov blagodišeči fluid iz rastlinskih esenc z znamkov

„ELSA-FLUID“

Zato túdi pokazüjemo našim čítatelom kep pristnoga Elsafluida, da bi jih obvarvali od ponarejanj. Pristni Elsafluid se dobi v lekarnaj i slüčnih trgovinaj v posküsnih glažickaj po Din 6.—, dvojnih specialnih glažaj po Din 9.—, ali velikih specialnih glažaj po D. 26.—. Po pošti stane zavoj z 9 posküsnimi ali 6 dvojnimi ali 2 specialnima glažma s poštninov vred Din 62.—. Šest takših zavojov Din 250.— pri lekarnari

EUGEN V. FELLER

STUBICA DONJA ŠTEV. 823.

Savska banovina.

ki i veselo popevali. Lüstvo se je hodilo z-hvalüvat mladenci za srečno rešitev sama kralevska hči si ga je pa za bodočega moža zvolila.

Prle kak bi bilo gostüvanje, je on šo domo po svoje stariše. Ona njemi je dala

dosta penez pa kola i konje na pot. On ide, ide i tečas, pokeč je domo prišo, je vse peneze i ešče konje zapravo. Kda je pa doma slobod vzeo od svojega oče i matere, se je podao nazaj, da do gostüvanje slüžili. On ide že mesec dni, pa li nemre tá priti. Ednok je ovarao, ka sta se dva človeka pri ednom bregi štükala. On ide k njima i jeva pita, zakoj se kregata. Njeva njemi odgovorita, da si nemreta raztalati edne takše kapuče, ka lahko na tri kilometre ednok stopi i takši kaput, ka či se z njim pokrije, ga nišče ne vidi. On njima právi: „Ita na en breg, pa šteri prle pribeži se, tisti dobi kapuče, ov pa kaput.“ Njeva privolita i odideta na breg, on se pa tečas z kaputom doli pokrije, da ga nišče ne vidi i si gori dene kapuče pa z njimi na tri kilometre stopa.

Deklica, da je dolgo ne bilo njega nazaj, je vzela drugoga za moža i so te ravno gostüvanje slüžili, gda je on tá prišao.

Mladenca je nišče ne vido, ar je bio z kaputom pokriti. Seo si je k njoj i vseli, kda je ona štela z rašoškami meso v lampe nesti, jo je vdaro po rašoškaj, da njoj je meso vseli doli spadnolo. Kda se njoj je to večkrat zgodilo, je šla vu drugo hižo. Mladenec se je odkrio i se njoj je dao spoznati.

Ona zdaj ide nazaj vu hižo i pravi celoj svadbi: „Jaz sam mela edno vüro z klüčom küpleno, pa se je klüč zgübo, smo dali drugi klüč napraviti, kda je pa drugi klüč gotov bio, smo prvoga nazaj najšli. Šteri de zdaj bokši?“ Vsa svadba je kričala, da prvi. Ona pravi dale: „Jaz sem mela ednoga moža, pa se je zgübo, zdaj sam si pa drugoga vzela, pa se je prvi najšo. Šteri de te zdaj bokši?“ Vsa svadba je kričala da prvi. I tak se je tüdi zgodilo. Slüžili so velko gostüvanje, na šterom sam jaž tüdi bio, sam vüno pio pa šeče dnesden mam moker jezik.

PESEM OD BÜČEK JULE.

NARODNA.

Tak odide naša mladost,
Tak kak sunce za goro!
Tak odide vse veselje,
Pa ga več nazaj ne bo.

Velka žalost me obhaja
I srce se žalosti,
Gda se jaz na mladost zmislím,
Kak se hitro spremeni.

Telo črstvo kak viola,
Vsejnolo kak mladi cvet:
Obelilo mlado lice
Dekli sedemnajset let.

V njoj prebiva vse veselje,
Oj kak hitro se zgübi!
Oči vtisne — vse veselje,
Smrt na žalost spremeni.

Dnes Julija Büček pravi:
Srečno, lübi oča moj!
V hladen grob se telo spravi,
Nemrem priti k vam nazaj.

Črvi se že veselijo,
Šterim dana bom za jed;
Zuanci vsi me zapüstijo,
Šteri lübili me pred.

Tüdi brat moj no tri sestre,
Zdaj že nejdo k meni več;
Rodbini sam bila draga,
Zdaj se me pa vse boji.

Prle pol leta sam v betegi
Prosila od vas pomoč,
Spreštimala sam na zadnje,
Da za mene nej pomoč.

Smrt včinita svojo dužnost,
V srce mi zagnala meč:
Lepe mlade dneve svoje
Vživala ne bodem več.

Me poglejte pajdašice
No deklíne mladih let,
Kak obledi mlado lice,
Tak plačüvle grešen svet.

Dnes ste vé tü tak kak ftice,
Vse veselje k vam cvete:
Vütro te že sence smrtné,
Tak kak meni se godi.

Lübe dekle, tak ve živte
Na tom sveti v čistosti,
Te te enkrat prišle v nebo
K smilenomi Jezuši.

Lübi oča, ne žalüjte,
Niti brat no sestre vé!
V zadnoj prošnji me poslúnte,
Boga molite za me.

Idem iskat mater svojo
Prek na vekivečen svet,
Eto zemlo zdaj odstavim,
Stara sedemnajset let.

Lepi venec s sebov nesem,
Da ga tam Mariji dam;
Lübi Jezuš, tüd' pred tebom,
Mislim, da smilenje mam.

Roža lepa tüdi sija,
Vüra mi odbila že;
Zemla ma'i me pokriva,
Düša pa na sodbo gre.

Al' odzdaj na mojem grobi
Rastejo mi rožice,
Vsem deklinam na spodobo,
Ka so mláde s sveta šle.

Radi spevlite to pesem,
Pojbi no deklíne vé!
Zmislite na Büček Julo,
Štera mé'no v zemli spi.

Pošta uredništva kalendara.

Dva majstra tesar Jožef i kolar M. iz občine D. sta si kúpila arkuš papirata i pisala: Velikomi moži i vzornomi dühovnomi pastiri V. D. K. se Vam iz srca zahvaljüjeva za članke v kalendaru Srca Jezušovoga na l. 1931., v šterih izražate tak veliko lübezen do bližnjega i odkrivate vse njegove napake. Želeva Vam vnogo uspeha na tom poli, da bi Vas nam dobri Bog ohrano šče vnoga leta. Z najodličnejšim spoštüvanjom Vas ohraniva v stalnom spomini. — Hvala Vama. Vajno priznanje je moje plačilo.

VGANKE

Ka se vu cerkvi naj prle oglasi ?
 Ka po glavi v cerkev ide ?
 Slepí ga je vido, plantavi ga je zgrabó
 i mrtev ga je. pa pojo. Ka je to ?
 Ka je to ? Ka ga človik nosi, pa itak
 on človeka nosi.
 Zakaj čarne ovce več trave pojejo
 kak belé ?
 Lesena kokvača i železni piščanci.
 Ka je to ?
 Štirje cimbolajo, štirje cepetajo, dva
 žareča dva bodeča i eden mihotanc. Ka
 je to ?
 Na zemli sta dva kolka, na kolkaj je
 lagev, na lagvi je tikev, na tikvi je log, v
 v logi so divlje svinje. Ka je to ?
 Kak dugo je konj konj ?
 Ka je te, kda púc v sneg spadne ?
 Ka je to, ka pes ma odzaja
 pa naprej ?
 Što ma največ dece v vesí ?
 Na streji eden mož z pipov kadí. Ka
 je to ?
 Oča je ešče ne na sveti, sin pa ež po
 sveti hodi. Ka je to ?
 Kak od devetnajst ednoga vkraj vze-
 memo pa li dvajsti ostane ?
 Ka je več v vodi kamenja ali rib ?
 Ka vreče najboln nica ?
 V leti sem odeta, v zimi pa naga.
 Ka je to ?
 Nema srca pa ne prsa pa dünk po
 sveti šatrcá. Ka je to ?
 Z dreva je priletelo pa peroti ne je
 melo. Ka je to ?
 Na jezere jezzer jüncov pa nemrejo
 edno malo stvar gor na breg vpléti. Ka
 je to ?

V grdom vremeni se sprehajam, v le-
 pom pa v koti ležim. Ka je to ?
 Što zvoní kda zvonara nega doma ?
 Zakoj zvonar zajtra, opodne i večér
 zvoní ?
 San menši kak kos, vsigdar sem bos,
 hodim pred seov z očmi pa nad seov. Ka
 je to ?
 Gori lüčim je belo, doli spadne je
 žuto. Ka je to ?
 Šüm šümi, grom grmi, bela ftica vü
 leti. Ka je to ?
 Vsigdar se mujvle pa je li čarno. Ka
 je to ?
 Ka je vu cerkvi ne potreba ?
 Streho ober predganc.
 Nabrao : V. Š. v Rakičani.
 Zakaj zavec na breg beži ?
 Zato, ka skoz brega ne more.
 Kama zavec spadne, kda ga lovcc
 strelí ?
 Jaz takši sveder poznam, ki živje vö-
 vlačí ?
 Štirje pojbjé eden klobük (krččak)
 nosijo. Ka je to ?
 Oča i mati deco bijeta. Kem boljé
 bijeta, tem bole se deca slači. Ka je to ?
 Što proso pše.
 Oča je ešče ne na sveti, sin pa ež po
 slemení hodi. Ka je to.
 Lüknja v lüknju, črvo na črvo. Ka je
 to ?
 Štiri düše, sto prstov pa pet krstov.
 Ka je to ?
 Les na lesi, voda v vodi, kamen na
 katli, želez na želez, živo meso. Ka je to ?
 Brus pa kopanja.
 Nabrao :
 Martin Felbar, Renkovci.

Že 35 let stoji v službi betežnih i zdravih, bolečine vtišajoči Fellerov Elsafliuid, šteri je pohvaljeni v vnoštevinih priznanicaj i iz največših krogov. Upotreblen na znotra i zvüna se je izkazao uspešen pri reumatičnih, živčnih bolečin i, pri gingavosti, pa tudi inači kak hitra pomoč. Dobiva se povsedi, poisküsná steklenica 6 Din., dvojná 9 Din. Če ga nemate, naročíte ga po pošti, konči za 62 Din., naravnost pri lekarnari Feller, Stubica Donja št. 823. Savska Banovina. Za prebavo pa : Elsa-kroglice, 6 škatlic 12 Din.

SENJE (SEJMI),

Slov. Krajina.

Beltinci: (živ. i kram.) 20. jan., 24. na prestopno leto pa 25. febr., 25. apr., 27. jun., 15. jul., 5. nov.
Bogojina: (živ. i kram.) 15. febr., 20. mάρca, 19. maja, 20. jul., 4. sept., i 16. nov.
Cankova: (živ. i kram.) Pond. po cvetnoj nedeli, pond. po sv. Trojstva nedeli, 24. sept., 11. nov.
Črensovci. (živ. i kram.) 14. mάρca, v pondejlek po 3. maju, pondejlek po 14. septembru, 20. okt.
Dobrovnik. (samo živ.) 6. aprila, (živ. i kram.) pondejlek po Telovom, 25. julija, 2. oktobra.
Dolnja Lendava. (konjsko, živ. i kram.) 25. jan., 16. febr., 27. mάρca, 17. apr., 16. jun., 28. jul., 28. aug., 28. szept., 28. okt., 18. dec. pa vsaki tork svinjsko sjenje. Če pride na tork veliko senje, teda je svinjsko senje na drugi den.
Dokležovje. (konjsko, živ. i drovno) 18. junija i 21. avgusta.
Dolenci. (drobno) na Tejlovo i 6. decembra.
Grad (Gor. Lendava). 28. mάρca, 21. junija, 16. avgusta, 29. sept., 30. novemb.
Hodoš. (živ. kram.) 10. mάρca, 5. julija, 19. aug., 5. oktobra.
Križevci. (živ. i kram.) 16. aprila, 4. junija, i 27. oktobra, pa vsako prvo soboto v meseci svinjsko sjenje. Či spadne na to soboto svetek, je svinjsko senje prvešo soboto.
Kuzma. (kram.) na Križni četrtak.
Krog. (kram.) 4. maja.
Martjanci. (živ. i kram.) 6. maja, 6. aug., 23. okt.
Murska Sobota. Prvi pondelek jan. živinsko senje,

prvi pond. febr. živ. i kram., prvi pond. mάρca živ. i kram., prvi pond. aprila živ., prvi pond. maja živ. i kram., prvi pond. jun. živ., prvi pond. jul. živ. i kram., 24. ugusta živ. i kram., prvi pond. sep. živ., 15. okt. živ. i kram., prvi pond. nov. živ., 6. decembra živ. i kram. Če spadne na prvi pond svetek, se vrši senje na drugi den.
Petrovci. (kram.) na sv. Trojstva nedelo, 4. julija, 8. septembra, 28. oktobra.
Pužovci. (kram.) 13. julija.
Puonci. (živ. i kram.) 28. maja, 10. jul., 10. sept. i 10. novembra.
Prosenjakovci. (živ. i kram.) 15. mάρca, 16. jun., 2. sept. i 28. novembra.
Rakičan. (živinsko) 26. mάρca, v tork pred Risali, 2. jul. 16. aug. i 8. okt.
Selo. (kram.) prvo nedelo po Srpnjoj Mariji i na Miklošovo.
Sv. Bedenek. (kram.) pred pepeinicov, po postni kvatraj, po cvetnoj nedeli, po jesenski kvatraj i pred koledí vsigdar v pondelek.
Sv. Sebeštjan. (kram.) 20. január. 2 nedela po vüzim, 15. junija, 21. decembra.
Tišina. (živ. i kram.) 10. aprila i 7. septembra.
Turnišče. (živ. i kram.) v četrtak pred cvetnov nedelov, drugi pondejlek po Vüzmi, četrtak pred Risali, 12. junija, četrtak pred Velkov mešov, drugi den po Máloj meši, 4. oktobra i vsaki četrtak svinjsko senje. Či spadne veliko senje na četrtak, te svinjsko senje eden den sledi

Srez Ljutomer.

Ljutomer. Živinsko senje: 14. jan., 8. apr., 10. jun., 8. jul., 12. aug., 12. nov.; kramarsko i živinsko senje: 11. febr. 11. mάρca, 13. maja; (tudi konjsko), 16. sept., 17. dec.; samo konjsko i živinsko senje: 14. oktobra.
Cven. 7. szeptembra.
Gornja Radgona. 3. febr., 25. maja, 10. aug., 15. nov.

Sv. Križ. Pond. po tihoj nedeli, 3. maja, 26. jul., 6. nov.
Maša Nedelja. Četrtak pred nedelov Sv. Trojstva, 21. okt.
Veržej. 6. maja, 29. septembra, 30. novembra.
Sv. Duh. 24. aug., 13. dec.
Negova. 8. septembra.
Sv. Peter. 17. jan., (29. jun.), 30. jun., 21. sept.

Medjimurje.

Čakovec. Cvetni pondelek, 29. jun., 13. aug., 3. okt., 25. nov.
Draškovec. Sredo po Jürjavom, 7. i 16. aug., 11. nov.
Kotoriba. 9. mάρca, 27. junija, 30. septembra, 30. novembra.
Nedeljšče. 15. junija, pondelek po aug. nedeli.
Prelog. Risalski tork, pondelek po Jakobovom.
Razkriž. 19. maja, 24. junija, 10. avgusta, sredo po beloj nedeli.
Mursko Središče. 1. maja, 20. aug., 26. okt.
Štrigova. 19. mάρca, 22. jul., 30. sept., 4. decembra.
Sv. Helena pri Čakovci. 18. avgusta, 22. septembra.
Sv. Rok pri Čakovci na Rokovo i Mihalovo.

Lepota — zdravje! Oboje potrebuje prave nege, ali samo z zdravstveno zanesljivimi sredstvi, kak Fellerova Elsa-pomada za obraz ino zaščito kože (tudi proti sunčnim pegam), radale Elsa-pomada za porast vlasi. 2 lončka za vnaprej poslanih 40 Din. Fellerova Elsa-žajfa zdravja i lepote, vsebuje dobro delujočo sestavino (7 vrst: lilijino, žučakovo, lilijino-mlečno žajfo, glicerinovo, boraksovo, katranovo ino žajfo za britje). Od teh na probo 5 falatov po izbiri za vnaprej poslanih 52 Din., dostavi lekarnar Feller, Stubica Donja št. 823. Savska Banovina. Za pranje glave: Elsa-Shampoo 3 Din. 30.

Vsi štiri nicaajo za **ZA MAZANJE, KI UMIRÜJEJO**

BOLEČINE, za masiranje itd. Fellerov skoz 35 let sprobani, blagodišeči fluid iz rastlinskih esenc z znamkov „Elsafluid“ — pazijo v lastnom interesi na ime „Feller“, natisnjeno na vsakom glaži, kak to poleg stoječa slika pokažuje. Fellerov „Elsafluid“ se dobi v lekarnaj i podobnih trgovinaj v posküsnj glažkaj po Din 6, dvojnij glažkaj po Din 9 ali v specijalnih glažkaj po Din 26. Po pošti zavoj z 9 posküsnimi glažkami, 6 dvojnimi ali 2 specijalnima glažama Din 62, trije takši paketi Din 139.—

pri izdelüvalci:

EUGEN V. FELLER, Stubica Donja šte. 823.

SAVSKA BANOVINA

Naznanilo.

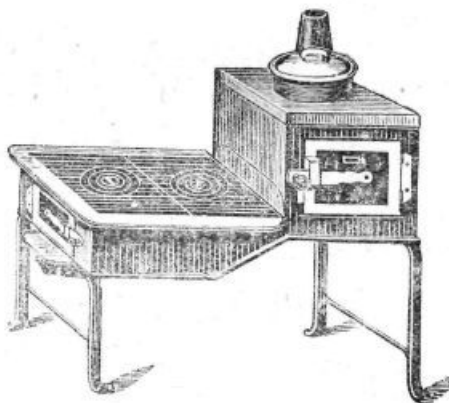
Naznanjam poštvavanomi občinstvi, da zgotavljam te falejše transpo t plehnate šparhete i tüdi za zid. V zalogi mam tüdi vsake velikosti gotove, štteri se lahko taki prevzamejo.

Delo dobro! Cene jako nisike!

KOFJAČ FRANC ključavničar

Murska Sobota

Lendavska cesta 36.

Küpüjte samo v

NOVOJ ŽELEZNOJ TRGOVINI

proti **PREKMURSKJE TISKARNE** i **BANKE** pri

FRIM L. Murska Sobota

ar ešče tam najfalej dobite kakti:

sečkare, reporeznice, šrotare, preše, plüge itd. itd.

Dobi se tüdi vsefelè železno blago za gospodarstvo:

Prima „BOG POMAGAJ“ kose, tirolske kamle, garantirane sekire, žage, motike. Okavanja za hišo, glažojne, farbe, firnis.

Semenje za gospodarstvo. — Rojarske potrebščine.

Mašinsko olje, auto-olje, benzin, masti, remenje, S. K. F. Kuglični ležaji i druge mašinske potrebščine.

Samo li pridite in se osvedočite, da šče najbolše i najfalejše küpíte pri

FRIM L. v Murskoj Soboti.

Kieferle'ova mamila

zavohejo živali na kilometre i se dajo na vsako željeno mesto z mamili. Ne je gift! Vlovili bodete s tem mamilom taki vsako lisice, kuno, tora, lastvico že prvo noč. Mamilo za lisice 60 Din, za kune i tore vküp 55 Dinarov. Dojde za celo zimo. Neprecenlive lovne skrivnosti se dodajo brezplačno. — Nadale sredstva za vničüvanje podgani i miši z garanteran'm uspehom, kaštüla za 60 Dinarov. Vse franko i prosto od carine. Prosite za cenik i spleača se.

H. GENNER

BUCH 272. Kt. Schaffhausen (Schweiz).

Pisma frankirajte z Din 3.—, dopisnice z Din 1.50.

Oglašüvanje v kalendaraj
prek jemle z najvugodnejšimi pogoji
stari špeciälni strokovni

BLOCKNEROV ZAVOD za OGLAŠÜVANJE

(v koncerni Interreklam d. d.)

ZAGREB

Masarykova 28 Telefon 21 - 65.

Poštni predal 1 78

Predlogi i ceniki brezplačno!

ŠTEVILNA ODLIKÜVANJA

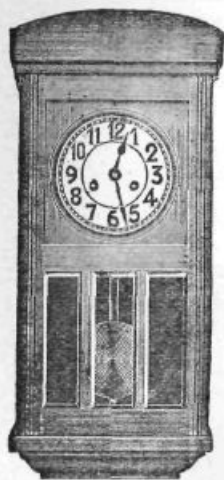

štete je zasližo Fellerov blagodišeči fluid iz rastlinskih esenc, z znamkov „Elsafluid“ tekom 35 let, i številna priznanja posebno onih, šteti ga nücajo za vüsta, grlo, zobe, za grgranje, pri prehladi, našeci, hripi itd. nas silijo, da stalno znova priporočamo to dobro domače zdravilo i kozmetikum i da opominamo na to, da je pravo samo z imenom „FELLER“. Dobi se v lekarnaj i sličnih trgovinaj v posküsnih glažkaj po Din 6—, dvojnih glažkaj po Din 9— ali v špeciälnih glažkaj po Din 26—. Po pošti stane zavoj z 9 posküsnimi ali 6 dvojnimi ali 2 špeciälnimi glažoma s poštninov vred Din 62—. Štirje takši zavoji D. 173 pri izdelüvalci

EUGEN V. FELLER, Stubica Donja šte. 823.

SAVSKA
BANOVINA

Vüre nihalice

št. 602 jako soliden stroj, prvovrstne kakovosti, navije se samo vsakš h 14 dni, bije cele vüre kak tüdi polovine, z glasom cerkvenoga zvona, ma posrebrene numere i moderni omar v orehovej farbi, veličina 51 cm. **s 3 letnov garancijov samo Din 520.** Pri naročtvi vüre nihalice se pošle naprej 50 Din za kaparo.

- Br. 608. **Moderna vüra z nihalom**, na pera za 14 dni, bije močno polvüre i vüre kak zvon v zvoniki, omar iz orehovine, vel. 47×22 cm. Din 438.—
- Br. 609. Ista v veličini od 51×24 cm. Din 445.—
- Br. 607. Ista v veličini od 53×26 cm. Din 480.—
- Br. 620. Posebno lepo izdelana vel. 63×30 cm Din 496.—
- Br. 614. Jako lepo izdelana, velik 94 cm. Din 594.—
- Br. 606. Jako velika velik. 102×40 cm. Din 658.—

Dobre i falejše vüre nihalice najdete v katalogi.

Razpošila se po povzetji ali če se penezi naprej pošlejo. Reskiranja nega nikšega, ar ka se komi ne vidi, to se zamenja ali se nazaj dajo penezi. — Zaprošite brezplačni velki letni cenik vür, lancov, prstanov, ringlinov itd. iz zlata, srebra i finih kovin od firme

H. SUTTNER, SVETOVNA ODPREMNA HIŠA VÜR LJUBLJANA št. 895.

Močni učinek

šteroga telko hvalijo vsi, ki nūcajo Fellerov fluid iz rastlinskih esenc s postavnov zavarivanov znamkov

„Fella-fluid“

pri zobo- i glavoboli, migreni, nervozi, slabosti oči itd., šteri učinek je že 35 let tudi pri nas poznani — nas sili na pozornost, da je pravi samo v glažaj, kak je gorik naslikana z imenom „FELLER“. Dobi se v lekarnaj i podobnih trgovinaj v poskušnih glažkaj po Din 6—, v dvojnih glažkaj po Din 9— i velikih specijalnih glažaj po Din 26. Po pošti košta s poštninov vred zavoj z 9 poskušnimi ali 6 dvojnimi ali 2 specijalnima glažama D 62— Trije takši zavoji D 139

EUGEN V. FELLER,

Stubica Donja št. 823. (Savska banovina)

Naznanjam poštvivanomi občinstvi, da mam v zalogi vsakovrstno melo, kakti pšenično i rženo i vsakovrstno špecerijsko blago po najnižjoj dnevnoj ceni.

Vsem se najtopleje priporočam

Gašpar Jožef

trgovina z mešanim blagom

Murska Sobota
Aleksandrova cesta.

V Murskoj Soboti najmodernejše no-
tri vpelano strojno mizarstvo
(tišlarija)

RUDOLF ŠAFRAN-a

šteroga delavnica je dozdej bila na **Csiszárovom** mestí, se je preselila v lastno hišo

Benkova ulica št. 5. (poleg Sokolskoga Doma).

Izdelavle vse vrste mizarске potrebščine kak : **stavbeno po-**
hištvo, škrinje i lesne rolete po niskoj ceni.

Prevzeme vse vrste izdelanje lesa na mašinaj po tak niskoj ceni, da se ne spleča s prostov rokov tak težko delo opravlati.

PRAVA METODA ZA NEGO LICA I ROK.

Proti betegom vseh naših kož nam služi Fellerova kavkaska Elsa pomada za zaščito lica i kože, ar ne pokriva kak navadna krema samo površino kože, nego se globoko vpije v kožo i deluje s svojimi dobrimi sestavinami. Ona hrani, obnavlja i pomlajuje povehnjeno grbavo i hrapavo kožo lica, šinjeka i rok.

Kožo dela gladko, mehko, čisto i gibko, odganja vimrle, brazgotine, piščajce i sokrvice. Veselje je gledati, kak ednostavno i hitro preminejo sunčne liše. Elsa-pomada brani kožo od kvarnih vplivov vetra, vlage, prašine i sparnosti. Eden lonec 12 Din. Pakivanje i poštnina posebi.

Za proba 2 lončica že s pakivanjom i poštninov 40 Din., če se penezi pošlejo naprej, ar pri povzetji košta poštnina 10 Din. več.

PRAVA METODA ZA NEGO VLAS.

Za nego vlas, za jačenjd hranjenje kože na temeni, vporabla se Fellerova jaka Elsa pomada za porast vlasi (Tanochina-pomada), ki vodi novo hrano korenji i tli vlas, pospešuje rast vlasi, i odstrani naglo izpadanje vlasi i prerano plešo, a dela trde vlase mehke i gibke. Lončič 12 Din. Pakivanje i poštnina posebi.

Za proba 2 lončica že s pakivanjom i poštninov 40 Din., če se penezi pošlejo naprej, ar pri povzetji košta poštnina 10 Din. več.

Elsa-mazalo za vlase, krepi kožo glave, dela vlase mlade i lepe. Kanta 27 D. 50 p.

Elsa-Shampooon za pranje glave i vlas, najfinejšega duha, omotič 3 Din 30 p. **Mast za mustače** 5 Din 50 p. **Brillantine** 5 Din 50 par, **olje za vlase** 5 Din i 17 Din 60 p.

Sigurna sredstva za farbanje vlasi čarne i rjave farbe 65 Din.

Sredstvo za odstranitev vlas „Depilatorium“ odstrani nezaželjene vlase od vsakšega mesta tela, 34 Din.

Prava žajfa zdravja i čistoče !

Fellerove Elsa-žajfe so divno dišeče, šparavne v rabi, oplemenjujev kožo i vsebujejo dobro delujoče sestavine, potrebne za zdravje i čistočo. Je 7 vrst Elsa-žajf :

Elsa-lilijina mlečna žajfa i Elsa-žajfa lilijine kreme, posebno fine cvetne žajfe delajo kožo mehko i nežno.

Elsa-žučakova-žajfa prava blaga žajfa tudi za najmenšo deco.

Elsa-glicerinska-žajfa posebno dobro deluje pri očiščenoj koži.

Elsa-boraksova žajfa izvrstna proti sunčnim pegam, kožnim opeklina i piščajcom.

Elsa-katranova žajfa desinficira, jako dobro deluje na kožo i vlase glave, posebno pri deci.

Elsa-žajfa za briji, ki zednim desinficira, omehčava brado, se jako peni i ne draži kože. **S pošlov** na proba 5 komadov Elsa-žajfe v poželjenoj izbiri vključno pakivanje i poštnina 52 Din.

„Elsa“ tekoče lilijno mleko, idealno sredstvo čistoče, kanta 13 Din 20 p.

Elsa-toaletne pastile za mujevanje i Elsa-toaletni prašek za mujevanje i kanton 10 Din.

Zdravstveni puder dr. Kluger (marka Hega) škatla 27-50 Din. Puder za dame 1 ovoječek 4-40 D.

Priporoča se peneze naprej poslati, ar pri povzetji košta poštnina 10 Din. več. Če se ti preparati kcoj spakivajo k Elsa pomadi ali Elsa žajfi, se prišpara poštnina, ovak se stroški zaračunajo najfalejše posebi. Naročbe naslovite točno na :

EUGEN V. FELLER,

lekarnik, STUBICA DONJA št. 823. (Savska banovina)

Tak se špara!

Ne vala se pri k povanji prene gliti, posebno ne pri k povanji v re, ar nam i najfalej a v ra more jako drago priti,  e se neprestanoma more popravlati. — Najbole  paramo,  e pri k povanji ne gledamo samo na falo o, nego i na valanost blaga i se obrnemo na edno solidno staro strokovno firmo. — Zato Vam ponovno pravimo, da zaprosite novi letni cenik, ki vsebuje nad 1000 zanimivih slik, od  e 34 let stoje e renomirane svetovne firme v r H. Suttner v Ljubljani  t. 895. Te cenik dobite

 cista brezpla no.

V SUTTNEROVOM ceniki najdete

V re za dame i gospode

iz zlata, srebra itd. s pravim  vicarskim strojom v vseh cenah.

Zlatnino i srebrnino,

lance, prstane, ringline i dr gi nakit, drago e,  ker za jesti itd. ogromnoj izbiri.

Elegantne doze za tobak

i za cigarete iz srebra, nikla, alpaka, kak t di moderne  picigare za cigarete.

Banka e za drobi  i listnice

i stotine najlep ih finih predmetov najdete v velkom letnom ceniku skoro za

originalne tvorni ne cene

a poleg toga k pujete brez vsak ega reskeranja, ar se ono, ka ne odgovarja, izmenja ali se nazaj dajo penezi.

Prositate  e dnes brezpla ni

velki letni katalog od

Prave Anker-b dilnice

 t. 125. s solidnim strojom, to no regulirane, s poniklanov  katlov, 16 cm visike samo

49 Din.

Obl blena b dilnica  t.
8505 samo **64 Din.**
Ista s svetlimi numerami
i kazalci samo **84 Din.**

Prave  vicarske  epne v re.

 t. 120. **Anker-Remont.** z najnatenkoma reguliranimi strojom samo **44 Din.**

 t. 121. **Remont-Roskopf** z I-a strojom, s svetlimi radium numerami i kazalci samo **58 Din.**

V re na roko

 e za **98 D.** Obl blena fina srebrna v ra na roko „AXO“  t. 1309 za samo **255 Din.**

H. SUTTNER, svetovna razpo il-
jalnaa hi a v r **LJUBLJANA  t. 895.**

Prava metoda za nego zdravja.

Fellerove Elsa pilule, jako blago nego hitro delujoče, tirajoče sredstvo, ki jači želodec, ne draži čreva i olejšuje sedenje. Eden omot (6 škatlic) 12 Din. Tirajoča sol za želodec 5 Din 50, čaj za čiščenje krvi 6 Din 60, ricinusovo olje 5 Din i 17 Din 60, prašek za prebavo 8 Din 80.

Fellerovo Elsa ribje olje, jača vsakoga, a posebno slabe ženske i deco. Povzroča hitro naraščanje težine i davle zdravo kožo. Velika kanta 20 Din.

Elsa-kina-železno vino za slabokrvne i bledolične osebe potrebne popravka. Kanta 16 Din 50. Železni liker (Hegaferrin) 19 Din 80. Čaj za živce 8 Din 80.

Elsa švedske kaplice (želodčni liker) pospešuje prebavo i davle zvnreden apetit. Kanta 13 Din 20. Seehofer kaplice 8 Din 80. — Rzne kaplice, kak Hoffmanove, melisove od kamilice, cimetove, po 5 Din 30 i 19 Din 80.

Elsa zagorski sok proti kašli i prsnim bolečinam kanta 13 Din 20. Vapneno železni sirup 13 Din 20. Čaj za prsa i proti kašli 6 Din 60. Prašek proti kašli (Fjakerpulver) 6 Din 60. Hega Šečeriči za prsa i proti kašli 8 Din 80. Kaiserove prsne kamarele po 5 Din i 12 Din.

Elsa sladkorne pastile proti glistam pri deci i pri odraslih, vrečica (10 pastil 11 Din.

Elsa mentolni kliničič (migrenštift) proti glavoboli pa tudi proti zbadanji stvar cov. Komad 10 Din.

Najmočnejša francoska vinovica, originalna „Radicum“ marka, velika kanta 19 Din 80. Mast proti ozeblinam 11 Din. Mast za rane 11 Din. Vrstvo za krof 11 Din. Mast za krof 11 Din. Prašek za krof 11 Din. Mast za deco 11 Din.

Prava metoda za negovanje nog

Proti kŕjnim očem, žulom itd. Vam pomaga brez bolečine, brez noža, brez nevarnosti zagiftanja krvi, hitro i sigurno delujoči Fellerov Elsa turistični melem. Mali karton 4 Din 40 par, velki karton 6 Din 60 par. Nadale:

Tekoča turistična Elsa tinktura glažek s kištov 11 Din. Elsa prašek za posipavanje proti znojenji na teli i nogah. Škatla z rešetkov 7 Din 70 par. Elsa prašek za kopel nog 6 Din 60 par.

Za gospodara:

Elsa hranlivi prašek za živino, kak močen dodatek k dnevnoj hrani za konje, govedo, ovce, svinje i perutnino. Karton 8 Din. Mazalo za konje 19 Din 80 par. Kreolin 10 Din.

Pakivanje i poštnina posebi, ali zato najfalejše. Kem več se naednok naroči, tem več se prišpara pri poštnini. Naročbo trbe jasno nasloviti na

EUGEN V. FELLER,

lekarnik, STUBICA DONJA št. 823. (Savska banovina.)

Velke prednosti

štere človek ma, če lepo i vugodno sedi doma pred letnim cenikom s prek 1000 slikami od svetovne razpošiljalne hiše SUTTNER i nemoteno, ne da bi se prenaglo, zbira to, ka potrebüje, vživali bodete tüdi Vi, če zaprosite te zaistino zanimivi katalog, šteroga

dobite ščista brezplačno,

ar ne trbe drügo, kak, da napišete edno kartico. Velki promet omogoča tvrdki SUTTNER, da svojo blago davle skoro za

originalno tvornično ceno

kak na priliko: Bečko ročno harmoniko št. 13116 z 10 tipkami, 2 bajsama, dvoglasno, veličina 24×11 1/2 cm, z 10 güba-mi na mehi, v lepoj zdelavi

za samo 168 Din.

Mašin za briti št. 12.207 fino poniklan, z 2 klingama, jako lepo izdelan, dobite

za samo 22 Din.

Razpošila se po povzetji ali če se penezi naprej pošle-jo. Reskiranja nega, ar ka se komi ne vidi, se zamenja ali se penezi nazaj pošlejo.

Jezere raznih predmetov za vse potrebe bodete najšli v velikom **Suttnerovom** ceniki tak na priliko:

Gosli,
Citre,
Mandoline,
Gramafone,
i drugih glazbil
Škarje itd.

Žepne
nože,
Britva,
Šker za
vlase rezati
itd.

Alat, hublič, klešče, hamer, sveder, itd.

Kühinjsko posodo vse vrste.

Nasledüjte vse sküšene lüdi i zaprosite šče dnes te letni cenik od

H. SUTTNER, Ljubljana

št 895. (Dravska banovina.)

Pravi Fellerovi Eisa-proizvodi: Eisa-krem pomada za lice, Eisa-pomada za porast vlasi, Eisa-ljiljanova mlečna žajfa i 7 vrst žajfe zdravlja i lepote, Eisa-Shampoo, Eisa-Saciet, Eisdont, Eisa voda za vüsta, Eisa šumski mionivris parfim za sobe itd. se ravnotak lahko naročijo pri H. Suttner.

REUMATIČNI i vsi, ki trpijo od protina, trganja smicanja, bolečin v sklepih, v hrbti i križi **so lahko pomirjeni,**

da nūcajo pravo sredstvo, če pazijo na to, da dobijo prvovrstni Fellerov fluid iz rastlinskih esenc s postavnov zavarujevanov znamkov „Elsafluid“, kak ga kaže poleg stoječa slika. Dobi se v apotekaj i podobnih trgovinaj. Poskusni glažek po Din. 6.—, dvojni glažek po Din. 9.— i velki specialni glažek po Din. 26.—. Po pošti košta zavoje z 9 poskusnimi ali 6 dvojnimi ali 2 specialnima glažekoma Din. 62.— s poštninov vred. Dva takšiva zavoja Din. 102.— pri izdelovalci **EUGEN V. FELLER, Stubica Donja št. 823. Savska Banovina.**

To je pravo za pohoštvo :

Elsa-Sachet dišeči za omare za obleko, vretina stalne dišave, ki prehodi vsakši falat obleke. Cena 6 Din.

Elsa šumska dišava (parfūm za sobe) napunjava vsakši prostor z divnov dišavov, razkūžuje posebno betežne sobe. Glažek 16 Din. 50 p. Dišeče sveče kak tūdi prašek za sobe pokaditi od 3 Din. naprej.

Fini parfūm od dišav raznoga cvetja v originalnih glažkaj po 19 Din.

Rum-esencija 5 Din. 30 par i 19 Din. 80 par, kinejski čaj od 2 Din. 50 par naprej.

Elsa prašek proti golazni pomori gvūšno i hitro vso golazen. Velka doza 17 Din. 60 par. Špricalka za golazen 25 Din. Tiktura proti stenicam 17 Din. 60 par.

Gift proti mišim i podganam „Flox“ zrna 8 Din. 80 par.

Naftalin za 1 Din. 50 par, kamfor od 3 Din. naprej.

Prava metoda za nego vūst i zob

Elsadont krema za zobe: čisti zobe belo kak sneg i prepreči vsakšo gnilobo pri zobaj. Tuba 8 Din. 80.

Elsa voda za vūsta čisti, osvežuje, desinficira zobe i vūsta, odstranuje loš odzaja iz vūst, vtrjūje zobno mesto i preprečuje zabobol. Glažek 16 D. 50.

Elsa prašek za zobe 6 Din. 60, **Dr. Heiderov prašek** za zobe v škatūlaj po 6 Din. 60, v vrečicaj po 4 Din. 40. **Elsa kaplice za zobe**, hitroga, bolečine oblažūvajočega delūvanja, glažek 7 Din. 70.

Jelisava kamforna krogla 4 Din. 50. **Refice** za zobe po 11 i 20 Din.

Pakivanje i poština posebi, ali najfalejše. Kem več se naroči naednok, tem več se prišpara na poštnini. Naročbe trbe jasno nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja št. 823. SAVSKA BANOVINA

Elsa koloniska voda oživlja i osvežuje, glažek 16 D.n. 50 par
Elsa toaletni glicerini mali glažek 5 Din., velki 17 Din. 60 par.

TO JE ZAISTINO FAL,

ar zaistino fal je zato to, ka je tudi dobro. A jeli je edna vura dobra, to vi pri kupovanji ne morete presoditi, ar vidite samo zvunešnjost. Najvažnejše pri vuri je mehanizem. to je znotrašnja vrednost. To more presoditi samo strokovnjak. Najbolši strokovnjaki priporočajo iz osvedočenja SUTTNER-ove vure i posebno one z markov „IKO“ i „OMIKO“ iz Suttner-fabrike v Švicarskoj.

Št. 122.

samo

Din. 94.-

Evo 2 primera:

Štev. 122. kovinasta Anker-vura z „Roskopf“ strojom, s sekundnim kazalcem, z radium svetlimi numerami i kazalci, v poniklanoj kovinastoj lepo graviranoj škatuli z 3-letnov pismenov garancijov **Din 94.**—

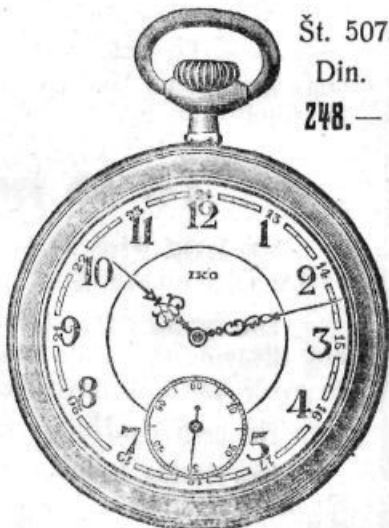
Anker-Remontoir Roskopf vura št. 180 z lepo graviranim pokrivalom **Din. 119.**—

Nato ploščnata Anker Remontoir vura

Št. 507.

Din.

248.—

št. 507 z finim „IKO“ strojom, 15 rubinov, na sekundo točno regulirana, v modernoj jako lepoj škatuli iz pravoga nikla, s 5 letnov garancijov **Din. 248.**—

Lanci:

Štev. 201. Srebrni okroglo-oklopni lanc, žmeten 30 gr. fino izdelani **Din. 79.**—

Isti, 15 gr. žmeten **Din. 48.**—

Štev. 554. lanc iz ameriškanskoga double-zlata, jako lepo izdelani i močen **Din. 68.**—

itd. za razne niske cene v velkom katalogi.

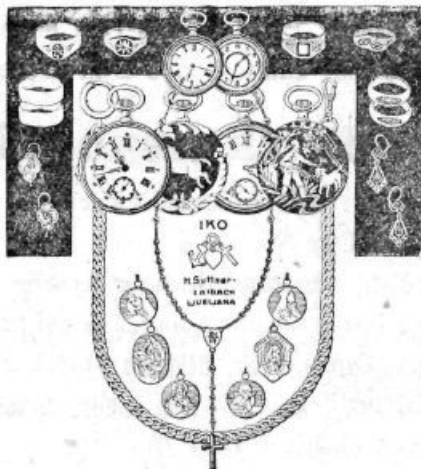
Prstani:

Št. 6500. Srebrni poročni prstan (burma) **D. 15.**—

Štev. 6653. Poročni prstan iz ameriškanskoga double-zlata **Din. 22.**—

Štev. 6853. Poročni prstan iz 14 karatnoga pravoga zlata **Din. 88.**—

i drugi prstani v ogromnoj izbiri v katalogi.

Srebrno čislo

jako lepo izdelano za ceno po **Din. 48, 75** itd.

Navühnice:

Iz srebra pozlačene od **Din. 20.**— dale.

Iz 14 karatnoga pravoga zlata od **59.**— Din. dale do najfinejše vrste.

Zapestnice:

Srebrne od **Din. 28.** dale.

Iz ameriškanskoga double-zlata od **Din. 29.**— dale.

Iglice

od **26.**— Din. dale v velikoj izbiri.

H. SUTTNER,

svetovna razpošiljalna hiša vür

LJUBLJANA št. 895.

Na veliko!

Na veliko!

Manufakturna
i modna
trgovina

Brata Šiftar & Hahn

**MURSKA
SOBOTA**

Slovenska ulica.

Na malo!

Na malo!

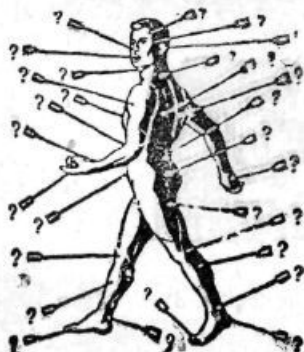
Vsakovrstno, samo
fino manufakturno
blago se dobi po
najnižjoj ceni samo
pri

Brata Šiftar & Hahn

**MURSKA
SOBOTA**

(poleg ev. cerkve)

Če mate bolečine

küpite v lekarni ali v kakšoj tozadevnoj odajalni Fellerov pravi blagodišeči Elsafluid. Naribajte vsako jütro i vsaki večer bolna mesta, pa se bote čüdili i veselili, kak hitro i dobro Vam Elsafluid olajšüje bolečine. Če ste zdravi, vzemite Elsafluid za grgranje ino izpiranje, i ostali boste zahvalni i verni Elzafluidi.

Vsakdenešnja nega z Elzafluidom Vam dá za nagrado bistro glavo, močne živce i zdravo spanje. Ohranjüje Vaše zdravje i zbüja s tem zavüpanje v sebe i veselje do življenja. Za znotrašnje nücanje par kapljic na sladkori ali v mleki Vas obvarje nerazpoloženja, krčov, kašla, hripavosti itd. Že naši roditeli i dedi so ga nücali za zvänešnje i notranje potrebe kak gvüšno domače sredstvo i kosmetikum za glavo, hrbet, lakti, pri revmatičnih i živčnih bolečinaj, za celo telo kak tüdi proti zoboboli.

Zahtevajte za poskus v lekarnaj i zadevnih trgovinaj Fellerov pravi Elzafluid v posküsnih steklenicah po 6 Din, v dvojnih steklenicah po 9 Din ali v specialnih steklenicah po 26 Din.

Poštnina pride falej, če se kem več naednok naroči; sküпно z zavojninov i poštninov košta: 1 zavoj z 9 posküsnimi ali 6 dvojnimi ali 2 spec. teklenici 62 Din, dva takšiva zavoja samo 102 Din i 6 takih zavojev samo 250 Din (namesto 6 krat 62 Din).

Naročila adresirajte na lekarnara

EUGEN V. FELLER

Stubica Donja 823. (Savska banovina.)

Za želodčne i črevesne težkoče Fellerove odvajalne Elsa-kroglice, 1 zavitek s 6 škatli 12 D.

FABRIKA PERILA I GVANTA

TRGOVSKI DOM STERMECKI, CELJE šte. 306.

VEČ V CENIKI!

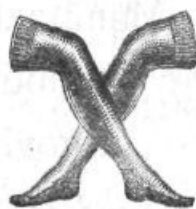
Din 25, 28, 31

Din 199, 295, 325.

Din 340, 450, 540.

Din 9, 12, 14.

VEČ V CENIKI!

Din 93, 118, 128.

Din 7, 9.

vilic: Din 1,50
žlice Din 1,50
nož Din 10

Din 122, 145, 159.

VEČ V CENIKI!

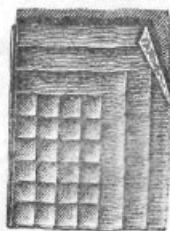
Din 45, 71, 76

Din 21, 43, 10, 21

Din 5, 11, 24

Din 120, 125, 130

VEČ V CENIKI!

Din 17, 24, 30

Din 8,50, 11, 14

Din 29, 42, 60

Din 60, 86, 109.

VEČ V CENIKI!

Din 34, 45

Din 52

Din 11, 22, 27

Din 3,50, 6

VEČ V CENIKI!

TRGOVSKI DOM STERMECKI, CELJE šte. 306.

FABRIKA PERILA I GVANTA.

Zahtevajte novi, veliki, ilustrirani cenik z mnogimi krasnimi slikami raznih predmetov, štere vsikdar nuca vsakši človek!

Cene žudovito niske, izbira velikanska! Ka ne vgaja, se zamenja ali povrne penez!

DITTRICH GUSTAV

TRGOVINA Z GALANTERIJOV I ŽELEZNINOV

MURSKA SOBOTA

(Prekmurje.)

V ZALOGI MA:

Emajlirano posodo i kühinske potrebščine.

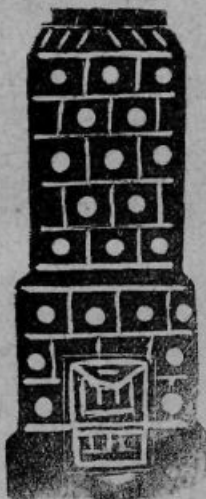
Bakrene kotle za žganje.

Bakrene i pokositrene pralne kotle.

Bakrene kotle za štedilnike.
Raznovrstne

kopanje (Badewanne).

Raznovrstne črpalke za stü-
dence (Saug- und Schlagbrun-
nen Pumpen.)

PRVA STALNA
najvekša i najfalejša
zaloga

z zidanimi pečmi
i ploščami
za štedilnike
(Kachel für Schparherd)
raznovrstne kvalitete

v velkoj izbiri
se nahajajo pri zgoraj imenu-
vanoj **tvrdki.**

NISIKE CENE!!

SOLIDNA PODVORBA!!

DOBRO BLAGO!!

Prva domača slaščičarna **Sidonija Novak** v Murskoj Soboti

Aleksandrova cesta. — V lastnoj hiši.

Ma vsigdar friška i fina peciva kakti:
čajno i drobno pecivo, v letnom časi
vsaki den sladoled i ledeno kavo;
nadale likōri, rum na veliko i malo
se dobi. Tak tüdi za veselice i za
gostüvanje se dobijo vsefelé torte z
najlepšimi okraši i nadpisi.

Božična i vüzemska darila

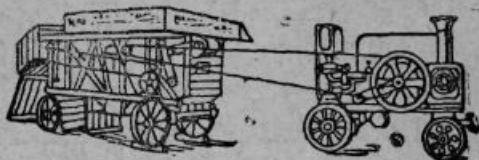
v najvejšoj i najlepšoj izbiri se do-
bijo po najfalejšoj ceni.

SOLIDNA PODVORBA!

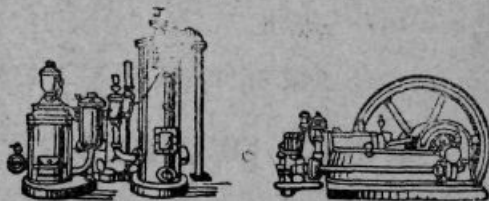
ČISTO i DOBRO DELO!

JAKO NIZKE CENE!

Najfaleše popravlanje

parno mlatilnih strojov (Dampf Dreš-
mašinov), vsakovrstnih polskih i gos-
podarskih mašinov, tüdi motorov, bi-
ciklinov. Se priporočam z poštüvanjem:

ŽALIK LUDVIK

strojni ključavničar

v MURSKOJ SOBOTI, Zvezna ulica
(prek od občinske hiže.)

ZAVEDNI KMETJE

OBRTNIKI, TRGOVCI i DELAVCI

nalagajo svoje prišparane peneze varno pri

KMEČKOJ POSOJILNICI

v Murskoj Soboti

Cerkvena cesta št. 5.

v lastnoj hiši prek od birovije. — Ček, rač. 15 229.

Kmetje, ta gasa je vaša, zato se je poslužujte i jo tudi priporočajte drugim. Hranilne vloge sprejema od vsakoga na hranilne knjižice ali tekoči račun ino je obrestuje najbolše.

Hranilne vloge zna-
šajo dozdamj prek

7,500.000 Din

Za te vloge je pa
dobroga stanja po-

leg hiše do **65,000.000 Din.**

Letni promet prek 25,000.000 Din.

Posojila davle na poroke (kezeše), tabulacijo i tudi na tekoči račun na več let, na dužna pisma, po najnižišoj obrestnoj meri.

Rentni davek od peněz plača Posojilnica sama.

Kmetje, obrtniki, trgovci i delavci, ne smete se spozabiti s te gase, štera podpira v stiski naše ljudstvo.

Pridite v svoj dom, kde te posluženi po svojoj voli.